AGATHA CHRISTIE

ECELİN ÇAĞRISI

AGATHA CHRISTIE

ecelin çağrısı

CENAZEYLE İLGİSİ OLANLAR :

Richard Abernathie : Zengin bir adam. Ölümü pek ani olmuştu.

Lanscombe : Yaşlı uşak. Konağı pek sessiz buluyordu.

Helen Abetrmathie : Richard'ın yengesi. Aklı başında, kibar bir kadındı.

Timothy Abernathie : Richard'ın erkek kardeşi. Hastalık hastasıydı.

Maude Abernathie : Timothy'nin karısı.

Kocasına âdeta anne şefkati

gösteriyordu.

Altın Kitaplar Basımevi — 1972

Cora Lansquenet: Richard'ın kız kardeşi. Düşündüğünü hiç çekinmeden söylerdi.

Susan Banks : Richard'ın diğer yeğeni. Azimli ve cesur bir kadındı.

Gregory Banks : Susan'ın kocası.

Nasıl bir insan olduğu anlaşılmıyordu.

Rosamund Shane : Richard'ın kardeşinin kızı. Çok güzel fakat akılsızdı.

Michael Shane : Rosamund'un kocası. Sanatını her şeyden üstün tutuyordu.

Miss GHchrist : Cora Lansquenet'in yardımcısı. Rahibelerden korkmaya başlamıştı.

Müfettflş Morton : Zeki bir polis memuru.

Poirot'ya çok değer veriyordu.

Poirotfnun elinde şu ip uçları vardı:

*

Yağlı boya resimler

*

Yeşil mermerden bir masa

*

Bir mektup

*

Balmumundan çiçekler

*

İki kardeş arasında geçen bir konuşma •k Boya kokusu

*

Bir kartpostal

*

Bir parça pasta

*

Bir araba

*

Aynadaki akisler -*

Bir hareket

Poirot, şu soruları cevaplandırmak zorundaydı:

*

Cora'nın iddiası doğru muydu?

*

Ağabeysi kadına ne söylemişti?

*

Timothy hakikaten

yerinden

kalkamayacak kadar hasta mıydı?

*

Kapıya gelen rahibe kimdi?

*

Helen'i endişelendiren şey neydi?

*

Gregory'nin geçmişinde neler gizliydi?

*

George nasıl işlere karışmıştı?

*

Pastayı kim yollamıştı?

*

Rosamund'un vereceği önemli karar neyle ilgiliydi?

*

Aile cinayet günü neredeydi?

İhtiyar uşak Lanscombe, sendeleyerek odadan odaya gidiyor, perdeleri açıyordu.

Zaman zaman da kızarmış gözlerini kısarak, camlardan dışarı bakmaktaydı. «Aile biraz sonra cenaze töreninden dönecek.» Lanscombe, ayaklarını sürüyerek daha hızlı yürümeye başladı. Daha bir sürü pencere vardı.

Enderby konağı, Kraliçe Viktorya zamanında yapılmış, büyük Gotik tarzı bir evdi.

Yaşlı uşak, yeşil salonda, şöminenin yukarısındaki portreye bir göz attı.

İhtiyar Cornelius Abernathie'nin resmiydi bu. Enderby konağını da o yaptırmıştı.

Lanscombe, her zaman yaptığı gibi. «Çok sert bir cen-tilmenmiş,» diye düşündü.

«Allahtan ben onun zamanına yetişmedim. Ben Mr. Richard'ın uşağıydım. Fevkalâde bir beydi, Mr. Richard. Ölümü de pek ani oldu. Tabii doktor bir süreden beri kendisini tedaviye çalışıyordu, o da başka. Ah... Ama beyefendi genç Mr.

Mortimer'in ölümünden sonra kendine bir türlü gelemedi zaten.» Yaşlı uşak başını sallayarak, aradaki kapıdan beyaz odaya geçti. «Ne korkunç şeydi o... Ne büyük bir felâket!... Mr. Mortimer ne iyi, ne dürüst bir gençti. Güçlü kuvvetli ve sıhhatliydi. Böyle bir felâkete uğrayacağı insanın aklına bile gelmezdi.

Yazık...

Çok yazık... Ya Mr. Gordon'un savaşta öl-

mesi? Felâketler daima birbirini kovalar zaten. Son zamanlarda böyle şeyler daha da çok görülüyor. Tabii bizim beyefendi de bu kadar felâkete dayanamadı. Ama doğrusu bir hafta önce eski halini almış gibiydi. Hemen hemen...» Beyaz salon daha ziyade kadınlara yakışacak bir yerdi. Fakat uzun zamandan beri Enderby konağının bir hanımı yoktu. «Mr. Mortimer'in evlenmemesi çok kötü oldu. Ya

kalkıp balık tutmak için Norveç'e, ya da avlanmak için Iskoçyaya gidiyordu. Kış

sporları için de İsviçreye tabii. Şöyle genç bir hanım efendiyle evlenip konağa yerieşsey-di... Çoluğu çocuğu olsaydı... Konakta yıllardan beri çocuk da yok.»

Lanscombe, çok iyi hatırladığı eski günlere donuverdi. O zaman olanları son yirmi yılın olaylarından daha kolaylıkla hatırlıyordu. Son zamanlarda her geyi birbirine karıştırmaya başlamıştı. Kimin geldiğini kimin gittiğini pek bilemiyordu. Ama eski olaylar?

— «Mr. Richard, hem erkek hem de kız kardeşlerine babalık etti âdeta. Babası öldüğü zaman henüz yirmidört yaşındaydı. Hemen çalışmaya başladı. Her gün intizamla işe giderdi. Konağı da gayet güzel idare ediyordu. Eski günlerde olduğu gibi her şey boldu evde. Küçük hanımlarla küçük beyler büyüme çağındaydılar. Konakta daima mutlu bir hava vardı. Tabii zaman zaman kavga ettikleri de olurdu. O mürebbiyelerin de çekmedikleri kalmazdı. Zaten mürebbiyeler korkak ve zayıf yaratıklardır. «Lanscombe onları daima aşağı görürdü. «Küçük hanımlar çok canlı, çok neşeliydiler. Bilhassa Miss Geraldine.

Miss Cora da. Ama o sırada pek küçüktü o. Artık Mr. Leo öldü. Miss Laura'yı da kaybettik. Mr. Timothy hastalıklı Miss Geraldine ise dışarıda bir

yerde hayata gözlerini yumdu. Mr. Goron savaşta şehit düştü. Mr. Richard hepsinin büyüğüydü ama galiba en sağlamları da oydu. Geride de o kaldı...

I

9

Yok bu doğru değil. Mr. Timothy hâlâ sağ. Bir de o iğrenç ressamla evlenen küçük Miss Cora. Onu yirmibeş yıldır görmemiştim. O ressamla kaçtığı zaman pek güzel, genç bir kızdı. Ama şimdi? Kendisini sokakta görseydim, katiyen tanımazdım.

İyice şişmanlamış. Elbiseleri de bir acayip. Kocası Fransızdı. Veya Fransızımsı bir şey. Onlarla evlenmekten hayır gelmez. Ama Miss Cora da zaten biraz —

safçaydı. Eski ailelerde daima böyle biri çıkar...»

Fakat Cora, uşağı tanımıştı. «A, Lanscombe!» diye de bağırmıştı. Onu gördüğüne pek sevinmiş gibi de bir hali vardı.

— «Ah... Eski günlerde hepsi de beni pek severlerdi. Ziyafet verildiği zaman da usulca yanıma inerlerdi. Ben onlara tatlı verirdim. Hepsi de beni tanırlardı.

Ama artık beni hatırlayan da kalmadı. Bu yeni kuşaktan olanları bir türlü ayırdedemiyorum. Onlar da bana eski, emektar bir uşak gözüyle bakıyorlar. Cenaze töreni için geldikleri zaman, 'Bir sürü yabancı,' diye düşündüm. 'Üstelik kılıksız kıyafetsiz bir takım yabancılar...' Ama Mrs. Leo hariç tabii. Mr. Leo evlendikten sonra hanımını zaman zaman buraya getirirdi. Mrs. Leo, hakiki bir hanım efendi. Uygun elbiseler giyiyor, saçını dikkatle tarıyor. İlk bakışta kibar bir insan olduğu anlaşılıyor. Bizim beyefendi de kendisini çok severdi.

Mr. Leo'yla çocukları olmaması çok acı...»

Lanscombe daldığı düşüncelerden uyandı. Böyle dalgın dalgm düşünmenin zamanı mıydı? Neredeyse cenaze töreninden dönecekti aile. Sonra avukat

Mr. Richard'ın vasiyetnamesini okuyacaktı. Arkasında büyük bir servet bırakmıştı Mr. Richard Abernathie...

*

Arabalar sıra sıra büyük konağın önünde durdular. Siyahlar giymiş bir grup adeta sıkıntıyla holden geçerek, yeşil salona girdi. Büyük çelik şöminede ateş

yanıyordu. Sonbaharın başlarında soğuk bir gündü bu.

Lanscombe, elinde gümüş tepsiyle salona girdi. Buna seri dolu kadehler dizilmişti.

Avukat Mr. Entwhistle, arkasını şömineye dönmüş, ısınmaya çalışıyordu.

Lanscombe'un uzattığı tepsiden bir kadeh aldı. Bir taraftan da zeki bakışlı gözleriyle odada-kileri süzüyordu. Oradakilerin hepsini tanımıyordu. Bu yüzden de onları bakışlarıyla tartmaya çalışmaktaydı.

Önce yaşlı Lanscombe'u inceledi. «Zavallı, bitkin halde. Doksanına yakın olmalı.

Neyse... Artık yıllık geliri olacak. Geleceği düşünerek endişelenmeyecek. Sadık bir adam o. Artık nerede böyle uşaklar?»

Yaşlı avukat, Richard Abernathie'nin vasiyetnamesinin şartlarını düşünerek, tekrar aileye bakışlarıyla tarttı.

Leo'nun karısı Mrs. Helen'i tanıyordu. Bu hoş ve kibar kadına karşı hem sevgi, hem de saygısı vardı. Şimdi de pencerelerden birinin önünde duran Mrs. Leo'yu takdirle süzüyordu. Siyah Helen'e yakışıyordu. Kadının biçimi de bozulmamıştı.

Yüzünün hatları ince ve muntazam, koyu mavi gözleri genç kızlığında olduğu gibi pırıl pırıldı. Kır saçlarını arkaya tarayarak topuz yapmıştı.

— «Helen şimdi kaç yaşında? Elli bir, elli iki sanırım... Leo'nun ölümünden sonra tekrar evlenmemiş olması çok garip. Hoşi bir kadın o. Ama Leo'yla birbirlerine çok bağlıydılar.»

Enderby'nin bakışları Mrs. Timothy'e doğru kaydı. Kadını pek iyi tanımazdı.

«Siyah ona hiç yakışmamış. Mrs. Timothy, ancak tvid tayyörlerin içinde rahat edebilecek bir tip. iri yarı, makul ve becerikli bir kadına benziyor. Timothy'e de çok düşkün. Kocasının sıhhatiyle yakından ilgileniyor. Fakat bana Timothy'i biraz fazla şımartıyor-muş gibi de geliyor. Timothy gerçekten hasta mı? Bence değil. Aslında hastalık hastası o. Richard Abernathie de aynı fikirdeydi. Bana bir keresinde, 'Çocukluğunda da ciğerleri zayıftı,' dediydi. 'Ama doğrusu şimdi onun bir şeyi olduğunu hiç sanmıyorum'... Neyse... Herkesi ilgilendiren bir konu olmalı. Timothy de sadece kendi sağlığıyla ilgileniyor. Peki ama karısı onun gerçekten hasta olduğuna inanıyor mu? Hiç sanmıyorum. Ama kadınlar böyle şeyleri açıkça katiyen itiraf etmezler. Timothy'nin hali vakti yerinde olmalı. O müsrif bir insan değildir. Ama ilâve paraya da bir itirazı olmayacak tabii.»

Mr. Entwhistle, genç George Crossfield'e doğru döndü. O, Richard Abernathie'nin yıllar önce ölmüş olan kız kardeşi Laura'nın oğluydu. Yani Richard'ın yeğeni.

«Laura, kendine iyi bir koca seçememişti. Şüphe uyandıran bir adamdı Crossfield.

Kimse hakkında fazla bir şey bilmiyordu. Adam borsacı olduğunu söylerdi...

George ise bir avukatın bürosunda çalışıyor. îyi bir yer değil orası. George bir hayli yakışıklı. Ama biraz hilekârmış gibi bir hali de var. Genç adamın fazla parası olduğunu da sanmıyorum. Laura, yatırım konusunda da pek budalaca davrandıydı. Beş yıl önce öldüğü zaman fazla bir şey bırakmadı. Güzel, romantik bir kızdı o. Ama para işlerine hiç aklı ermezdi.»

Mr. Entwhistle'in bakışları George Crossfield'den kaydı. «Şu iki genç kadın...

Onları da birbirine karıştırıyorum. Hah, şu Rosamund sanırım. Geraldine'in kızı.

Yeşil mermer masanın üzerindeki balmumundan yapılmış çi-

çeklere bakıyor. Hog bir kadın. Hattâ güzel. Fakat yüzünde biraz aptalca bir ifade var. Tiyatro oyuncusuymuş. Bir aktörle de evlenmiş. Adam çok yakışıklı.

Bunun farkında tabii. Acaba nasıl bir aileden o?» Tiyatro sanatçıları konusunda bazı peşin hükümleri olan Mr. Entwhistle, Rosamund'un kocası Michael Shane'i soğuk bakışlarla süzdü. Genç adam sarışın, yorgun tavırlı ve dikkati çekecek kadar da hoştu.

— «Gordon'un kızı Susan, sahnede Rosamund'dan daha fazla başarılı olurdu.

Kişiliği daha kuvvetli onun.» Susan, avukata çok yakındı. Mr. Entwhistle onu usulca, inceledi. Susan'ın siyah saçları, sarımsı elâ gözleri ve somurtkan ifadeli bir ağzı vardı. Yeni evlenmiş olduğu kocası da yanındaydı. Avukat,

«Adam, eczacı kalfasıymış,» diye düşündü. «Bir kalfa! Üstelik yakışıklı da değil. Kum rengi saçları, uçuk renkli, dikkati çekmeyen bir yüzü var. Üstelik bir hayli de sıkıntılı ve rahatsız. Neden acaba? Belki karısının akrabalarıyla tanışmak onu sıktı.»

Mr. Entwhistle, en son Cora Lansquenet'i süzdü. Richard'ın en küçük kız kardeşiydi o. Annesi elli yaşındayken dünyaya gelmişti. Kadın bu doğuma dayanamamıştı tabii. «Zavallı küçük Cora! Aileyi daima utandırdı o. Büyüme çağında fazla uzun boylu, hantaldı. Üstelik söylenil-memesi lâzım gelen şeyleri herkesin içinde açıklayıverirdi. Ağabeyleri ve ablaları ona iyi davranırlardı.

Kızın potlarını örtmeye çalışırlardı. Doğrusu Cora'nın evleneceği hiç kimsenin aklına gelmezdi. Hoş bir kız değildi. Eve gelen gençlere de fazla belirli bir şekilde yaklaşmaya çalışır ve onların ödlerini patlatırdı. Sonra o

Lansquenet meselesi oldu. Pierre Lansquenet, yarı Fransızdı. Cora onunla devam ettiği resim okulunda tanışmıştı. Nihayet bir gün aileye Pierre Lansquenet'le evlenmek niyetinde olduğunu açıkladı. Richard Abernathie, buna hemen itiraz etti tabii.

Lansquenet'den hiş hoşlanmamıştı. Genç adamın ken-

dişine zengin bir eş aradığından şüphe ediyordu. Tam onun nasıl bir insan olduğunu araştırmaya çalışırken, Cora ressamla kaçtı. Ondan sonra hayatlarını ressamların toplaştıkları Brötanya ve Cornwall gibi yerlerde geçirdiler.

Lansquenet iyi bir ressam değildi. Kötü bir adamdı da ayrıca. Fakat Cora ona

bağlıydı. Kocasına karşı takındıkları tavır yüzünden de ailesini hiç bir zaman affetmedi. Ama Richard, büyük bir cömertlikle kız kardeşine bir aylık bağladı.

Karı kocanın bundan başka gelirleri de yoktu sanırım. Lansquenet'in para kazandığını hiç zannetmem. Adam öleli on iki yıl kadar oldu sanırım. İşte şimdi dul karısı burada. Cora, yastığa benziyor. Artistik siyah bir elbise giymiş, dizi dizi boncuklar takmış... Eşyalara dokunuyor, eski günleri hatırlayarak bağırıyor. Ağabeysinin ölümüne üzülmüş gibi bir hali de yok... Ama neme lâzım, Cora daima doğru sözlü bir kızdı.»

Lanscombe, tekrar salona girerek, duruma uygun bir tavırla, «Yemek hazır,» diye haber verdi.

II

Yemekten sonra kütüphaneye geçtiler. Önce biraz havadan sudan bahsettiler. Sonra herkes yan yan Mr. Ent-whistle'e bakmaya başladı. Avukat da hemen saatine bir göz atarak, harekete geçti.

— «Üç buçukta kalkan trene yetişmem lâzım.»

Diğerlerinin de aynı trene binmek niyetinde oldukları anlaşılıyordu.

Mr.

Entwhistle,

«Bildiğiniz gibi,» dedi.

«Richard

Abernathie, vasiyetnamesinin şartlarının yerine getirilmesi görevini bana verdi.»

Cora Lansquenet, bağırdı. «A, ben bunu bilmiyordum! Demek böyle? Peki ağabeyim bana bir şey bıraktı mı?»

Mr. Entwhistle yine Cora'nın fazla patavatsız olduğunu düşündü. Kadına sert bir tavırla baktıktan sonra, «Bir yıl öncesine kadar,» diye devam etti. «Richard Aber-nathie'nin vasiyetnamesi gayet basitti. Bir iki kişiye verilecek belirli miktarların dışında bütün servetini oğlu Mortimer'e bırakıyordu.»

Cora, «Zavallı Mortimer,» dedi. «Bence çocuk felci pek feci bir şey.»

—

«Mortimer'in o ani ölümü Richard için büyük bir darbe oldu. Ancak aylar sonra kendisini biraz toplayabildi. Kendisine bu durum karşısında yeni bir vasiyetname yapmasının doğru olduğunu söyledim.»

Timothy'nin karısı Maude Abernathie, o kalın sesiyle, «Richard yeni bir vasiyetname yapmasaydı, durum nasıl olurdu?» diye sordu. «Yani bütün parası kardeşi Ti-mothy'ye mi kalırdı?»

Mr. Entwhistle, bu konuda kadına bir ders vermek için ağzını açtı. Sonra bundan vazgeçerek, «Richard, tavsiyem üzerine yeni bir vasiyetname yapmaya karar verdi,» dedi. «Fakat önce yeni kuşağı yakından tanımayı istiyordu.

Susan, birdenbire tatlı bir kahkaha attı. «Bizi şöyle bir inceledi. Önce George'u. Sonra Greg'le beni. Ve nihayet Rosamund'la Michael'ı.»

Kocası Gregory Banks'in zayıf yüzü kızardı birdenbire. «O ne biçim lâf, Susan?»

Sesi sertti.

—

«Ama o bizi hakikaten inceledi. Öyle değil mi, Mr. Entwhistle?»

Cora, «Ağabeyim bana bir şey bıraktı mı?» diye tekrarladı.

Avukat, öksürdü. Sonra da buz gibi bir sesle konuşmaya başladı. «Hepinize vasiyetnamenin bir kopyesini yollayacağım. Bunu size şimdi de okuyabilirim.

Fakat hukukî terimlerden bir anlam çıkarmakta güçlük çekebilirsiniz. Onun için size kısaca bilgi vereceğim. Bir kaç kişiye belirli miktarda para verilecek.

Lanscombe her yıl dolgun bir para alacak. Servetin geri kalan kısmı ise eşit olarak altıya bölünecek. Bu hisselerden dördü Richard'ın kardeşi Timothy'ye, yeğenleri George Crossfield, Susan Banks ve Rosamund Shane'e verilecek. Geri kalan iki hisse ise bir işe yatırılacak ve bundan gelen gelir Richard'ın kardeşi Leo'nun dul karısı Helen Abernathie'yle, kız kardeşi Cora Lansquenet'e yollanacak. Onların ölümünden sonra da bu iki hisse yine diğer mirasçılar arasında eşit şekilde bölünecek.»

Cora takdirle başını salladı, «işte bu çok iyi. Gelir ha? Bu bir yılda ne kadar tutar?»

— «Şey... şu anda kesin bir şey söyleyemem. Fakat on bin sterlin civarında olacağını sanıyorum.»

Hemen Abernathie, usulca, «Richard'ın bu iyiliğini ve cömertliğini hiç bir zaman unutmayacağım,» diye mırıldandı.

Mr. Entwhistle, cevap verdi. «Richard sizi çok severdi. Kardeşleri arasında da en çok Leo'ya düşkündü. Onun ölümünden sonra kendisini görmeye gelmenizden de çok hoşlanırdı Richard.»

Helen, üzüntüyle içini çekti. «Onun ne kadar hasta olduğunu bilmiyordum.

Richard'ın ölümünden kısa bir süre önce, buraya kendisini görmeye geldim.

Hastalık geçirmişi olduğunu bilmeme rağmen, durumunun ciddi olduğundan hiç haberim yoktu.»

Mr. Entwhistle, «Richard'ın durumu daima ciddiydi,» diye başını salladı. «Fakat o bundan bahsedilmesini iste-

miyordu. Richard'ın böyle birdenbire öleceğini de kimse sanmıyordu. Doktorun çok şaşırdığını biliyorum.»

Cora, «Buna rağmen,» dedi. «Her şey ustalıkla ört bas edildi, değil mi?» Herkes dönüp ona baktı. Kadın biraz şaşaladı. Telâşla, «Tabii bu bakımdan çok haklısınız,» diye bağırdı. «Çok haklısınız,.. Yani — durumun açıklanması hiç de hoş olmaz. Herşey aile arasında kalmalı.»

Diğerleri hâlâ şaşkın şaşkın ona bakıyorlardı.

Avukat, öne doğru eğildi. «Cora, açıkçası ne demek istediğinizi anlıyamadım.»

Cora hayret dolu gözlerle diğerlerini süzdü. Sonra bir kuşu hatırlatan bir tavırla başını yana eğdi. «Fakat ağabeyim cinayete kurban gitti değil mi?»

III

1.

Londra treninde, birinci mevki kompartmanda oturan Mr. Entwhistle derin derin Cora Lansquenet'in sözlerini düşünüyordu. Biraz endişeliydi. «Tabii Cora biraz dengesiz ve son derecede aptal. Genç kızken de herkesi sıkacak hakikatleri birdenbire açıklayıverirdi. Hayır, hakikat demek istemedim. Bu kelime yanlış.

Daha doğrusu Cora daima pot kırardı.»

Avukat, Cora'nın o hoşa gitmeyen sözlerinden sonra olanları inceledi.

Diğerlerinin hayret ve öfke dolu gözleri Cora'nın aklını biraz başına getirir gibi olmuştu.

Timothy'nin karısı Maude, «Cora, Allah aşkına!» diye bağırmıştı.

George ise, «Sevgili teyzeciğim...» demişti.

Bir başkası ise, «Ne demek istiyorsun?» diye sormuştu.

Fena halde sarsılan Cora utanç ve telâşla kekelemeye başlamıştı. «Şey — yani ¦—

affedersiniz... Tabii — benimki budalalık... Fakat ağabeyimin sözleri — tabii bir terslik olmadığından eminim... Fakat — onun ölümü de öyle ani oldu ki...

Lütfen — sözlerimi unutun... Böyle — budalalık etmek istemiyordum — zaten ben daima ters şeyler söylerim.»

Avukat, «Neyse,» diye düşündü. «Sonradan diğerleri Cora'nın bu patavatsızlığını unuttular. Neticede Cora daima — anormal değilse bile fazla saftı. Hem de insanı utandıracak kadar. Nelerin söylenmemesi

gerektiğini bilmezdi. O on dokuzundayken bu durum fazla önemli sayılmıyordu tabii. Ama şimdi? Hoşa gitmeyecek hakikatleri ağzından kaçırmak —». Mr. Entwhistle birdenbire durakladı, ikinci defa o endisje verici kelimeyi kullanmıştı: «hakikat». Ama neden endişe vericiydi bu? Çünkü —

Cora'nın o utandırıcı sözleri daima bir hakikate dayanırdı.

Tombul Cora kırk dokuzundaydı artık. Avukat yıllar önceki beceriksizce tavırlı iri kızla onun arasında bir benzerlik bulamamıştı pek. Tabii Cora'nın tavırları hiç değişmemişti. Meselâ o korkunç sözleri söylerken başını bir kuş gibi yana doğru eğmesi. Memnun bir tavırla bir şeyler bekler gibi durması.

Mr. Entwhistle, endişesini daha iyice incelemeye çalıştı. Cora'nın o gülünç sözlerinin kendisini bu şekilde etkilemesinin sebebi neydi? Nihayet avukat, bir kaç sözü ayırabildi. «Fakat ağabeyimin sözleri... Ölümü çok ani oldu...»

Avukat, önce bu ikinci cümleyi tahlil etti. Evet, bir F : 2

bakıma Richard'ın ölümü ani sayılabilirdi. Mr. Entwhistle, Richard'ın sağlığı konusunu hem kendisiyle, hem de doktoruyla konuşmuştu. Doktor, açık açık Richard'ın daha uzun yıllar yaşamasına imkân olmadığını da söylemişti. Richard, kendine iyi baktığı takdirde sadece iki veya üç yıl hayatta kalabilirdi. Ama buna karşılık doktor hastasının çabucak öleceğini de hiç sanmıyordu.

Doktor yanılmıştı işte. Ama hekimler, kendileri de itiraf ettikleri gibi, bir hastanın derdine göstereceği kişisel tepkiyi önceden kesinlikle tahmin edemiyorlardı. Ölümün eşiğinde olduğu düşünülen hastalar birdenbire iyileşiyor, buna karşılık iyiliğe yüz tutanlar da birdenbire ağır-laşıyorlardı. Her şey hastanın canlılığına ve yaşama isteğine bağlıydı.

Ve Richard Abernathie de güçlü kuvvetli bir adam olmasına rağmen hayata fazla bağlı değildi.

Altı ay önce hayatta kalan tek oğlu Mortimer çocuk felcine yakalanmış ve bir hafta içinde ölüp gitmişti. Tabii bu olay Richard'ı çok sarsmıştı. Gelecekle ilgili bütün istek ve ümitleri Mortimer'e bağlıydı. Çok sevdiği, takdir ettiği oğlunun nişanlanmak üzere olması da kendisini çok sevindiriyordu.

Onun yerine felâketle karşılaşmıştı. Bu kayıptan sonra kendisini hayata bağlayacak hiç bir bağ da kalmamıştı. İlk oğlu çocukluğunda, diğeri ise daha sonra ölmüştü. Torunları yoktu. Artık Abernathie adını taşıyacak hiç kimse kalmamıştı. Kendisinden sonra işi ve o büyük serveti kim idare edecekti?

Entwhistle, bu konunun Richard'ı çok endişelendirdiğini biliyordu. Hayatta olan tek kardeşi hastalık hastasıydı. Geriye genç kuşak kalıyordu. Richard bu konuda açık açık bir şey söylememişti ama avukat onun gençler arasından birini esas vâris olarak seçmek niyetinde olduğunu anlamıştı. Tabii diğerlerine de biraz bir şeyler bıra-

kaçaktı. İşte bu yüzden Richard Abernathie, son altı ay içinde sırayla yeğenleri George'u, Susan'la kocasını, Ro-samund'la Michael'ı ve yengesi Mrs. Leo Abernathie'yi konağa çağırmıştı. Entwhistle, onun vârisini üç yeğeni arasından seçmek istediğini seziyordu. Halen Abernathie'yi ise kadım çok sevdiği ve onun fikirlerine saygısı olduğu için davet etmişti. Mr. Entwhistle, Richard'ın o altı ay içinde kardeşi Timothy'ye gidip onun yanında kısa bir süre kaldığını da hatırlıyordu.

Ondan sonra da, Richard, şimdi avukatın çantasında duran vasiyetnameyi yapmıştı.

Malını mülkünü eşit şekilde bölüyordu. Bundan da Richard'ın, yeğenleri konusunda hayal kırıklığına uğramış olduğu anlaşılmaktaydı. Veya belki de Susan'la Rosamund'un kocaları hoşuna gitmemişti.

Avukat, Richard'ın kız kardeşi Cora'yı konağa çağırdığım duymamıştı. Şimdi Cora Lansquenet'in söylediği endişe verici diğer lâfları düşünüyordu. «Fakat ağabeyimin sözleri...»

Richard Abernathie, kız kardeşine ne söylemişti? Sonra — nerede olmuştu bu konuşma? Cora, konağa gitmediğine göre, Richard kardeşini onun oturduğu o ressamlarla dolu köyde ziyaret mi etmişti? Yoksa kadına bir mektup mu yazmıştı?

Mr. Entwhistle, kaşlarını çattı. «Tabii Cora aptalın biri. Richard'ın bir sözünü pek âlâ yanlışı anlamış olabilir. Ama doğrusu Richard'ın ona ne dediğini öğrenmek isterdim... Bilhassa onun herkesin içinde o sözleri söylemesine neyin sebep olduğunu...»

Cora, «Fakat ağabeyim cinayete kurban gitti değil mi?» demişti.

*

2.

Daha ileride, üçüncü mevki kompartmanda Gregory Banks, karısı Susan'a, «Senin halan delinin biri,» dedi.

— «Cora hala mı?» Susan'ın dalgın bir hali vardı. «Galiba o biraz geri zekalı mıymış, neymiş...»

Onların karşısında oturan George Crossfield, «Cora teyzenin etrafta dolaşarak böyle şeyler söylemesine engel olmak lâzım,» diye homurdandı. «Herkesin aklına türlü şeyler gelebilir.»

Rosamund Shane, dudaklarını boyamakla meşguldü. «Onun gibi rüküşü kim dinler?

Kılığı ne acayipti. Bol bol da boncuk takmıştı.

George, «Onu susturmak lâzım,» dedi.

Rosamund, bir kahkaha attı. «İyi ya hayatım... Onu sen susturuver.» Rujunu çantasına atarak, aynada memnun bir tavırla, kendine baktı.

Kocası beklenmedik bir şey söyledi o zaman. «Bence George haklı. Dedikodu çabuk çıkar.»

-— «Bu o kadar önemli mi?» Rosamund, hafifçe gülümsedi. «Bilâkis eğlenceli bile olur bu.»

Dördü birden bağırdılar. «Eğlenceli mi?»

Rosamund, «Ailede birinin cinayete kurban gitmesi,» diye izah etti. «Heyecan verici bir şey bu.»

Susan'ın sinirli ve mutsuz kocası Gregory Banks, o anda Rosamund'un teyzesi Cora'ya biraz benzediğini düşündü. Kadının ondan sonraki sözleri

de bu kanısını kuvvetlendirdi.

Rosamund, «Dayımı öldürdüklerini kabul edelim,» diye başını salladı. «Sizce katil kim?» Düşünceli gözlerle kompartmandakilere baktı. «Onun ölümü hepimizin de işi-

ne yaradı. Michael'la benim beşi param yok. Michael'a Sandbourne'da fevkalâde bir rol teklif ettiler. Ama onun için de beklemesi lâzım. Ama artık her şey düzeldi. İstersek kendi piyesimize bile para yatırabiliriz. Zaten benim gözüm bir eserde. Bunda fevkalâde bir rol —»

Artık kimse Rosamund'un heyecanlı sözlerini dinlemiyordu. Hepsi de kendi geleceklerini düşünmeye başlamışlardı.

George, kendi kendine, «Durumum tehlikeliydi,» diyordu. «Fakat artık aldığım parayı yerine koyabilirim. Kimse de bunu farketmez... Ama az kalsın enseleniyordum.»

Gregory Banks, gözlerini kapayarak arkasına yaslandı. Artık esirlikten kurtulacaktı.

Susan o berrak fakat biraz sert olan sesiyle, «Tabii zavallı Richard amcama acıyorum,» dedi. «Fakat çok yaşlıydı o. Mortimer de ölmüştü. Artık kendisini hayata bağlayacak hiç bir şey yoktu. Yıllarca hastalık çekmektense böyle çabucak ölmek çok daha iyi.» Sert bakışlı, zekâ dolu gözleri kocasına doğru kaydı. Şimdi yüzündeki ifade yumuşamıştı. «Sevgili Gred.» diye düşündü. «Ona tapıyorum ...»

Genç kadın, vuzuhsuz bir şekilde kocasının ona olan aşkının, kendisininkinden daha az olduğunu seziyordu. Fakat bu da Susan'ın sevgisini büsbütün güçlendirmekteydi. Greg onundu. Kocası için her şey yapabilirdi. Her şey...

*

3.

Maude Abernathie, o geceyi konakta geçirecekti. Kadın, akşam yemeğine inmek için elbisesini değiştirirken,

«Acaba burada kalıp Helen'e yardım etmelimiydim?» diye düşündü. «Eşyalar toplanacak... Richard'ın şahsî şeyleri de var... Mektuplar da olabilir... Her halde önemli vesikaları Mr. Entwhistle aldı... Zaten Timothy'nin yanına çabucak dönmem lâzım. Ben yanında olup kendisine bakmadığım zaman fena halde sinirleniyor. Mirasa kızmayacağını, bilâkis sevineceğini umarım... Tabii aslında o Richard'ın servetinin önemli bir kısmını kendisine bırakacağım sanıyordu.

Neticede hayatta tek kalan Aber-nathie de kocam. Her halde Richard da servetini ona bırakabilirdi. Timothy'nin yeni kuşağa yardım edeceğine inanmalıydı. Evet, korkarım Timothy öfkelenecek... Bu da midesinin bozulmasma sebep olacak. Doğrusu Timothy kızdığı zaman bayağı mantıksızlaşıyor. Ölçüyü kaçırıyor bayağı... Dr.

Barton'la o uyku haplarını da konuşmam lâzım. Son zamanlarda Timothy o haplardan fazla almaya başladı. Şişeyi yanımda saklayacağımı söylediğim zaman da çok öfkelendi. Halbuki o ilâç kendisi için tehlikeli olabilir. Dr. Barton da öyle söyledi. İnsan uyuklamaya başlar ve daha önce o haplardan içmiş olduğunu da unutur. Bir kaç hap daha almaya kalkar. Ondan sonra da olanlar olur tabii.

Şişedeki hapların iyice azalmış olduğunu da farkettim. Halbuki daha fazla olması lâzımdı... Doğrusu Timothy ilâçlar konusunda çok dik kafalılık ediyor... Beni dinlemiyor. Aksileşiyor...» İçini çekti. Sonra da yüzünde memnun bir ifade belirdi. «Artık her şey daha düzelecek ... Meselâ — bahçe...»

4.

Helen Abernathie, yeşil salonda

şöminenin önünde oturmuş, Maude'un aşağıya inmesini bekliyordu.

Etrafına bakmarak, eski günleri düşündü. Leo ve diğerleriyle ne mutlu zamanlar geçirmişlerdi. «Bir zamanlar neşeli bir yerdi bu konak. Fakat böyle bir evin kalabalık olması lâzımdır. Bilhassa çocuklar olmalıdır. Çocuklar, uşaklar, kışın gürül gürül yanan ocaklar... Son zamanlarda burada sadece oğlunu kaybetmiş olan

kederli, yaşlı bir adam yaşıyordu. Onun için de konak çok hüzünlüydü... Acaba burayı kim satın alacak? Yoksa burayı bir otel veya gençler için bir yurt haline mi sokacaklar? Son zamanlarda büyük evler hep böyle oluyor. Çok yazık...» Helen, bu üzücü düşünceleri kafasından atmaya çalıştı. «Geçmişi düşünmenin bir faydası yok... Geleceğe bakmalı. Richard'ın bana bıraktığı gelirle Kıbrıs'ta bir villâ alacağım ve bütün plânladığım o şeyleri yapabileceğim... Son zamanlarda para meselesi yüzünden çok üzülüyordum. Vergiler... Üstelik yanlış yatırımlar da yapmıştım... Fakat artık Richard'ın iyiliği sayesinde durum düzelecek... Zavallı Richard... Fakat insanın öyle uykusunda ölmesi rahat bir şey olmalı... Her halde Cora da bu yüzden o acayip fikre saplandı... Doğrusu Cora da pek münasebetsiz!

Daima da öyleydi zaten! «Helen, Cora'yla Pierre Lansqunet'le evlenmesinden kısa bir süre sonra Avrupa'da karşılaşmıştı. «O gün münasebetsizliği ve aptallığı üstündeydi. Başını öyle kuş gibi yana eğiyor ve resim hakkında saçma sapan sözler söylüyordu. Bilhassa kocasının tabloları hakkında. Her halde adam bu yüzden bir hayli sıkılıyordu. Hiç kimse karısının gülünç bir hale düşmesini istemezdi. Cora da hakikaten gülünç! Neyse... Zavallı her halde elinde değil bu.

Duyduğuma göre kocası da kendisine hiç bir zaman iyi davranmazmış.»

Helen yeşil mermer masanın üzerinde duran balmu-mundan yapılmış çiçeklere baktı.

«Cenaze törenine gitmeden önce Cora o masanın yanında oturuyordu. Eşyaları tanımıştı, eski günlerden neşeyle bahsediyordu. Eski evi-__,24__

ne döndüğü için o kadar memnundu ki, oraya neden geldiğini de unutmuştu... Veya belki de Cora bizim kadar iki yüzlü değil... Zaten o hiç bir zaman kaidelere, kurallara aldırmazdı. Mr. Entwhistle konuşurken o soruyu sormasına ne demeli?

'Fakat ağabeyim cinayete kurban gitti değil mi?' Herkes şaşırdı, hayretle ona baka kaldı...»

O sahneyi gözlerinin önünde canlandıran Helen birdenbire kaşlarını çattı... Bu tabloda hatalı bir şey vardı.

Bir şey... ?

Bir kimse...?

Birinin yüzündeki if ademiydi bu? Yoksa—

Helen bu sorularını cevaplandıramadı. Sadece acayip bir şey olduğunu seziyordu...

**

5.

O sırada Swindon istasyonundaki büfede acayip siyah bir elbise giymiş, dizi dizi boncuklar takmış olan tombul bir kadın, pasta yiyerek çay içiyor ve geleceği düşünüyordu. Ön sezileri ona bir felâketin yaklaştığını haber vermiyordu.

Hayatından memnundu.

— «Bu yolculuklar da çok yorucu oluyor. St. Mary'ye Londra yoluyla dönmek daha rahat olurdu. Fazla pahalıya da gelmezdi bu. Ah, artık para sıkıntısı da yok...

Ama Londra yoluyla dönseydim, bütün aileyle bir arada olacaktım... Bu sıkıntıya dayanılmazdı.

«Hayır, böylesi daha iyi... Bu pastalar da pek nefis oluyor... Ne garip, cenaze törenleri insanın acıkmasına sebebiyet veriyor. Konaktaki çorba nefisti. Sufle de öyle.

«İnsanlar kendilerini ne kadar beğeniyorlar? Ve ne

de iki yüzlü oluyorlar? Cinayetten bahsettiğim zaman diğerlerinin yüzlerinde beliren ifadeler.. Bana bakmaları... «Ama bunu söylemekle doğru yaptım.» Kadın memnun bir tavırla bağını salladı. «Evet, iyi ettim.» Başını kaldırarak saate baktı. «Trenin kalkmasına beş dakika var...» Çayını içti. «Pek de iyi değil bu...» Yüzünü buruşturdu. Sonra da hayal kurmaya başladı. Şimdi mutlu bir çocuk gibi gülümsüyordu. «Nihayet istediklerimi yapabileceğim...» Trene doğru giderken hâlâ plânlar yapıyordu...

*

IV

1.

Mr. Entwhistle, sıkıntılı bir gece geçirdi. Sabahleyin kendisini o kadar yorgun ve bitkin hissetti ki, yataktan kalkmamaya karar verdi. Evi idare eden, ona bakan kız kardeşi kalkıp ta Kuzey İngiltere'ye gittiği için kendisini azarladı

durdu tabii. «Senin yaşındaki bir adam için cenaze törenleri bayağı öldürücüdür.

Sen de sevgili Mr. Abernathie'in gibi birdenbire ölürsen hiç karışmam.»

'Birdenbire' sözü avukatın irkilmesine sebep oldu. Bu yüzden kız kardeşiyle münakaşaya da kalkışmadı.

Akşam altıya çeyrek kala baş ucundaki telefon çaldı. Kendisini ortağı avukat Mr.

Bollard arıyordu.

Mr. Bollard, «Buraya bak, Entwhistle,» dedi. «Biraz önce St. Mary polisi beni aradı.»

— «St. Mary polisi mi?»

—

«Evet. Bu —» Mr. Bollard, bir an sustu. Utanmış olduğu anlaşılıyordu.

«Şey —

bana Mrs. Cora Lansqu-net'den bahsettiler. O Richard Abernathie'nin vârislerin-dendi değil mi?»

—

«Evet, tabii. Kendisini dün cenaze töreninde gördüm.»

—

«Ya? Demek o da cenazedeydi?»

—

«Evet. Ona ne olmuş?»

—

«Şey...» Mr. Bollard, özür diler gibi konuşmaya başladı. «Şey — bu çok acayip

— şey — kadını öldürmüşler.» Mr. Bollar'ın sesinden, «Entwhistle ve Bollard hukuk firmasının böyle şeylerle bir ilgisi olamaz,» diye düşündüğü anlaşılıyordu.

—

«Öldürmüşler mi?»

—

«Evet — korkarım öyle. Yani — bu bakımdan hiç şüphe yok.»

—

«Polis bizi nereden öğrenmiş?»

—

«Mrs. Cora Lansqunet'in Miss Gilchrist adında bir kâhyası mı, yardımcısı mı, ne varmış. Polis ona kadının akrabalarının veya avukatlarının adresini sormuş.

Miss Gilchrist, akrabalar konusunda tereddüde kapılmış. Onların adresini pek bilmiyormuş galiba. Fakat bizi hatırlamış.»

Mr. Entwhistle, «Kadının öldürülmüş olduğunu nereden çıkarmışlar?» diye sordu.

Mr. Bollard, yine özür dilenmiş gibi bir tavırla konuşmaya başladı. «Bu konuda hiç bir şüphe yokmuş... Şey — katil balta mı ne kullanmış... Yani — kanlı bir cinayet bu.»

—

«Hırsız mı yapmış bunu?»

—

«Polis öyle düşünüyor. Cam kırılmış. Bazı şeyler alınmış. Çekmeceler çekilip, eşyalar saçılmış.

Fakat polis bunun mahsus yapılmış olabileceğini de söyledi.»

—

«Ne zaman olmug bu?»

—

«Bu akşam üzeri ikiyle dört buçuk arası.»

—

«Kâhya kadın neredeymiş?»

—

«Reading'deki kütüphanede. Alınan kitapları değiştiriyor muş. Eve beşte dönmüş ve Cora Lansquenet'in ölüsünü bulmuş. Polis bize ona kimin saldırabileceğini bilip bilmediğimizi sordu. Ben de —» Mr. Bollard'ın sesinde öfke vardı şimdi. «Bu fikri pek saçma bulduğumu söyledim.»

—

«Tabii tabii.»

—

«Her halde bunu köydeki bir deli yaptı.

Evdfc çalınacak bir şey olduğunu

sanıyordu. Kadınla karşılaşınca paniğe kapılarak onu öldürdü. Öyle değil mi, Entwhistle?»

—

«Evet... Evet...» Avukat, dalgın bir tavırla konuşmuştu. Kendi kendine,

«Bollard haklı,» diyordu. «Her hai-de böyle oldu.» Ama diğer taraftan da Cora'nın neşeli sesi kulaklarında çınlamaktaydı.

«Fakat ağabeyim bir cinayete

kurban gitti değil mi?»

Cora ne aptaldı. Daima öyleydi... Hiç çekinmeden hakikatleri açıklayıverirdi.

Hakikatleri! İşte yine o Allanın cezası kelimeyi kullanmıştı?

*

Mr. Entwhistle'la Müfettiş Morton birbirlerini bakışlarıyla şöyle bir tarttılar.

Avukat, o sakin ve ciddi tavırlarıyla polis müfettişine Cora Lansqunet hakkında bilgi verdi. Çocukluğu, gençlik yılları, evliliği, dul kalışı, mali durumu ve akrabaları.

—

«Geride kalan tek yakın akrabası ağabeysi Timothy Abernathie. Fakat

kendisi hastadır ve evinden pek ayrılmaz. Bana kendi adına hareket etme selâhiyetini verdi. Lüzumlu her şeyi ben yapacağım.»

Müfettiş Morton, başını salladı. Karşısına bu yaşlı, zeki avukat çıkmış olduğu için memnundu. Ayrıca Mr. Entwhistle'in bu biraz karışık problemi çözmekte kendisine yardımcı olacağını da umuyordu. «Miss Gilchrist bana Cora Lansquenet'in ağabeyisiıın cenazesinde bulunmak için kuzeye gittiğini söyledi.

Ölümünden bir gün önce olmuş bu.»

—

«Evet, Müfettiş bey. Ben de oradaydım.»

—

«Mrs. Lansquenet'in tavırlarında bir acayiplik var mıydı? Korku? Endişe?»

Mr. Entwhistle, çok şaşmış gibi kaşlarını kaldırdı. «Kısa bir süre sonra öldürecek insanların hareketlerinde daima bir acayiplik mi olur?»

Müfettiş, hafifçe güldü. «Ben kadının durumu önceden sezdiğini söylemek istemedim. Fakat — bir şeyler bulmaya çalışıyorum. Acayip, olağanüstü bir şeyler...»

Mr. Entwhistle, «Ne demek istediğinizi pek anlıyama-dım,» diye mırıldandı.

—

«Bu kolay kolay anlaşılacak bir şey de değil, Mr. Entwhistle.

Diyelim ki

biri evi gözetliyordu.

Miss Gil-christ'in saat ikide çıkarak otobüs durağına gittiğini gördü. Sonra bu kimse odunlukta duran baltayı alarak bununla mutfak penceresini kırdı. Eve girerek, yukarı kata çıktı. Yine o baltayla Cora Lansquenet'e saldırdı. Hem de vahşicesine. Kadına altı ilâ sekiz defa vurulmuş.»

Mr. Entwhistle, fena halde irkildi.

Müfettiş, başını salladı. «Evet, zalimce işlenmiş bir cinayet bu. Sonra katil çekmeceleri karıştırdı, hepsi ancak on sterlin edecek bir iki ziynet eşyasını alarak oradan uzaklaştı.»

—

«Cora yataktamıymış?»

—

«Evet. Kadın kuzeyden bir gece önce geç vakit, dönmüş. Hem yorgun hem heyecanlıymış. Anladığıma göre kendisine miras kalmış.»

—

«Evet.»

—

«Gece iyi uyuyamamış. Sabah kalktığı zaman da bağı ağrıyormuş. Bir kaç fincan çay içmiş, baş ağrısı için ilâç almış. Miss Gilchrist'e de kendisini öğleye kadar rahatsız etmemesini söylemiş. Fakat yine de kendine gelememiş. Onun üzerine de iki uyku hapı almaya karar vermiş. Sonra da Miss Gilchrist'e otobüsle Reading'© giderek, kitapları değiştirmesini emretmiş. Her halde katil içeri girdiği sırada Cora Lansquenet uykuya dalmak üzereydi. Veya mışıl mışıl uyuyordu. Katil, kadını tehdit ederek

istediği eşyaları alabilirdi. Veya onun ellerini ve ayaklarını bağlayabilirdi. Yanma baltayı almış olması insanı düşündürüyor.»

Mr. Entwhistle, «Belki baltayı Cora'yı tehdit etmek için almıştı,» dedi. «Cora mücadeleye kalkışınca da —»

—

«Polis doktoru kadının böyle bir şey yapmamış olduğunu söyledi. Katil saldırdığı sırada Mrs. Lansquenet yan dönmüş, sakin sakin yatıyormuş.»

Mr. Entwhistle, endişeli endişeli koltuğunda kımıldandı. «Tabii zaman zaman gazetelerde böyle yersiz, kanlı cinayetleri okuyoruz...»

—

«Evet, evet. Belki bu vaka da öyle bir şey. Civardaki şüpheli kimselerin üzerinde duruyoruz. Fakat köyden birinin bu olayla bir ilişkisi olmadığından da eminiz. Köydekiler o saatte işlerinin başında olurlar. Tabii Mrs. Cora Lansquenet'in evi köyün biraz dışındaydı. Oraya herkes kimseye gözükmeden kolaylıkla girebilirdi. Hava güzeldi. Günlerden beri de yağmur yağmamıştı. Onun için eve giden yolda araba lâstiği izi filân da bulamadık. Tabii eğer katil otomobille geldiyse...»

Mr. Entwhistle, çabucak sordu. «Arabayla birinin geldiğini mi düşünüyorsunuz?»

Müfettiş, omuzunu silkti. «Bilmem ki... Ben sadece bu vakanın biraz acayip olduğunu anlatmaya çalışıyorum. Meselâ şunlar —» Masanın üzerine bir avuç ziynet eşyası attı. Küçük incilerle süslü yonca şeklinde bir iğne. Araatistli bir broş. Bir dizi küçük inci. Lâl taşları olan bir bilezik. «Mrs. Lansquenet'in mücevher kutusundan alınan şeyler bunlar. Hepsini de evin hemen dışındaki otların arasında bulduk...»

—

«Evet, evet... Bu garip... Fakat belki katil yaptığını düşünerek korkuya kapıldı ve—»

—

«Evet. Fakat o zaman da bunları yukarıda, kadının odasında bırakırdı... Tabii katil yatak odasıyla ön kapı arasında birdenbire paniğe kapılmış da otabilir...»

Mr. Entwhistle, usulca,

«Veya dediğiniz gibi,»

diye mırıldandı. «Katil bunları

polisi şaşırtmak için aldı.»

—

«Evet. Ortada bir kaç ihtimal var. Tabii katil o Miss Gilchrust denilen kadın da olabilir. Aynı evde oturan iki kadın. Kim bilir belki de birbirlerine kızıyor, öfkeleniyor ve hattâ kavga bile ediyorlardı. Biz bu ihtimalin üzerinde de duruyoruz tabii. Ama açıkçası böyle bir şey olduğunu da pek sanmıyoruz.

Duyduğumuza göre

Mrs. Lansquenet'le Miss Gilchrist iyi geçiniyorlarmış.» Bir an durdu. «Demek size göre Cora Lansquenet'in ölümünden faydalanacak hiç kimse yok?»

Avukat, sıkıntıyla kımıldandı. «Ben öyle demedim.» Müfettiş Morton, çabucak başını kaldırdı. «Fakat — Mrs. Lansquenet'e ağabeysinden yıllık bir gelir kaldığını açıkladınız. Kadının başka malı mülkü de yokmuş.»

—

«Orası öyle. Kocası beş parasız öldü. Cora'nın para biriktiren bir tip olduğunu da sanmıyorum.»

— «Oturduğu ev kendisinin değilmiş. Kira veriyormuş oraya. Eşyaları ise pek değersiz. Ayrıca bir takım resim-

ler de var. Eğer kadın onları birine bıraktıysa bu miras pek de memnunlukla karşılanmayacak.»

Mr. Entwhistle, başını salladı. «Cora'nın vasiyetnamesi konusunda bir şey bilmiyorum. Zaten ben kendisini yıllardan beri görmemiştim.»

—

«O halde demin ne demek istediniz? Kafanızı kurcalayan bir şey var sanırım.»

—

«Açıkçası Cora'nın ağabeysinden kendisine kalan parayı birine bırakması imkânsızdı.

Ona sadece bunun geliri verilecekti. O öldüğü için de şimdi bu para, diğer beş mirasçı arasında taksim edilecek. Yani Richard Aber-nathie'nin beş mirasçısı Cora'nın ölümünden faydalanacaklar.»

Müfettişin yüzünden hayal kırıklığına uğradığı anlaşılıyordu. «Ya... Ben de önemli bir ip ucu yakaladığımızı sanıyordum... Artık birinin kadını baltayla öldürmesi için bir sebep olmadığı anlaşılıyor. Her halde katil o manyaklardan biri. Son zamanlarda böylelerine çok rastlanılıyor. Adam, kadını öldürdü...

Sonra da paniğe kapılarak ziynet eşyalarını attığı gibi kaçtı... Evet, öyle olmalı. Tabii saygı değer Miss Gilchrist katilse o başka... Ama buna da hiç ihtimal vermiyorum.»

—

«Beş sıralarında. Reading'den 4.50 otobüsüyle dönmüş. Eve girerek, doğru mutfağa gitmiş. Çaydanlığı ocağa koymuş. Mrs. Lansquenet'in odasından hiç ses gelmi-yormuş. Miss Gilchrist onun hâlâ uyuduğuna kanaat getirmiş. Sonra kadın mutfak penceresinin kırılmış,

camların da yere saçılmış olduğunu farketmiş.

Ama o zaman bile camı bir çocuğun sapanla kırdığını sanmış.

Yukarı çıkarak,

Mrs. Lansquenet'in oda kapısından usulca içeri bakmış. Onun uyuyup uyumadığını anlamak istiyormuş. Tabii odanın halini görünce avaz avaz bağırarak, en yakındaki komşuya koşmuş. Miss Gilehrist'in hikâyesi mantığa uygun.

Elbiselerinde kan izi filân da yoktu. Odasın-

da veya banyoda da öyle. Hayır, Miss Gilchrist'in bu işle bir ilgisi olduğunu sanmıyorum. Doktor oraya beş buçukta gitti. Mrs. Lansquenet'in dört buçuktan önce öldürülmüş olduğunu bildirdi bize. Cinayetin iki civarında işlenmiş

olduğuna kani. Bundan da katilin evin yakınında bir yere saklanarak, Miss Gilchrist'in gitmesini beklediği anlaşılıyor.»

Avukatın yüzünde kederli bir ifade belirip kayboldu.

Müfettiş Morton, «Siz gidip Miss Gilchrist'i göreceksiniz sanırım,» dedi.

—

«Evet...»

—

«Buna çok memnun olurum. Kadın bize bütün bildiklerini anlattı galiba. Ama böyle şeyler hiç belli olmaz. Bazan konuşma sırasında Önemli bazı noktalar ortaya çıkar. Miss Gilchrist, tanı bir ihtiyar kız tabii. Fakat makul ve mantıklı bir insan. Ve bize elinden geldiği kadar yardım etmeye de çalıştı.» Bir an durdu.

«Ceset morgda. Eğer onu görmek isterseniz—»

Mr. Entwhistle, istemeye istemeye, «Bunu yapmam lâzım,» diye mırıldandı.

Bir kaç dakika sonra morgda Cora Lansquenet'in cesedine bakıyordu. Kadına vahşicesine saldırılmıştı. Cora'-nın kınalı kâhkülleri kana bulanarak sertleşmişti. Mr. Entwhistle'in dudakları gerildi. Adam midesinin bulantısına

aldırmamaya çalışarak, başını çevirdi. «Zavallı Cora... Ağabeysinin kendisine bir şey bırakıp bırakmadığını sorarken ne kadar heyecanlıydı. Kimbilir gelecekle ilgili ne renkli hayaller kuruyordu? Zavallı... Onun ölümünün kimseye bir faydası olmadı. Kendisine böyle saldıran katile bile... Çok garip. Cora öldürülmeden bir gün önce cinayeti düşünüyordu. 'Fakat ağabeyim bir cinayete kurban gitti değil mi?' Ne gülünç sözlerdi bunlar. Bunları Müfettiş Morton'a açıklamamın da hiç lüzumu yok... Tabii Miss Gilchrist'le konuştuktan sonra belki fikrimi değişti-

ririm... Belki Miss Gilchrist, Richard'ın Cora'ya ne söylediğini duymuştur...

'Fakat ağabeyimin sözleri...' Richard, Cora'ya nasıl bir açıklama yapmıştı?»

Mr. Entwhistle, içini çekti. «Hemen Miss Gilchrist'i görmem lâzım.»

**

3.

Miss Gilchrist, kısa kır saçlı, uçuk renkli bir kadındı. Ellisindeki ihtiyar kızların çoğunda olduğu gibi dikkati çekmeyen bir yüzü vardı. Silik bir insandı.

Mr. Entwhistle'i memnunlukla karşıladı. «Geldiğinize o kadar sevindim ki.

Aslında Mrs. Lansquenet'in ailesinden kimseyi tajnımıyorum... Tabii şimdiye kadar bir cinayet olayına hiç karışmamıştım. Çok korkunç bir şey bu.»

Mr. Entwhistle, Miss Gilchrist'in de ortağı Bollard gibi düşündüğünü anlamıştı.

Dürüst ve şerefli kimselerin cinayetlerle bir ilişkileri olamazdı.

Miss Gilchrist, «Tabii insan gazetelerde cinayet vakalarını okuyor,» diye sözlerine devam etti. «Ama onlar bile hoşuma gitmiyor... iğrenç şeyler bunlar.»

Avukat, kadının peşi sıra oturma odasına giderken etrafına dikkatle bakmıyordu.

Eve kuvvetli bir yağlı boya kokusu yayılmıştı. Zaten içerisi yağlı boya tablolarla doluydu. Bunlardan çoğu karanlık, kirli şeylerdi. Bir takım küçük tablolar ise pencerenin önündeki küçük divanın üzerine yığılmıştı.

Miss Gilchrist, «Mrs. Lansquenet onları satışlardan F : 3

alırdı,» diye izah etti. «Zavallıcık... Böyle şeyler ilgisini çok çekerdi. Hemen hemen bütün satışlara giderdi. Son zamanlarda resimler o kadar ucuza satılıyor ki. Tablolara en fazla bir sterlin verirdi. 'Belki içlerinde

hakikaten değerli bir tabloya rastlarım,' derdi bana. Şunun da İtalyan Primitiflerinden olduğunu, günün birinde bol para getireceğini anlatırdı...»

Mr. Entwhistle, italyan Primitife şüpheyle baktı. «Cora'nın aslında resimden hiç anlamadığı belli,» diye düşünüyordu. «Eğer buradaki berbat şeyler beş sterlinden fazlasını getirirse, ben de melon şapkamı yerim!»

Miss Gilchrist, onun yüzündeki ifadeyi farketmiş ve ne düşündüğünü de sezmişti.

«Tabii ben bu işlerden pek anlamam. Babam ressamdı ama korkarım başarılı bir sanatçı da değildi. Gençliğimde de sulu boya resimler yapardım. Onun için Mrs.

Lansquenet benim gibi resimden bahsedebileceği birini bulduğu için çok memnundu.

Zavallıcık... Sanata o kadar düşkündü ki.»

—

«Kendisini severmiydiniz?» Avukat, kendi kendine, «Amma da saçma soru,» dedi.

«Cora'nın çekilmez bir kadın olduğundan eminim.»

Miss Gilchrist, «Ah, evet,» diye cevap verdi. «Birbirimizle iyi anlaşıyorduk.

Bazı bakımlardan Mrs. Lansquenet çocuk gibiydi. Aklına gelen her şeyi söyleyiverirdi. Bilmiyorum düşünceleri daima mantıklı mıydı fakat —»

Tabii kadıncağız. «Cora Lansquenet, gülünç bir yaratıktı.» diyecek değildi ya?

Ölen biri için böyle bir şey söyleyemezdi. Avukat, «Cora için kültürlü bir kadın denilemezdi,» diye mırıldandı.

—

«Evet... Belki... Fakat çok zekiydi. Hakikaten çok zekiydi Mr. Entwhistle.

Bazan bir meselenin can alacak noktasını hemen bulur ve beni şaşırtırdı.»

Avukat, Miss Gilchrist'e ilgiyle baktı. Kadının aptal

olmadığı anlaşılıyordu. «Birkaç yıldan beri Cora'nın ya-nındaydınız sanırım?»

—

«Üç buçuk yıldan beri.»

—

«Şey... Öhhö — her halde Cora'ya yardım ediyor ve — evi idare ediyordunuz?»

Nazik bir konuya girmiş olduğu anlaşılıyordu. Miss Gilchist, hafifçe kızardı.

«Evet... Yemeği ekseri ben yapardım. Bu pek hoşuma gider aslında. Biraz toz alır, hafif ev işleri de yapardım... Ağırlarını değil... Temizlik için köyden

Mrs. Panter gelirdi. Açıkçası Mr. Entwhistle, ben hizmetçi değilim. Aslında benim çayhanem vardı. Fakat sonra malî durumum bozuldu. Çayhanemin adını, «Söğüt ağacı» koymuştum. Çay takımlarının üzerinde de mavi söğüt dalları vardı. Pasta ve çörekleri de ben kendim, elimle yapardım. Fakat sonra hayat pahalılaştı.

Durumum bozuldu. İflâs ettim yani. O zaman kendime iş aradım. Aslında bana bir meslek de öğretilmemişti. Bir hanımın yanına girdim. Yardımcı olarak. Fakat kadın çok kaba ve ukalaydı. Ondan sonra bir büroda çalıştım. Ama bu da hoşuma gitmedi. Nihayet Mrs. Lansquenet'in yanma yerleştim. Birbirimize çok uyuyorduk.

Onun da kocası res-sammış. «Miss Gilchrist, nefes almak için durdu. Sonra da hüzünle, «Küçük çayhanemi o kadar severdim ki,» diye mırıldandı.

Miss Gilchrist'e bakan Mr. Entwhistle, «Oaun gibi bir çok kadın gördüm ben,»

diye düşündü. «Hepsinin de çayhaneleri vardır. Bunların adı Defne Ağacı, Sarı Kedi, Mavi Papağan, Söğüt olur ekseri. Böyle yerlere yaşlıca, terbiyeli kadınlar giderler. Miss Gilchrist'ler de arkalarında pembe veya mavi önlükler onlara hizmet ederler.»

Miss Gilchrist, sözlerine devam etti. «Aslında kendimden bahsetmem yersiz...

Polis bana çok nezaket ve anlayış gösterdi. Büyük nezaket... Merkezden Müfettiş

Morton geldi. Çok kibar bir adam o. Hattâ bana gidip

komşu Mrs. Lake'in evinde kalabileceğimi de söyledi. Fakat ben buna razı olmadım. Burada kalıp, Mrs. Lansquenet'in güzel eşyalarını korumam lâzımdı.

Benim görevimdi bu. Tabii — şeyi —» Miss Gilchrist, hafifçe yutkundu. «Ölüyü alıp götürdüler. Odayı da kitlediler. Müfettiş bana mutfakta bir memurun sabaha kadar bekleyeceğini de açıkladı. Cam kırık olduğu için tabii. Neyse bu sabah oraya da cam takıldı... Nerede kalmıştım? Ah, evet. Kendi odamda rahatım ama doğrusu gece dayanamayarak ko-modu kapının önüne ittim. Pencerenin altına da su dolu bir kâse koydum. Böyle şeyler belli olmaz. Katil bir manyak olabilir...

Böyle şeyler sık sık görülüyor...» Miss Gilchrist, nihayet sustu.

Mr. Entwhistle, hemen, «Bana olanları anlatabilir misiniz? dedi. «Cora evvelsi gece

cenazeden döndü değil

mi?»

—

«Evet. Treni bir hayli geç geldi. Bana bir taksi yollamamı söylemişti. Ben de öyle yaptım. Zavallıcık çok yorulmuştu. Bu da normaldi tabii.

Fakat neşesi

yerindeydi.»

—

«Evet, evet. Peki Cora size cenazeden bahsetti mi hiç?»

—

«Biraz. Kendisine süt kaynattım. Başka bir şey istemiyordu. Bana kilisenin iyice dolu olduğunu, bir sürü çiçek geldiğini söyledi. Bir de diğer ağabeysini göremediği için üzüldüğünü anlattı. Adı Mr. Timothy'di onun galiba?»

—

«Evet, Timothy.»

—

«Mrs. Lansquenet, ağabeysini yirmi yıldan daha uzun bir süreden beri görmediğini açıkladı. Konakta onunla karşılaşacağını sanmıştı. 'Fakat bu şartlar altında gelmemekle daha iyi etti tabii,' dedi. 'Karısı oradaydı. Ama benim Maude'a hiç tahammülüm yoktur...' Ah, afedersi-niz, Mr. Entwhistle. Bu ağzımdan kaçtı. Şey — yani —»

Avukat, kadına cesaret vermek için, «Rica ederim,» diye mırıldandı. «Ben onların akrabası değilim. Cora'yla yengesinin pek geçinemediklerinin de farkındayım.»

—

«Şey... Mrs. Lansquenet, 'Maude'un yıllar geçtikçe daha ukala ve otoriter olacağını biliyordum zaten,' dedi. Sonra çok yorgun olduğunu hemen yatmak istediğini söyledi. Ben hemen şişeye sıcak su doldurdum. Bunu alıp odasına çıktı.»

—

«Size dikkatinizi çeken bir şey söylemedi mi?»

—

«Onun öleceğini evvelden sezip sezmediğini mi sormak istiyorsunuz, Mr.

Entwhistle? Böyle bir hisse kapılmamıştı. Bundan eminim. Yorgunluğuna, üzücü bir cenaze töreninden gelmiş olmasına rağmen yine de keyfi yerindeydi. Bana Capri'ye gitmekten hoşlanıp hoşlanmayacağımı sordu. Capri! Tabii bunun harikulade bir şey olacağını, böyle bir şeyin hayalini bile kuramadığımı söyledim. O zaman,

'Capri'ye gideceğiz,' dedi. O zaman — bana bir şey açıklamamasına rağmen ağabeysinin kendisine miras bırakmış olduğunu anladım... Yıllık bir gelir...»

Mr. Entwhistle, başını salladı. «Evet.»

—

«Zavallıcık. Neyse... Hiç olmazsa güzel plânlar kurabildi.» Miss Gilchrist, içini çekerek üzüntüyle mırıldandı. «Artık Capri'ye gidebileceğimi hiç sanmıyorum.»

Avukat, ihtiyar kızın hayal kırıklığına aldırmayarak, sordu. «Ertesi sabah ne oldu?»

—

«Mrs. Lansquenet ertesi

sabah pek iyi değildi. Açıkçası halini hiç beğenmedim. Bana doğru dürüst uyu-yamadığını, kâbus gördüğünü söyledi.

Kendisine, 'Bunun sebebi dün fazla yorulmuş olmanız,' dedim. Yatakta kahvaltı etti. Ancak öğle zamanı kalktı. Fakat yine de uyuyamamıştı. 'Çok huzursuzum,'

diye şikâyet etti. 'Bazı şeyleri düşünüyor ve meraklanıyorum. En iyisi uyku ilâcı alayım. Belki öğleden sonra uyurum.' Benim Reading'e gidip, oradaki kütüphaneden aldığı kitapları değiştirmemi is-

tedi. Kitapların ikisini de trende okuyup bitirmişti. Evde okuyacağı başka bir şey yoktu. Bu yüzden ikide evden ayrıldım... îşte onu son defa — son defa —»

Miss Gil-christ, burnunu çekmeye başladı. «Her halde — o sırada uyuyordu. Bir şey duymadı sanırım. Müfettiş bana onun ıstırap çekmemiş olduğunu da söyledi...

Mr. Morton, ilk — ilk darbenin zavallıyı öldürdüğünden emin. Allahım... Bunu düşünmek bile beni fena ediyor!»

—

«Rica ederim... Ben o felâketten bahsetmenizi istemiyorum. Ben sadece olaydan önce cora'nın ne durumda olduğunu öğrenmek istedim.»

—

«Haklısınız... Yakınlarına söyleyin.

Mrs. Lansquenet, kötü bir gece

geçirmiş olmasına rağmen yine de çok mutluydu. Geleceği iple çekiyordu.»

Mr. Entwhistle, ondan sonraki sualini sormadan önce bir an durdu. «Cora, yakınlarından bazıları hakkında uzun uzun konuştu mu?»

—

«Hayır. Sadece ağabeysi Timothy'yi

görmediği için üzüldüğünü söyledi.»

—

«Peki

ağabeysi

Richard'ın

ölümünden?

Şey

— bunun sebeplerinden?»

—

«Hayır.» Miss Gilchrist'in yüzünde bu soruyu acayip bulduğunu belirtecek hiç bir ifade yoktu.

Avukat, «Cora ona ağabeysinin bir cinayete kurban gittiğinden bahsetmiş olsaydı, kadının tavırları şimdi bambaşka olurdu,» diye düşündü.

Miss Gilchrist, «Mr. Richard uzun zamandan beri hastaymış sanırım,» dedi. «Ama doğrusu öldüğünü duyunca biraz şaşırdım. Öyle güçlü kuvvetli ve sıhhatli bir hali vardı ki.»

Mr. Entwhistle çabucak? «Demek kendisini gördünüz?» diye sordu. «Ne zaman?»

—

«Mrs. Lansquenet! görmek için buraya geldiği vakit. Durun bakayım... Üç hafta kadar önce sanırım.»

—

«Burada kaldı mı?»

—

«Hayır, hayır. Mr. Richard burada sadece öğle yemeği yedi. Mrs. Lansquenet kendisim hiç beklemiyordu. Bu yüzden çok şaşırdı. Galiba aralarında bir kırgınlık mı varmış ne? Mrs. Lansquenet bana ağabeysini yıllarca görmemiş

olduğunu söyledi.»

—

«Evet... Öyle...»

—

«Mrs. Lansquenet ağabeysini görünce çok sarsıldı. Bilhassa Mr. Richard'ın hasta olmasına pek üzüldü.»

-— «Demek Richard'ın hasta olduğunu biliyordu?»

—

«Evet, bunu gayet iyi hatırlıyorum. Çünkü — Mr. Richard'ın beyninin sulanmaya başlayıp başlamamış olduğunu kendi kendime sordum.

Benim teyzelerimden biri

de —»

Mr. Entwhistle, ustalıkla bu 'teyze' hikâyesini yarıda kesti. «Mrs. Cora Lansquenet'in bir sözü yüzünden mi böyle düşündünüz?»

—

«Evet. Mrs. Lansquenet, 'Zavallı Richard,' dedi. 'Mortimer'in ölümü yüzünden çok çökmüş. Üstelik bunakça lâflar da ediyor. Güya biri kendisine düşmanmış, onu zehirlemeye çalışıyormuş.

İhtiyarlar böyle oluyor işte.' Bunun doğru olduğunu ben de bilirim. Bahsettiğim teyzem de hizmetçilerin kendisini zehirlemeye çalıştıklarından korkar ve durmadan lop yumurta yerdi. Zehiri yumurtanın içine sokmalarının imkânsız olduğunu söylerdi. Biz de suyuna giderdik...»

Avukat, Miss Gilchrist'in teyzesinin yumurta macerasını duymadı bile. Fena halde sarsılmıştı adam. Nihayet, «Her halde Cora ağabeysinin o sözlerini pek ciddiye almadı?» dedi.

—

«Almadı tabii... Mr. Richard'ın durumunu gayet iyi anlamıştı.»

Bu sözler de Mr. Entwhistle'i sarstı. «Cora durumu anlamış,» diye düşünüyordu.

«Acaba sonradan işin iç yü-

zünü mü sezdi?... Ashnda Richard Abernathie, bunama-mıgtı. Öyle kuruntuları olan bir adam da değildi. Richard, soğuk kanlı ve makul bir iş adamıydı. Hastalığı da onu değiştirmemişti...»

Avukat, bu konuda Miss Gilchrist'e başka şeyler sormak niyetinde değildi.

Kadının merakının uyanmasını da istemiyordu. Onun için, «Acaba Cora bir vasiyetname bıraktı mı?» dedi.

—

«Evet... Bankada bu.»

Mr. Entwhistle, Miss Gilchrist'e biraz para bıraktıktan sonra gitmek için kalktı. Fakat ihtiyar kızın elinden kurtulması kolay olmadı pek. Miss Gilchirst ona Cora'nın kocası Pierre Lansquenet'in yapmış olduğu tabloları göstermekte ısrar etti. Tablolar avukatın bayağı irkilmesine de sebep oldu. Miss Gilchrist, Mr. Entwhistle'e Cora'nın kendi eserlerini de gösterdi tabii.

—

«îşte bakın bu Polperro koyu. Geçen yıl oradaydık. Mrs. Lansquenet, bu renkli yere bayıldıydı.»

Polperro koyunun kuzeyden, güneyden, doğudan batıdan ve daha başka açılardan yapılmış olan yağlı boya resimlerine bakan avukat, «Evet,» diye içini çekti.

«Cora'nın orayı çok sevmiş olduğu belli.»

Miss Gilchrist üzüntüyle, «Mrs. Lansquenet eserlerini bana bırakacaktı,» dedi.

«Onlara hayrandım. Bakın insan bunda dalgaların kıyıya çarptığını görür gibi oluyor. Öyle değil mi? Eğer Mrs. Lansquenet, vasiyetnamesinde bunu unutmuşsa, —

ben hatıra olarak bu resimlerden birini ala^ bilir miyim acaba?»

Avukat, «Tabii,» dedi. «Bunu bana bırakın...»

Evden ayrılarak bankaya, oradan da Müfettiş Mor-ton'a gitti...

1.

Maude Abernathie de o akşam Yorkshire'dan avukata telefon etti. «Ah, nihayet sizi bulabildim, Mr. Entwhistle. Timothy feci halde. Cora'yla ilgili haber onu çok sarstı.»

Mr. Entwhistle, «Haklı tabii,» dedi.

—

«Her halde...» Maude'un sesi tereddüt doluydu. «Yani — bu hakikaten bir cinayet mi?»

Avukat, «Evet, cinayet,» diye cevap verdi.

—

«Gazeteler Cora'nın baltayla öldürülmüş olduğunu yazıyorlar.»

—. «Evet.»

Maude, «inanılacak gibi değil,» dedi. «Timothy'nin kız kardeşi, — öz kardeşi baltayla nasıl öldürülür ?>

Mr. Entwhistle, «Hakikatleri olduğu gibi kabul etmek lâzım,» diye mırıldandı.

—

«Doğrusu Timothy için çok endişeleniyorum. Bütün bunlar onun sıhhati için hiç iyi değil. Kendisini yatırdım. Fakat ille sizin kalkıp buraya gelmenizi istiyor.

Bilmek istediği bir sürü şey de var. Resmi Soruşturma yapılacak mı? Bunda kimlerin bulunması lâzım? Ondan sonra cenaze ne zaman kaldırılacak? Tören nerede yapılacak? Bu iş için para ayrılmış mı? Cora vasiyetname bırakmış mı? Cesedinin yakılmasını mı, yoksa gömülmesini mi—»

Mr. Entwhistle, listeyi yarıda kesti. «Cora vasiyetname yapmış. Bunun şartlarını Timothy'nin yerine getirmesini istemiş.»

—

«Eyvah. Korkarım Timothy böyle bir şey yapacak durumda değil —»

—

«Bizim büro lüzumlu her şeyi yapacak. Vasiyetname gayet basit. Cora, tablolarıyla amatist broşunu Miss Gilchrist'e, geri kalanları da Susan'a bırakmış.»

—

«Susan'a mı? Allah Allah neden Susan'a acaba? Kızı ta çocukluğundan beri görmemişti sanırım.»

—

«Bunun sebebi Susan'ın evliliğinin aileyi kızdırdığını duymuş olması galiba.»

Maude, «Hah,» diye homurdandı. «Gregory Banks bile Pierre Lansquenet'den kat kat üstün. Ama benim gençliğimde kızların dükkânlarda çalışan gençlerle evlenmeleri hoş karşılanmazdı. Ama neyse Gregory, eczanede hiç olmazsa, Ayrıca terbiyeli bir gence de benziyor.» Bir an durdu. «Richard'ın Cora'ya bıraktığı gelir de Susan'ın mı olacak şimdi?»

—

«Hayır, hayır. Cora'nın hissesi Richard'ın istediği şekilde pay edilecek.

Zavallı Cora'nın bir kaç yüz sterlini ve bir de evindeki eşyaları var, işte o kadar. Borçlar ödendikten, eşyalar da satıldıktan sonra geriye beş yüz

sterlinden fazla bir şey kalacağını sanmıyorum... Resmî Soruşturma yapılacak tabii. Gelecek

Perşembe. Eğer Timothy razıysa, aile adına Soruşturmayı izlemesi için bizim genç Lloyd'u yollarım.» Özür diler gibi ilâve etti. «Bu olaym ilgi uyandıracağı muhakkak.»

—

«îşte bu kötü. Bu işi yapan ahlâksızı yakaladılar mı?»

—

«Hayır. Katil henüz yakalanmadı.»

—

«Etrafta dolaşarak, adam öldüren manyaklardan olmalı o. Polis de o kadar beceriksiz ki.»

Mr. Entwhistle, «Hayır,» dedi. «Hiç de beceriksiz değil. Hiç bir zaman böyle düşünmeyin.»

—

«Ne acayip bir olay bu. Timothy için de kötü bir şey tabii. Kalkıp buraya gelemez misiniz, Mr. Entwhistle?

Bunu yaparsanız beni çok sevindirirsiniz. Siz buraya gelirseniz, Timothy'nin endişeleri de biraz yatışır.»

Avukat, bir an sesini çıkarmadı. Bu davet hoşuna gitmemiş değildi. «Belki siz haklısınız. Zaten Cora'nın vasiyetnamesi konusunda Timothy'ye bazı kâğıtlar imzalatmam lâzım. Evet, her halde gelebilirim.»

— «İşte bu çok iyi. Ne kadar sevindiğimi bilemezsiniz. Yarın gelebilir misiniz?

Geceyi burada geçirirsiniz tabii. En iyi tren 11.20'de kalkanı.»

Mr. Entwhistle, «Korkarım öğleden sonraki trene binmek zorundayım,» diye mırıldandı. «Sabahleyin başka bir

işim var...»

2.

* **

George Crossfield, Mr. Entwhistle'i nezaketle karşıladı. Fakat biraz şaşırmış

gibi de bir hali vardı.

Avukat, «St. Mary'ye gittim,» diye söze başladı.

—

«Demek öldürülen hakikaten Cora teyze? Olayı gazetelerde okudum ve bir türlü de inanamadım. Bunun sadece bir isim benzerliği olduğunu düşündüm.»

—

«Lansquenet öyle sık sık rastlanılan adlardan değildir.»

—

«Orası öyle... Ama insan böyle bir şeyi yakınlarına konduramıyor.

Ailesinden

birinin öldürülebileceğine inanamıyor. Bence olay geçen ay Darmoor'da olana benziyor.»

—

«Öyle mi?»

—

«Evet. Durum aynı. Issız bir yerde bir ev. Birlikte oturan yaşlı iki kadın.

Çalınan azıcık bir para.»

—

«Paranın değeri daima insanına göre değişir. On sterline büyük bir ihtiyacınız varsa o zaman on beg sterlin size bir servet gibi gözükür. Ama binlerce sterline ihtiyacınız varsa, yüz sterlini beğenmezsiniz.»

George, birdenbire avukattan gözlerini kaçırdı. «Son günlerde bir sterlinin bile değeri var. Çünkü kimsede para yok.»

Mr. Entwhistle, «Ama onlar da ümitsiz durumda değiller,» diye cevap verdi.

«Önemli olan bu 'ümitsizlik'.»

—

«Belirli birini mi düşünüyordunuz?»

—

«Hayır, hayır...» Avukat, bir an durdu. «Miras işi halledilinceye kadar biraz zaman geçecek. Size avans olarak bir miktar para verilmesini ister misiniz?»

—

«Doğrusunu isterseniz ben de bu konuyu açacaktım. Ama bu sabah Banka'ya gittim. Onlara size baş vurabileceklerini söyledim. Bu yüzden de bankadaki paramdan fazlasını çekmiş olmama bir şey söylemediler.» Gözlerini yine avukattan kaçırdı.

Tecrübe sahibi bir insan olan Mr. Entwhistle o zaman George'un durumunu da anladı. «George'un para bakımından başı dertteymiş anlaşılan... Ayrıca bu gence para konusunda güvenilemez. Acaba insanlardan çok iyi anlayan

Richard Abernathie de yeğeninin bu halini sezmiş-miydi ? Bana kalırsa Richard, Mortimer'in ölümünden sonra kendisine mirasçı olarak George'u seçmeye karar verdi. Onu yanma çağırarak, konakta bir kaç gün misafir etti. Ve galiba sonunda da yeğenine güvenemeyeeeğini anladı. O da benim gibi George'un dürüst olmadığını mı sezdi www.netevin.com

acaba? George'un babası için de iyi şeyler söylemezlerdi. Laura kendisirîe iyi bir eş seçememişti. Esrarlı işlere girişmiş olan bir komisyoncu... George da Abernathie'ler-den ziyade babasına çekmiş anlaşılan.»

Avukatın sessizliğini yanlış manaya çekmişti George. Sıkıntılı bir tavırla gülerek, «Açıkçası son zamanlarda yaptığım yatırımlar yüzünden zarar ettim,»

diye mınl-

dandı. «Belirli bir riski göze aldım ama sonu iyi olmadı. Hemen hemen beş

parasız kaldım. Ama artık zararımı çıkarabileceğim. Lâzım olan biraz sermaye.»

Mr. Entwhistle, kendi kendine, «Acaba George bu işlere kendi parasını değil de, müşterilerinkini mi yatırdı?» dedi. «O zaman başı kanunla derde girecekti. Onun için —» Genç adama baktı. «Cenazenin ertesi günü sizi aradım. Fakat siz büroda yoktunuz.»

—

«Öyle mi? Bana bunu söylemediler. Açıkçası o güzel haberden sonra bir gün tatil yapmaya hakkım olduğunu düşündüm.»

—

«Güzel haber?»

George, kızardı. «Buraya bakın, Richard dayımın ölümünü kasdetmedim. Fakat insan kendisine para kaldığını öğrenince seviniyor tabii. Bunun

şerefine bir şeyler yapmak istiyor. Ben de at yarışlarına gittim. Seçtiğim atlar da birinci geldi.

E, para parayı çekermiş. Şansınız bir defa döndü mü, ondan sonra her şey yolunda gider. Elli sterlin kazandım ama bu da bir şeydir.»

Mr. Entwhistle, «Tabii, tabii,» diye başımı salladı. «Artık mirasınıza Cora teyzenizin hisesinden bir kısım da eklenecek.»

George'un yüzünde endişeli bir ifade belirdi. «Zavallıcık. Ne aksilik değil mi?

Cora teyze tam hayatın zevkini çıkarmaya hazırlanıyordu...»

Avukat, «Polisin katili bulacağım umalım,» dedi.

—

«Muhakkak bulurlar. Bizim polis ustadır. Civardaki serserileri, manyakları yakalar, hepsini iyice sorguya çekerler. Cinayet sırasında nerede olduklarını öğrenirler. »

Mr. Entwhistle, mırıldandı. «Ama aradan zaman geçince bu pek kolay olmaz.» Şaka yapmak üzere olduğunu belirtmek için ekşi ekşi güldü. «Mesele ben o gün üç buçukta Hatchard kitabevindeydim. Polis beni on gün son-

ra sorguya çekerse bunu hatırlıyabilir miyim? Siz ise at yarışındaymışsmız, George. Bir ay sonra bu aklınıza gelir mi?»

—

«A, ben bunu cenaze gününe göre hesaplarım. Ondan bir gün sonra oldu bu.»

—

Doğru doğru... Sonra oynadığınız atlar da birinci gelmiş. Bu da hafızanıza yardım eder. Hiç kimse kendisine para kazandıran atın ismini unutmaz. Sahi, adları neydi onların?»

—

«Durun bakayım... Gaymarck ve Frogg II. Evet, onları çabucak unutacak değilim.»

Mr. Entwhistle, yine ekşi ekşi güldü...

*

#*

3.

Rosamund, «Sizi gördüğüme çok sevindim,» dedi. Aslında öyle memnun olmuş gibi bir hali yoktu. «Ama daha pek erken değil mi?» Uzun uzun esnedi.

Mr. Entwhistle, «Saat onbir,» diye cevap verdi.

Rosamund, tekrar esnedi. Sonra da. özür diler gibi, «Dün gece bir parti verdik de,» diye mırıldandı. «İçkiyi fazla kaçırdık. Michael'ın hali berbat.»

Michael da aynı anda esneyerek odaya girdi. Arkasına gayet şık bir robdöşambr giymişti. Elinde bir fincan kahve vardı. Yorgun fakat hoş halli bir adamdı.

Tebessümü de yine pek şirindi. Rosamund ise siyah bir etek, oldukça kirli sarı bir kazak giymişti. Mr. Entwhistle, kazağın altında başka bir şey, bir çamaşır olmadığına da karar verdi.

Temiz ve titiz avukat genç Shane

çiftinin yaşayış

tarzından hiç hoşlanmamıştı. Eski bir binanın ilk katındaki küçük daire berbat haldeydi. Toz, boş içki şişeleri, izmaritler, kirli kadehler. Ve bütün bunların arasında Rosa-mund'la Michael gençlikleri ve güzellikleriyle göz kamaştırıyorlardı adeta.

Mr. Entwhistle, «Güzel bir çift,» diye düşündü. «Birbirlerine de çok yakışıyorlar. İki gencin birbirlerini sevdikleri de muhakkak. Rosamund, Michael'a çok düşkün.»

Genç kadın, kocasına, «Sevgilim,» dedi. «Biraz şampanya içsek mi? Hem aklımız başımıza gelir, hem de geleceğin şerefine kadeh kaldırırız. Ah, Mr. Entwhistle, Richard daymm tam hu ara bize'bol para bırakması harikulade bir şey —»

Mr. Entwhistle, Michael'ın kaşlarını çatarak, karısına çabucak bir göz attığını farketti. Fakat Rosamund, ona aldırmayarak, «Böylece elimize güzel bir fırsat geçmiş oluyor,» diye sözlerine devam etti. «Bir piyes var. Michael bunun hakkını satın alacak. Baş rol tam ona göre. Hattâ benim için küçük bir rol de bulunacak.

Piyes o genç katillerden biriyle ilgili. Aslında o bir aziz gibi bir şey.

Çalıyor, öldürüyor... Toplum kendisini eziyor.»

Mr. Entwhistle, öfkesinden mosmor kesildi. Bu genç budalalar amma da saçmalıyorlardı. Sözleri de yersizdi, yazdıkları da...

Hoş Michael Shane'in pek konuştuğu yoktu ya. Genç adamın kaşları hâlâ çatıktı.

«Mr. Entwhistle bizim piyesle ilgilenmiyor. Rosamund. Lütfen sus da kendisi bizi görmeye neden geldiğini anlatsın.»

Avukat, «Görüşülmesi lâzım gelen bir iki nokta var,» dedi. «St. Mary'den yeni döndüm.»

— «Demek öldürülen hakikaten Cora teyzeydi? Bunu gazetelerde okuduk. Ben,

'Herhalde bu Cora teyze olacak,' dedim. 'Zira bu soyadı pek az,' O gün cenazede oturmuş ona bakıyor ve pek rüküş olduğunu düşünüyordum.

'İnsan öyle yaşayacağına ölsün daha iyi,' diye de düşündüm. Ve zavallı öldü.

Arkadaşlara dün gece baltayla öldürülen kadının teyzem olduğunu söylediğim zaman bana inanmadılar. Kahkahalarla güldüler, öyle değil mi,

Michael?»

Michael Shane, cevap vermedi Rosamund neşeyle, «Birbiri arkasına iki cinayet,»

diye bağırdı. «Bu da biraz fazla. Öyle değil mi?»

—

«Aptal aptal konuşma, Rosamund! Richard dayuı öldürülmedi ki.»

—

«Ama Cora onun cinayete kurban gittiğini düşünüyordu.»

Mr. Entwhistle, söze karıştı. «Siz cenazeden sonra Londra'ya döndünüz değil mi?»

—

«Evet. Sizinle aynı trendeydik.»

—

«Tabii... Tabii... Ertesi günü sizinle konuşmaya çalıştım.» Avukat, köşede duran telefona bir göz

attı. «Hattâ sizi bir kaç defa aradım. Ama telefonu açan olmadı.»

—

«A, çok af edersiniz... Biz o gün ne yapıyorduk?... Evvelsi gün? On ikiye kadar buradaydık değil mi? Sen Rosenheim'ı bulmaya gittin. Öğle yemeğini Osear'la yedin. Ben de alış verişe çıktım. Janet'le buluşacaktık ama olmadı.

Sonra akşam yemeği için Castile'a gittik. Ve gece onda da buraya döndük.»

—

«Evet, öyle.» Michael,

düşünceli bir tavırla Mr. Entwhistle'a bakıyordu.

«Bizimle

ne hakkında konuşacaktınız, efendim?»

—

«Richard Abernathie'nin vasiyetnamesi hakkında. İmzalamanız lâzım gelen bazı kâğıtlar var da...»

Rosamund, «Parayı şimdi alabilecek miyiz?» diye sof-du. «Yoksa aylarca beklemek zorunda mı kalacağız?»

Mr. Entwhistle, «Korkarım kanun biraz ağır çalışır,» dedi.

Rosamund, telâşlandı. «Ama bize şimdi bir miktar para verirsiniz değil mi?

Michael bunun kabil olduğunu söyledi. Bu çok önemli. Piyes'yüzünden tabii.»

Michael, nazik nazik, «Aslında acelemiz yok,» diye mırıldandı. «Fakat piyes konusunda karar vermemiz lâzım.»

Mr. Entwhistle, «Size avans verebiliriz,» dedi. «Hem de istediğiniz kadar.»

Rosamund, rahat bir nefes aldı. «İyi öyleyse...» Sonra ilâve etti. «Cora teyze para bıraktı mı?»

—

«Biraz. Bunu kuzininiz Susan alacak.»

—

«A, a, neden Susan? Para çok mu?»

—

«Bir kaç yüz sterlin ve biraz eşya.» —• «Eşyalar şık mı?»

Avukat, «Hayır,» dedi.

Rosamund'un ilgisi sönüverdi. «Ne garip değil mi? Cora cenazeden sonra birdenbire, 'Ağabeyim cinayete kurban gitti değil mi?' dedi. Ve ertesi günü kendisi bir cinayete kurban gitti. Çok acayip.

Sıkıcı bir sessizlik oldu.

Sonra Mr. Entwhistle, usulca mırıldandı. «Evet... Çok acayip...»

4.

Susan Banks, masanın üzerinden eğilmiş, heyecanlı heyecanlı konuşuyordu. Mr.

Entwhistle genç kadını dikkatle inceledi.

— «O Rosamund kadar güzel değil. Fakat çekici bir tip. Bunun sebebi de canlı ve hayat dolu olması. Dudakları kalın ve biçimli. Bir kadın ağzı bu. Dolgun vücudu de öyle. Ama buna rağmen Susan bana bir çok bakımlardan amcası Richard Abernathie'yi hatırlatıyor. Başının şekli, çenesinin biçimi, derin bakışlı düşünceli gözleri. Richard gibi onun da güçlü bir kişiliği var. Onun gibi enerjik, ileri görüşlü ve zeki. Üç yeğenin içinde bir tek o Abernathie'-lere çekmiş. Acaba Richard da bu

yeğeninin kendisine benzediğini farketmiş miydi?

Her halde... Richard, karşısındakinin karakterini çabucak anlardı. Muhakkak ki Susan'da da aradığı her şeyi buldu. Ama buna rağmen onu esas mirasçısı yapmadı.

Neden? George'a güvenememişti... Rosamund'uu budalanın biri olduğunu anlamıştı... Fakat Susan'ın tam aradığı gibi bir mirasçı olduğunu anlamamış

mıydı? Hiç sanmıyorum... O halde Richard, Susan'ın kocasından hoşlanmamıştı...»

Avukatın bakışları usulca

Gregory Banks'e doğru kaydı. Genç adam ayakta durmuş, dalgın dalgın kalem yontuyordu. «Zayıf, uçuk renkli, kum rengi saçlı, dikkati hiç çekmeyen bir insan. Susan'ın renkli kişiliği onu" gölgede bırakıyor.

Onun için de insan Gregory'nin nasıl bir genç olduğunu anlıyamıyor.

Uysal,

yumuşak başlı, terbiyeli. Ama bütün bunlar da Gregory Banks'ı tarife yetmiyor.

Genç adamın gölgede kalmasının insanı rahatsız eden bir tarafı var. Aslında o Susan'a lâyık bir eş değil. Buna rağmen Susan Gregory'le evlenmekte ısrar etti.

Neden? Bu genç adamda ne görmüştü?... Onlar evleneli altı ay oldu. Ve genç kadın kocası için deli divane oluyor... Kadınlar... Bir çok konularda kafalarını kullanırlar da, belirli bir erkeğe geldi mi şaşalarlar. Susan da böyle işte.

Onun için dünya Gregory'nin etrafında dönüyor. Ve bu da bir çok bakımdan tehlikeli bir şey.»

Susan öfke ve heyecanla konuşuyordu hâlâ. «Rezalet bu! Geçen yıl Yorkshire'da öldürülen kadını hatırlıyorsunuz değil mi? Katili bulamadılar. Ya şekerci dükkânında başına demir çubuk vurularak öldürülen ihtiyar? Bir adamı tutukladılar. Sonra da serbest bıraktılar.»

Mr. Entwhistle, «Polisin elinde kesin delil olması lâzım, yavrum,» diye cevap verdi.

Susan ona aldırmadı bile. «Ya o emekli hemşire. Onu da Cora hala gibi baltayla parçalamışlardı.»

Avukat, usulca, «Allah Allah,» diye mırıldandı. «Bu konuyu iyi incelemişsiniz.»

—• «İnsan böyle şeyleri hatırlıyor tabii. Bilhassa kendi ailesinden biri aynı şekilde öldürüldüğü zaman. Bir takım manyaklar yalnız yaşlı kadınları öldürüyorlar. Polis ise aldırmıyor bile.»

Mr. Entwhistle, başını salladı. «Polisi aşağı görmeyin, Susan. Onlar hem zeki, hem de sabırlı insanlar. Ayrıca ısrarcılar da. Bir vakadan gazeteler bahsetmiyor diye polisin işin ucunu bıraktığını da sanmayın. Bilâkis.»

—

«Fakat her yıl yüzlerce cinayet işleniyor ve bunların esrarı da çözülemiyor.»

—

«Yüzlerce?» Mr. Entwhistle, bu

fikirde değildi. «Evet belirli bir sayıda cinayet işleniyor. Polis katilin kim olduğunu da öğreniyor. Fakat yeteri kadar delil olmadığı için hiç bir şey yapamıyor.»

Susan, «Buna katiyen inanamam,» dedi. «insan katilin kim olduğunu anlarsa, muhakkak delil de bulur.» Avukat, düşünceli başmı salladı. «Belli olmaz...»

—

«Cora halayı kim öldürmüş olabilir?»

—

«Bu konuda bir şey söylemeyeceğim. Polis bana bir şey söylemedi. Ama onların sırlarını bana açacaklarını da sanmıyordum zaten. Zaten daha işin başındayız.

Cinayet evvelsi gün işlendi.»

Susan , düşünceli bir tavırla kaşlarını çattı. «Katilin

belirli bir tipte olması lâzım. Biraz geri zekâlı, zalim, kan dökmeye meraklı bir insan. Belki de hapishane kaçkınıdır. Yani — herkes baltayla cinayet işleyemez.»

Mr. Entwhistle'in yüzünde alaycı bir ifade belirdi. Avukat, kaşlarını hafifçe kaldırarak, mırıldandı.

«Lizzie Borden baltayı yakaladı,

Babasını elli parçaya böldü.

Sonra da döndü,

Annesini elli bir parçaya böldü...»

Susan öfkesinden kızardı. «Cora'nın yanında akrabaları yoktu. Tabii kâhya kadını kaydediyorsanız o başka. Zaten Lizzie Borden de beraat etmiş. Onun babasıyla üvey annesini öldürdüğü kesinlikle bilinmiyor.»

Mr. Entwhistle, başını salladı. «Evet bu şarkı biraz iftira dolu.»

—

«Yani sizce katil kâhya kadın mı? Cora ona bir şey bırakmış mı?»

—

«Fazla değeri olmayan bir ametist iğne. Hiç bir değeri olmadığı ilk bakışta anlaşılan bir kaç yağlı boya tablo.»

—

«Cinayet işlemek için bir sebep olmadı. Tabii katil deliyse o başka.»

Avukat, hafifçe güldü. «Cora'yı öldürmeyi sadece siz isteyebilirdiniz, Susan.»

—

«Ne?» Gregory birdenbire öne doğru bir iki adım attı. Yeni uykudan uyanmıg gibiydi. O uysal hali kaybolmuştu, gözlerinde tehlikeli bir pırıltı vardı şimdi.

«Susan'ın bu işle ne ilgisi var? Neden böyle şeyler söylüyorsunuz?»

Susan, sert bir sesle, «Sus Gregory,» dedi. «Mr. Entwhistle bana takılıyordu...»

Avukat da özür diler gibi ilâve etti. «Bir şakaydı bu. Korkarımi biraz tatsız kaçtı. Cora her şeyini size bıraktı Susan. Fakat size amcanızdan hatırı sayılır bir para kal-

mıştı. Onun için Cora'nın bir kaç yüz sterlini uğruna cinayet işlemezdiniz her halde.»

—

«Cora hala parasmı bana mı bıraktı?» Susan'uı sesinde büyük bir hayret vardı.

«Ne tuhaf! O beni tanımazdı bile. Bunu neden yaptı dersiniz?»

—

«Şey... Zannedersem evlenmeniz konusunda bazı zorluklarla karşılaştığınızı duymuştu.» Tekrar kalem yontmaya başlamış olan Gregory, kaşlarım çattı. Avukat,

«Cora da evlendiği vakit bir hayli engelle karşılaşmıştı,» diye ilâve etti.

«Onun için size karşı sempati duyuyordu sanırım.»

Susan, ilgiyle, «O bir ressamla evlenmiş, değil mi?» diye sordu. «Aileden kimse o adamdan hoşlanmamış. Pierre Lansquenet iyi bir ressam mıymış?»

Mr. Entwhistle, kesin bir tavırla başını salladı. «Hayır.»

—

«Cora'nın evinde kocasının tablolarından var mı?» —¦ «Evet.»

Susan, «O halde bu konuda ben kendim karar vereceğim,» dedi.

Genç kadının bu azimli hali karşısında avukat hafifçe güldü, «öyle olsun. Her halde ben eski kafalı bir ihtiyarım. Fakat bu konuda sonunda bana hak vereceğinizden de eminim.»

—

«Her halde kalkıp Cora halanın evine gitmem lâzım? Eşyalara bakmalıyım. Evde şimdi kimse var mı?»

—

«Miss Gilchrist bir süre orada kalacak.» Gregory, «Kadının sinirleri sağlam olmalı,» diye mırıldandı. «Cinayet işlenilen bir evde kalmaktan korkmuyor anlaşılan.»

—

«Miss Gilchrist, aklı başında bir kadın. «Avukat, hafif bir istihzayla ilâve etti. «Ayrıca kadının gidebileceği başka bir yer de yok sanırım.»

— «Demek Cora halanm ölümü yüzünden ortada, kaldı? Miss Gilchrist, Cora'yla samimiymiş?»

Onun ne düşündüğünü merak eden avukat, Susan'a dikatle baktı. «Bir dereceye kadar sanırım. Miss Gilchrist'e hiç bir zaman bir hizmetçi muamelesi yapmamış.»

Susan, «Kadına daha da kötü davrandığından eminim,» dedi. «Miss Gilchrist gibi

'lady'ler son zamanlarda bir hayli sıkıntı çekiyorlar. Ben ona iyi bir yer bulmaya çalışırım. Bu zor da olmaz. Biraz ev işi yapmaya, yemek pişirmeye razı olan kadınlar ağırlıklarınca altın ediyorlar. Miss Gilchrist yemek yapıyor mu?»

—

«Evet, evet. Anladığım kadarı Miss Gilchrist 'kaba' dediği ev işlerini yapmaktan hoşlanmıyor. Ama bunun ne olduğunu ben pek bilmiyorum.»

Susan bu söze çok güldü.

Mr. Entwhistle, saatine bir göz attı. «Cora'nın vasiyetnamesinin şartlarını Timothy yerine getirecek.»

Susan, dudak büktü. «Timothy... Timothy amca bir efsaneden farksız âdeta.

Kendisini hiç gören yok.»

—

«Doğru... Ben bugün akşam üzeri Yorkshire'a onu görmeye gideceğim. Kendisine Cora'nın evine gitmek istediğinizi de söyleyeceğim.»

—

«Herhalde orada sadece bir iki gün kalırım. Londra'dan fazla uzaklaşmayı istemiyorum.

Bazı plânlarım var. iş hayatına atılacağım.»

Mr. Entwhistle, etrafına, küçük odaya baktı. Susan'-la. Gregory Banks'in para sıkıntısı çektikleri belliydi. Avukat, kızın babasının bütün paralarını yediğini de biliyordu. «İlerisi için ne plânlar yaptığınızı sorabilir miyim?»

—

«Gözüm Cardigan sokağındaki bir yerde. Lüzumu

olursa bana avans verebilir misiniz?» Belki depozito isterler.»

Mr. Entwhistle, «Tabii verebiliriz,» dedi. «Cenazenin ertesi günü size bir kaç defa telefon ettim. Fakat cevap alamadım. Size avans isteyip istemediğinizi soracaktım. Sonra Londra dışında bir yere gitmiş olduğunuzu düşün-Jüm.»

Susan, çabucak, «Yok canım,» diye cevap verdi. «İkimiz de evdeydik o gün. Hiç sokağa çıkmadık.»

Gregory, usulca, «Biliyor musun, Susan,» diye mırıldandı. «Zannedersem bizim telefon o gün bozuktu. Akşam üzeri Hard'a telefon ettim ama onları bir türlü çıkarama-dımdı. Hatırlıyorsun değil mi? Bunu telefon şirketine haber verecektim.

Fakat ertesi günü baktım her şey düzelmişti.»

Mr. Entwhistle, «Bazan telefonlara güven olmuyor,» dedi.

Susan birdenbire, «Cora hala bizim evlendiğimizi nereden duymuş?» diye sordu.

«Gregory'le nikâh dairesinde evlendik. Ve bundan hiç kimseye de bahsetmedik.»

—

«Galiba bunu ona Richard anlatmış. Cora, vasiyetnamesini üç hafta kadar önce yenilemiş. Richard da tam o sıralarda kendisini görmeye gitmiş.»

Susan, şaşırdı. «Richard amcam Cora'yı görmeye mi gitmiş? İşte bundan hiç haberim yoktu!»

Mr. Entwhistle, mırıldandı. «Benim de öyle.» —. «Demek bu yüzden...»

—

«Ne?»

Susan, «Hiç hiç,» dedi.

vt

1.

Mr. Entwhistle'i Bayram istasyonunda Maude Aber-nathie karşıladı. Kadın o kaim sesiyle, «Geldiğinize o kadar seviniyorum ki,» dedi. «Timothy de öyle. Doğrusunu isterseniz Richard'ın ölümü Timothy'i çok sarstı. Onun sağlığı için çok kötü bir şeydi bu.»

Mr. Entwhistle, arkadaşının ölümüne bu açıdan hiç bakmamıştı. Fakat Mrs.

Timothy'nin böyle düşüneceği de meydandaydı.

Çıkın kapışma doğru giderlerken Maude konuyu daha genişletti. «Bir kere bu Timothy için büyük bir şok oldu. Zira aslında o ağabeysine çok bağlıydı. Sonra bu olay Timothy'nin ölüm konusunu düşünmeye başlamasına sebebiyet verdi. Hasta olduğu için kendi konusunda çok hassas tabii. Bütün kardeşlerinin öldüğünü, geride bir kendisinin kaldığını düşünmeye başladı. 'Sıra bende... Ben de pek yakında öleceğim...' Ona bu sözlerin pek saçma olduğunu söyledim, «istasyondan çıktılar. Maude gayet eski, âdeta antika olmuş bir arabaya doğru gitti.

«Otomobilin eskiliği için özür dilerim. Yıllardan beri yeni bir araba almayı istiyorduk fakat paramız pek yoktu. Bunu kaç defa tamir ettirdik.» Arabaya yerleştiler. Maude, ilâve etti. «Çalışacağını umarım... Bazan tutarağı tutuyor.

Cenazeden geri dönerken de aynı şey oldu. Garaj bulabilmek için kilometrelerce yol yürüdüm. Üstelik bulduğum usta da pek becerikli bir şey değildi. O arabayı tamir ederken ben de

köyün hanında kalmaya mecbur oldum. Tabii bu da Timothy'i sinirlendirdi. Ona telefon edip, ancak ertesi günü dönebileceğimi haber vermek zorunda kaldım.

Kocam pek kızdı o zaman. Kabil olduğu kadar her şeyi ondan gizlemeye çalışıyorum. Ama bazı konularda bunu yapmak imkânsız. Meselâ Cora'nın öldürülmesi. Timothy'e bir müsekkin vermesi için Dr. Barton'u çağırmaya mecbur oldum. Timothy gibi sıhhati bozuk kimseler cinayetlere dayanamazlar. Anladığım kadarı Cora budalanın biriymiş.»

Mr. Entwhistle, sesini çıkarmadı. Maude'un bu son sözlerle ne demek istediğini pek anlayamamıştı.

Maude, «Timothy'le evlendikten sonra Cora'yı pek görmedim,» dedi. «Tabii kocama o vakit, 'Senin kardeşin deli,' diyemedim. Ama aslında Cora'nın anormal olduğuna kanaat getirmiştim. Öyle acayip şeyler söyliyordu ki. în-san kızsın mı, yoksa gülsün mü, bunu bir türlü bilemiyordu. Her halde Cora aslında kendisine mahsus hayali bir dünyada yaşıyordu. Başkaları hakkında acayip fikirler, hayaller ve melodramla dolu bir dünyada. Zavallı, bunun bedelini ödedi artık. Himaye ettiği bir takım kimseler yoktu değil mi?»

—

«Himaye ettiği mi?»

—

«Yani şöyle genç bir ressam... Veya müzisyen. O gün içeri aldığı ve bir iki sterlin uğruna kendisini öldürebilecek biri. Veya yetişme çağında bir delikanlı.

Onlar bazan pek acayip oluyorlar. Bilhassa sinirli, sanat meraklısı olanları...

Yani, katilin o gün öğleden sonra eve girmesi acayip. Hırsızlar her halde bir eve gece girmeyi tercih ederler.»

—

«Ama gece evde iki kişi oluyordu.»

—

«A, evet. Cora'nın kâhyası... Fakat açıkçası birinin kadının gitmesini beklediğine, sonra da içeri girerek Co-ra'ya saldırdığına pek inanamıyorum. Bunu neden yapsın ? Her halde katil Cora'nın yanında bol para sakladığını san-

mıyordu? Ayrıca muhakak ki Cora da, kâhya kadın da evden ayrılıyorlardı. Her halde bir hırsız öyle bir yere boşken gitmeyi de tercih ederdi. Daha emin olurdu o zaman. Lüzumu olmadıkça kalkıp birini öldürmek pek saçma.»

—

«Ve Cora'nın öldürülmesinin lüzumsuz olduğunu düşünüyorsunuz. Öyle mi T»

—

«Bence budalaca bir şey bu.»

Entwhistle, «Bir cinayet hakkında 'budalaca' veya 'akıllıca' bir şey denilebilinir mi?» diye düşündü.

Maude, hala konuşuyordu. «Gazeteleri Timothy'den saklayabilseydim. Fakat o bunları okumakta ısrar ediyor. Tabu ondan sonra da sinirleniyor. Mr. Entwhistle, Timot-hy'nin Resmi Soruşturmaya gitmesi imkânsız. Bunu siz de anlıyorsunuz değil mi? Lüzumu olursa Dr. Barton'dan bir rapor da alırım.»

—

«Bu konuda hiç bir endişeniz olmasın.»

—

«Ah, işte bu iyi...» Eski araba

zangırdayarak, Stanfield köşkünün bahçe kapısından içeri girdi. Bir zamanlar güzel bir yerdi burası. Fakat şimdi bakımsızlıktan berbat bir hal almıştı. Maude, içini çekti. «Doğru dürüst bir bahçıvanımız yok. Zaman zaman yaşlı bir köylü gelip buraya bakıyor ama aslında o da beceriksizin biri. Neyse... Artık burayı düzeltmek için biraz para harcayabileceğiz, ikimiz de bu köşkü çok severiz. Burayı satmak zorunda kalacağımızı düşünerek üzülüyordum. Tabii Timothy'e bu konuyu açmamıştım. Bu mesele kocamı çok sarsardı.» Boyaları dökülmüş eski köşkün kapısının önünde durdular.

Maude, avukatı içeri sokarken, acı acı, «Hizmetçi de yok,» dedi. «Sadece iki gündelikçi geliyor. Zaten şöyle doğru dürüst bir hizmetçi bulmak da imkânsız artık. Ben sokağa çıktığım zaman zavallı Timothy'cik evde yapayalnız kalıyor.

Başına bir şey gelirse, nasıl yardım ister? Tabii telefonu yanına bırakıyorum.

Baygınlık geçirdiği takdirde Dr. Barton'u hemen çağırsın diye...»

Mrs. Timothy, avukatı salona soktu. Buraya çay takımı konulmuştu bile. Mr.

Entwhistle, bir koltuğa yerleşti. Maude ise çabucak dışarı çıktı. Bir kaç dakika soora döndüğü zaman elinde gümüş bir çaydanlıkla demlik vardı.

Çay pek iyiydi. Evden yapılmış çörekler de nefis. Mr. Entwhistle, arkasına yaslanarak, «Ya Timothy?» diye mırıldandı.

—

«Ona çayını istasyona gelip sizi almadan önce verdim... Her halde biraz uyudu da. Artık sizi görebileceğini sanıyorum. Timothy'i heyecanlandırmamaya çalışın, Mr. Entwhistle.»

—

«Hiç merak etmeyin.» Şöminenin alevlerinin ışığı Maude'un yüzüne vuruyordu/Usulca kadını inceleyen avukat, merhametle, «iri yarı, makul, aklı başında bir kadın o,» diye düşündü. «Canlı, sıhhatli. Fakat zayıf bir tarafı var. Kocasına olan sevgisi. Bu bir anne şefkatinden farksız. Maude Abernathie'nin hiç çocuğu olmadı. Aslında o anne olarak yaratılmış bir kadındı.

Onun için de hastalık meraklısı kocasını çocuğu yerine koydu. Timothy'e bakıyor, onu koruyor. Kişiliği kocasınmkinden çok kuvvetli. Onun için de Timothy'i büsbütün hastalık hastası olmaya zorluyor... Zavallı Maude...»

— «Kalkıp gelmekle nezaket gösterdiniz, Entwhistle. «Timothy koltuğunda doğrularak, elini uzattı, iri yarı, ağabeysi Richard'a çok benzeyen bir adamdı.

Fakat Richard'ın güçlü tarafı, kardeşinde tam bir zayıflık halini al-

mıgtı. Timothy'nin ağzı zayıf ifadeli, çenesi biraz geridendi. Gözlerinde huysuzca bir ifade vardı. Adam, dizlerine bir battaniye örtmüş, yarandaki masanın üstüne de bir sürü ilâç şişesi dizmişti. «Kendimi yormamam lâzım. Doktor bunu yasak etti. Durmadan bana endişelenmememi söylüyor. Endişe! Eğer onun da kardeşini öldürselerdi, o zaman görürdüm endişelenmemeyi! Bütün bunlar dayanılacak gibi değil. Önce Richard'ın ölümü... Sonra onun vasiyetnamesi! Ne vasiyetname ama! Bütün bunlar yetmiyormuş gibi bir de zavallı Cora'nın baltayla parça parça edilmesi! Balta!... Memleket gangster dolu tabii. Bunlar zavallı, müdafasız kadınları bulup

Öldürüyorlar. Bilmiyorum halimiz ne olacak bu gidişle? Her şay alt üst. Şu duruma bak. Ne doğru dürüst bir bahçıvan, ne de hizmetçi bulabiliyoruz. Zavallı Maude çalışmaktan hayale döndü... Ha. aklıma gelmişken Maude ...Bu gece balıktan sonra krem karamel isterim. Biraz çorba da yapsan iyi olur... Kuvvetten düşmemem lâzım. Dr, Barton öyle söyledi. Ha, nerede kalmıştık? A, evet, Cora. Bu benim için büyük bir şok oldu. Kız kardeşim

bir cinayete kurban gitsin! Çarpıntım tam yirmi dakika sürdü. Siz her şeyi halledin, Entwhistle. Ben Resmi Soruşturmaya gidemem. Cora'nın işleriyle de ilgilenemem.

Ben bütün olanları unutmayı istiyorum. Richard'ın Cora'ya bıraktığı para ne olacak? Bu bana verilecek tabii. Öyle değil mi?»

Maude, çay tepsisini götürmek bahanesiyle odadan çıktı.

Timothy koltuğunda arkasına yaslandı. «Hah şöyle...

Artık erkek erkeğe konuşabiliriz.»

Mr. Entwhistle, «Cora'ya kalan para sizinle yeğenleriniz arasında eşit şekilde taksim edilecek,» dedi.

Timothy'nin yanakları öfkeden mosmor oldu. «Buraya bakın, Cora'nın en yakın akrabası ben değil miyim? Hayatta olan tek kardeşi?»

Avukat, dikkatle Richard'ın vasiyetnamesinin şartlarını anlattı. Timothy'e, bunun bir kopyesini kendisine yollamış olduğunu hatırlatmayı da unutmadı.

Timothy, aksi aksi, «O hukukî terimlerden bir mâna çıkarabileceğimi mi sanıyordunuz?» diye homurdandı. «Siz avukatlar! Doğrusu Maude eve döndüğü ve bana Richard'-ın vasiyetnamesinin şartlarını anlattığı zaman kulaklarıma inanamadım. Hattâ onun her şeyi yanlış anlamış olduğuna karar verdim. Kadınların aklı çabuk karışır. Maude dünyanın en iyi kadınıdır ama o da para işlerinden pek anlamaz. Richard ölmeseydi, bu köşkü satmak zorunda kalacaktık. Ama Maude bunun bile farkında değildi.»

— «Richard'a baş vursaydınız...»

Timothy, öfkeli bir kahkaha attı. «Ben böyle şeylerden hoşlanmam. Babam hepimize de bol para bıraktı. Yani aile işine girmek istemeyenlere... Ben Richard gibi değildim. Nasır ilâcı yapmaya merakım yoktu. Ağabeyim benim bu tavırlarıma kızdı... Tabii vergiler filân yüzünden babamdan kalan

para fazla dayanmadı. Bu da normaldi tabii. Richard'a bir keresinde köşkü idare etmenin kolay olmadığını çıtlattım. O zaman bana daha küçük bir yere çıkmamızı, orada daha rahat edeceğimizi söyledi. 'Maude için daha iyi olur bu,' dedi. 'Fazla iş yapmak zorunda kalmaz..' Hayır, Richard'dan para istemek niyetinde değildim. Ama bütün bu endişeler sıhhatimi mahvetti, o da başka, Entwhistle. Sonra Richard öldü.

Tabii buna çok üzüldüm. Ne de olsa benim ağabeyimdi o. Fakat para sıkıntısından kurtulduğumuzu düşünerek rahatladım. Bundan sonra her şey yolunda gidecek. Evi boyatacak, iki usta bahçıvan tutacağız. Gül bahçesine yeni fidanlar dikeceğiz.

Ha, ne diyordum?»

— «Gelecekle ilgili programınızı açıklıyordunuz.» —. «Evet, evet ama sizi bütün bu teferruatla sıkmam

yersiz. Açıkçası Richard'ın vasiyetnamesi beni en ince yerimden yaraladı. Ağır bir darbe oldu bu benim için.»

Mr. Entwhistle, kaşlarını kaldırdı. «Öyle mi? Şartlar tahminlerinize uymuyor muydu?»

—

«Tabii uymuyordu. Mortimer'in ölümünden sonra Richard'ın her şeyini bana bırakacağım düşünüyordum.»

—

«Ah... Richard size böyle bir imada bulunmuş muydu?»

—

«Hayır, bunu hiç bir zaman açık açık söylememişti. Richard, içine kapalı bir adamdı. Fakat

Mortimer'in ölümünden kısa bir zaman sonra kalkıp buraya geldi.

Kendi kendisini davet etti yani. Aile meselelerinden bahsetmek istiyordu. Onunla George'u konuştuk. Sonra kızlarla kocalarını. Benim onlar hakkındaki fikirlerimi öğrenmek istedi. Ama doğrusu ben kendisine fazla bir şey söyleyeme-dim. Hasta bir adamım ben. Etrafta dolaşmıyorum. Maude'la burada oturuyoruz. Dünyayla ilişkimizi kesmiş gibiyiz âdeta. Ama bana sorarsanız o iki kız da uygunsuz evlilikler yaptılar... Richard benimle bu şekilde konuşunca onun beni

ölümünden sonra kendi yerine geçirmek istediğini düşündüğüne karar verdim.

'Ailenin ikinci reisi olarak fikrimi alıyor,' dedim. Sorarım size, Entwhistle, başka başka nasıl düşünebilirdim? Ağabeyimin servetini bana bırakacağına inandım. Richard, yeni kuşağı ihmâl etmeyeceğimi bilmeli, bu konuda bana güvenmeliydi. Cora'ya da bakardım tabii. Allah kahretsin! Ben bir Abernathie-yim, Entwhistle. Abernathie'lerin

sonuncusu!

Servetin idaresi bana

bırakılmalıydı!» Timothy, heyecanı arasında dizlerindeki battaniyeyi bir kenara fırlatmış ve koltuğunda, doğrulup oturmuştu. Hiç de öyle zayıf veya hastalıklı gibi bir hali yoktu.

Mr. Entwhistle, «Bilâkis,» diye düşündü. «Gayet sağlam ve sıhhatli bir hali var.

Biraz heyecanlı, işte o kadar. Timothy'nin ağabeysi Richard'ı daima kıskanmış

olduğu

da muhakkak. Her halde ağabeysi ölünce onun yerine geçeceğini, onun kadar güçlü olacağını düşünerek için için sevindi. Ama Richard ona bu kuvveti vermedi. Belki önce böyle bir niyeti vardı ama her halde sonradan bundan vaz geçti.»

Dışarıda kediler miyavlamaya başlamışlardı. Timothy, yerinden fırladı. Bir kitabı kaptığı gibi pencereden fırlattı. «Pissst!» Sonra misafirine dönerek,

«Allahın belâsı kediler,» dedi. «Çiçekleri berbat ediyorlar. Miyavlamalarına da hiç gelemiyorum. «Tekrar yerine oturdu. «Bir içki ister misiniz, Entwhistle?»

—

«Hayır, teşekkür ederim. Maude fevkalâde bir şey yapmıştı.»

Timothy, homurdandı. «Becerikli bir kadındır, Maude. Fakat kendisini çok yoruyor. Biliyor musunuz, bizim o eski arabanın motorunu bile tamir ediyor.»

—

«Galiba cenazeden dönerken araba bozulmuş?»

—

«Evet. Motor stop etmiş. Neyseki Maude, bana telefon etmeyi düşünebildi.

Yoksa meraktan çıldırırdım. Ben o sırada yürüyüşe çıkmıştım. Doktor temiz hava almamı istiyor. Bizim o ahmak gündelikçi kadınlardan biri cevap vermiş telefona.

Maude'un haberini bir kâğıda karalamış. Eve dönünce buldum bunu.' Madam araba bozulduğu için üzgün. Gece orada kalacak,» diye yazmıştı budala. Ben de o zaman Maude'un geceyi Enderby konağında geçireceğini sandım. Hemen orayı aradım tabii.

Maude'un o sabah konaktan ayrılmış olduğunu anladım. O Allahın cezası gündelikçi kadın bana buz gibi bir makarna bırakmıştı. İnanır mısınız?

Aşağıya inip bunu ısıtmak zorunda kaldım. Çayımı da kendim yaptım. Orada bir kalp krizi geçirebilirdim. Ama bu hizmetçinin umurunda mı? Ne gezer? Eğer biraz merhametli bir insan olsaydı, o gece tekrar gelir ve __«4__

bana bakardı. Hiç kimsede sadakat hissi yok artık. «Üzgün üzgün içini çekti.»

Mr. Entwhistle, «Maude'un size cenaze töreni ve akrabalarınız hakkında neler anlattığını pek bilmiyorum,» dedi. «Fakat Cora ortalığı biraz karıştırdı. Neşeli www.netevin.com

bir tavırla Richard'ın cinayete kurban gitmiş olduğunu söyledi. Belki Maude bundan bahsetti size.»

Timothy, bir kahkaha attı. «Evet, o olayı duydum. Herkes başını eğmiş ve bu sözlere çok kızmış gibi bir tavır takmmış. Tam bizim Cora'ya göre bir lâf o.

Onun genç kızlığını hatırlıyorsunuz değil mi, Entwhistle? Ne potlar kırardı!

Düğünümüzde de Maude'un canını fena halde sık-tıydı. Karım Cora'dan hiç hoşlanmazdı... Evet, Maude cenazeden sonra bana telefon etti. Kendisine vasiyetnameyi sordum, tşi idareye çalıştı ama ben kolaylıkla gerçeği onun ağzından aldım. Ve kulaklarıma inanamadım, Entwhistle. 'Sen yanlış anlamışsın,'

dedim. Çok ağırıma gitti bu, Entwhistle. Çok ağırıma gitti. Bana sorarsanız Richard bunu mahsus beni kırmak için yaptı. Tabii ölülerin arkasından konuşmamak lâzım ama» Timothy, ölen ağabeysi hakkındaki fikirlerini uzun uzun açıkladı.

Daha sonra Maude, odaya girdi. «Artık dinlenmen lâzım, Timothy'çiğim. Mr.

Entwhistle'la bir hayli konuştun. Her şey kararlaştırıldıysa...»

— «Tabii kararlaştırıldı, tabii kararlaştırıldı... Ben her şeyi size bırakıyorum, Entwhistle. Katili yakaladıkları zaman bana haber verin. Tabii eğer yakalayabilirlerse... Artık polise de güvenim yok. Şey — Cora'nın cenazesiyle de meşgul olursunuz değil mi? Benim törende bulunmam imkânsız. Maude'un da öyle.

Fakat şöyle pahalı bir çelenk yaptırın. Tabii daha sonra bir mezar taşı da seçmek lâzım. Her halde Cora'yı bulunduğu yerde gömerler. Onun ölüsü-

nü kuzeye getirmek lüzumsuz...»

Mr. Entwhistle, mırıldandı. «Merak etmeyin. Biz her şeyi hallederiz.»

Avukat, ertesi sabah ilk trenle Londra'ya döndü. Evine erişir erişmez de bir arkadaşına telefon etti.

VII

—

«Beni çağırdığınız için ne kadar sevindiğimi bilemezsiniz.» Mr. Entwhistle, ev sahibinin elini

heyecanla sıktı.

Hercule Poirot, dostça bir tavırla şöminenin önündeki koltuklardan birini işaret etti.

Avukat, içini çekerek oraya yerleşti. «Londra'ya bugün döndüm.»

—

«Ve benimle görüşmek istediğiniz bir mesele var.»

—

«Evet. Ama korkarım hikâyem

biraz uzun. Belki de bu konuda budalalık ediyorum. Zaten bu bakımdan bir şey yapılabileceğini de pek sanmıyorum, Poirot.

Ama ne olursa olsun, meseleyi size açıklayacağım. Bu konudaki fikrinizi almak

istiyorum.» Bir an durdu. Sonra her şeyi clduğu gibi, kısaca anlattı.

Sözleri sona erdiği zaman kısa bir sessizlik oldu. Hercule Poirot onun anlattıklarını inceliyor gibiydi. Nihayet Belçikalı, «Mesele meydanda,» dedi.

«Arkadaşınız Richard Abernathie'nin bir cinayete kurban gitmiş olmasından şüpheleniyorsunuz. Öyle değil mi? Bu şüphe veya tahmin, sadece Cora Lansquenet'in cenazeden sonra söylemiş ol-F : 5

duğu sözlere dayanıyor. Bu sözleri atarsanız, geriye de bir şey kalmıyor.

Kadının cenazeden bir gün sonra öldürülmesi sadece bir tesadüf olabilir. Evet, Richard Abernat-hie birdenbire ölmüş. Fakat ona da tanınmış bir doktor bakıyormuş. Doktor durumdan şüphelenmemiş ve defin ruhsatı da vermiş. Richard gömüldü mü? Yoksa yakıldı mı?»

—

«Yakıldı. Kendisi öyle istemişti.»

—

«Anlıyorum... Şimdi o önemli noktaya geliyoruz^ Cora'nın sözlerine. Siz de oradaymışsınız ve kadının lâflarını da duymuşsunuz. Cora, 'Fakat ağabeyim bir cinayete kurban gitti değil mi?' demiş.»

—

«Evet.»

—

«Bunda önemli olan da şu: siz Cora'nın doğru söylediğine inanıyorsunuz.»

Avukat, bir an tereddütle durdu sonra da başını salladı. «Evet, buna inanıyorum.»

—

«Neden?» Avukat bu kelimeyi hafif bir hayretle tekrarladı. «Neden?»

—

«Evet, neden? Bunun sebebi

farkına varmadan Richard'ın ölümü konusunda endişeye kapılmış olmanız, mı?»

Entwhistle, başını salladı. «Hayır, hayır, böyle bir şey yok.»

—

«O halde bunun sebebi Cora'nın kendisi. Onu iyi tanır mıydınız?»

—

«Kendisini yirmi yıldır

görmemiştim hemen hemen.»

—

«Cora'yla sokakta karşılaşsaydınız onu tanır mıydınız?»

Avukat, düşündü. «Belki kendisini tanımaz ve yanından geçip giderdim. Cora'yı son gördüğüm zaman zayıf bir genç kızdı. Yıllar onu tombul,

kılıksız bir kadın haline sokmuştu, Poirot. Fakat — galiba sokakta karşılaşsaydım.,

benimle konuştuğu an kendisini hemen tanırdım. Saçları yine eskisi gibiydi. Yani yine kahkülü vardı. Bunun altından bakıyordu insana. Tıpkı ürkek bir yaratık gibi. Sonra konuşurken başını yana eğiyor ve en beklenmedik anda olmayacak bir şey söylüyordu. Karakter sahibiydi o. Ve bu hiç bir zaman değişmez.»

—

«Yani o yıllar ö.nce tanıdığınız Cora'ydı yine. Yine olmayacak şeyler söylüyordu. Peki, onun

vaktiyle ortaya Attığı iddialar? Bunlar daima doğru muydu?»

—

«îşte Cora'nın insanı

sarsan

tarafı da buydu. Açıklanmaması lâzım gelen gerçekleri söyleyiverirdi o.»

-------«Ve bu huyu da değişmemişti. Richard Abernathie, bir cinayete kurban gitmişti. Ve Cora bunu hemen .açıkladı.»

Mr. Entwhistle, kımıldandı. «Richard'ın öldürüldüğü-ne mi inanıyorsunuz?»

—

«Yavaş, dostum. Bu kadar hızla ilerleyenleyiz. Şu noktada anlaşıyoruz: Cora ağabeysinin

öldürüldüğüne inanıyordu. Bu onun için bir ihtimal değil, kesin bir şeydi. O zaman ortaya şu çıkıyor: Cora'nın böyle düşünmesinin bir sebebi vardı. Kadının karakterini biliyorsunuz. Onun sırf ortalığı karıştırmak için böyle

bir şey söylemeyeceğinden de eminsiniz. Şimdi söyleyin: Cora bu açıklamayı yaptığı zaman diğerleri hemen

itiraz ettiler değil mi?»

—¦ «Evet!»

—

«O zaman Cora'nın aklı karıştı. Utandı ve gerilemeye çalıştı. Hatırladığınıza göre şöyle bir şey söyledi. "Fakat ağabeyimin söyledikleri—'»

Avukat, başını salladı. «Keşke onun sözlerini kelimesi Itelimesine hatırlayabilseydim. Fakat ağabeysinin kendiliyle konuştuğunu anlatmaya çalıştığı belliydi.»

—

«Sonra konu değiştirildi, herkes başka bir şeyden 'bahsetti. Şimdi düşünün.

Cora bu açıklamayı yaptığı za-

¦if ¦ ¦

man diğerlerinin yüzünde ne gibi bir ifade belirdi? Dikkatinizi çekecek, acayip birşey oldu mu?»

—

«Hayır.»

—

«Ve ertesi günü Cora öldürüldü. O zaman kendi kendinize, 'Bu cinayetin sebebi Cora'nın o açıklaması mı?'

diye sordunuz.»

Avukat, kımıldandı. «Her halde bunu pek acayip buluyorsunuz?»

Poirot, «Ne münasebet,» dedi. «Eğer ilk tahmin doğruysa o zaman mantıklı bir şey bu. Mükemmel bir cinayet işlenmig. Richard Abernathie öldürülmüş fakat kimse bunun bir cinayet olduğundan şüphelenmemiş. Her şey yolundaymış yani. Fakat sonra bir tek kişinin işin iç yüzünü bildiği ortaya çıkmış. Tabii o zaman bu şahidi çabucak ortadan kaldırmaya karar vermiş.»

— «Demek — bunun bir cinayet olduğunu düşünüyorsunuz?»

Belçikalı, ciddi bir tavırla, «Ben de sizin gibi düşünüyorum, naon cher,» diye cevap verdi. «Yani bu meselenin incelenmesi lâzım geldiğine inanıyorum. Siz bu konuda bir şeyler yaptınız mı? Bu meseleyi polise açtınız mı?»

Mr. Entwhistle, başını salladı. «Hayır. Bunun bir faydası olmayacağını düşündüm.

Ben ailenin avukatıyım. Richard Abernathie öldürüldüyse, bu bir tek şekilde yapıldı.»

—

«Zehirle?»

—

«Evet. Ve ceset yakıldı. Artık bu

bakımdan bir delil bulmak imkânsız. Fakat ben bu konuda kendi şüphelerimin giderilmesine karar verdim. Onun için de kalkıp size geldim.»

—

«Richard öldüğü sırada evde kim vardı?»

—

«Yıllardan beri onun yanında

çalışan yaşlı bir uşak, bir aşçı ve bir orta hizmetçisi. Katilin onlardan biri olması lâzım...»

—

«Haydi, haydi, beni kandırmaya kalkmayın. Cora, Richard Abernathie'nin öldürüldüğünü

biliyordu. Fakat yine de cinayetin ört bas edilmesine göz yumdu. 'Hepiniz de haklısınız,' dedi. Demek ki katil aileden biriydi. Kurbanın açıkça itham edilmesini istemediği bir kimse. Aksi takdirde ağabeysini seven Cora böyle bir şeye razı olmazdı. Öyle değil mi?»

Mr. Entwhistle, «Evet,» diye itiraf etti. «Ben de öyle düşündüm. Fakat aileden hangisi...»

Poirot, onun sözünü kesti. «Zehir kullanıldı mı, ortaya bir sürü ihtimal çıkar.

Richard, uykusunda ölmüş ve doktor da durumdan şüphelenmemiş. O halde zehir uyuşturucu bir şeydi. Her halde Richard'a aslında öyle bir ilâç de veriliyordu.»

Avukat, «Zaten,» dedi. «Cinayetin nasıl işlendiği o kadar önemli değil. Bunu hiç bir zaman ispat edemeyeceğiz.»

«Richard Abernathie vakasında öyle... Fakat Cora Lansquenet olayı tamamiyle başka. Katilin kim olduğunu öğrendiğimiz an, delil de buluruz. «Arkadaşına çabucak bir göz attı. «Her halde siz de bu konuda bir şeyler yaptınız.»

—

«Pek az. Ben sadece şüpheliler listesindeki isimleri azaltmaya çalıştım.

Abernathie ailesinden birinin katil olduğunu düşünmek hiç hoşuma gitmiyor. Buna hâlâ ina-namıyordum. Veya belki hepsini de... O zaman

Cora'nın yanılmış olduğu ve kendisini bir manyağın öldürdüğü de anlaşılırdı. Neticede mesele basitti.

Cora'nın öldürüldüğü gün Abernathie ailesinin fertleri ne yapıyorlardı?»

Poirot, «Eh Men,» dedi. «Ne yapıyorlarmış onlar?»

—

«George

Crossfield at

yarıglarındaymış.

Rosamund Shane alış verişe

çıkmış. Kocası— tabii bu işe onları da katmak lâzım—»

—¦ «Tabii.»

—

«Kocası bir piyesle ilgili bir konuşma yapmaktay-mış. Susan'la Gregory Banks bütün gün evdelermiş. Hasta olan Timothy Abernathie Yorkshire'daki

evlerindey-miş. Karısı ise arabayla Enderby konağından yola çıkmış.» Durdu.

Hercule Poirot, ona bakarak anlayışlı bir tavırla başını salladı. «Evet, onlar böyle söylemişler. Ama bunlar doğru mu?»

—

«Bilmem ki, Poirot. Bazı iddiaları ispat etmek veya çürütmek kabil. Fakat bunu açıkça yapmak da zor. O zaman maksadım anlaşılır. Hattâ bu bir

suçlamadan da farksız olur. Ben size sadece vardığım neticeleri açıklayacağım. George at yarışlarına gitmiş olabilir. Fakat sanmıyorum. Genç adam budalalığından yarışta para kazandığını söyleyerek öğündü. Bence suçlular kendilerini daima gevezelikleri yüzünden ele verirler. Ona birinci gelen atların adını sordum. Hiç duraklamadan iki isim söyledi. Sonradan o iki atın gerçekten favori olduğunu fakat sadece birinin yarışı kazandığını diğerinin ise geride kaldığını öğrendim.»

—

«Çok enteresan. Dayısı öldüğü sırada George'un paraya çok ihtiyacı varmıymış?»

—

«Bana haddinden fazla ihtiyacı varmış gibi geldi. Bu konuda elimde delil yok tabii. Fakat ben George'un müşterilerinin parasını alarak bununla borsada oynadığını sanıyorum. Bu sadece bir tahmin ama bu konularda tecrübem de vardır.

Ne yazık ki bazı avukatlar müşterilerinin paralarını yemekten kaçınmazlar. Size şu kadarmı söyleyeyim. Doğrusu ben kendi paramı George'a katiyen teslim etmezdim. İnsanları iyi tanıyan Richard Abernathie de yeğenine güvenemiyordu sanırım.

«Avukat bir an

durdu. «George'un annesi çok güzel fakat aptalca bir kızdı. Ne iş yaptığı belli olmayan bir adamla

evlendi.» İçini çekti.

«Abernathie ailesinin kızları iyi eş seçmesini bilmiyorlardı... Rosamund'a gelince. O da pek güzel fakat boş kafalı. Doğrusu onun Cora'nın başını baltayla parçalayabileceğim hiç sanmıyorum. Kocası Michael Shane biraz esrarlı bir adam.

Haris bir adam. Ayrıca kendisini çok da beğeniyor sanırım. Ama onun hakkında da fazla bir şey bilmiyorum. Michael'in kanlı bir cinayet işlediğinden veya Richard'ı dikkatle zehirlediğinden şüphe etmem için hiç bir sebep yok. Fakat Michael'in dediği gibi piyes için konuşma yaptığını kesinlikle öğrenmedikçe ona itimad da edemem.»

—

«Fakat onun karısı konusunda hiç bir şüpheniz yok sanırım.»

—

«Hayır... Fakat — Rosamund da şaşılacak kadar hissiz ve merhametsiz. Fakat onun baltayla teyzesini doğ-rayabileceğini sanmıyorum. İnce, zarif bir kadın o.»

Poirot, hafif bir alayla güldü. «Ve çok güzel... Peki ya diğer yeğen?»

—

«Susan mı? O Rosamund'dan çok farklı. Çok zeki ve becerikli. O gün kocasıyla evdelermiş. Ben mahsus onları telefonda aradığımı söyledim. Gregory hemen telefonun o gün bozuk olduğunu söyledi. Birini aradığını fakat istediği numarayı bir türlü çıkaramadığını anlattı.»

—

«Yani bu da kesin değil... Umduğunuz gibi listedeki isimleri azaltamayacaksınız. Susarı'ın kocası nasıl bir insan?»

—

«Doğrusu onu pek anlayamıyorum, insanın hoşuna gitmiyor. Fakat bunun sebebini de kestiremiyorsunuz. Susan'a gelince—»

—

«Evet?»

—

«O bana amcasını hatırlatıyor. Onda da Richard'-ın enerjisi, canlılığı ve kafası var. Belki yanılıyorum ama kızda Richard'ın şefkati ve merhameti yok sanırım.»

Poirot, mırıldandı. «Kadınlar merhametsizdir. Bazan şefkatli olurlar ama işte o kadar. Susan kocasını seviyor mu?»

—

«Ona çok âşık. Ama açıkçası Poirot, Susan'ın öyle bir şey yapabileceğine-—»

Poirot, «Katilin George olmasını tercih edeceksiniz değil mi?» diye gülümsedi.

'Normal bir şey bu. Ama ben güzel genç kadınlar konusunda öyle romantik hislere kapılmam. Şimdi bana diğerlerine yaptığınız ziyaretlerden bahsedin.»

Mr. Entwhistle, Timothy'le Maude'u uzun uzun anlattı.

Poirot, onun sözlerini şöyle bir özetledi. «Mrs. Maude, arabadan anlıyor. Motörü tamir etmesini bile biliyor. Timothy ise öyle iddia edildiği kadar hasta değil.

Yürüyüşlere çıkıyor, sert hareketler de yapabiliyor. Ayrıca ego manyak ve ağabeysinin başarısını daima kıskanmış.»

—

«Cora'dan sevgiyle bahsetti.»

—

«Ve

onun cenazeden

sonra söylediği

sözlerle

de alay etti. Öyle değil

mi?... Peki ya altıncı mirasçı?»

—

«Helen mi? Mrs. Leo? Ben ondan bir an bile şüphe etmem. Zaten onun suçsuz olduğu kolaylıkla ispat edile-büinir. Helen cinayet sırasında Enderby konağındaydı ve evde de üç hizmetkâr vardı.»

Poirot, «Alâ,» dedi. «Dostum şimdi söyleyin. Benim ne yapmamı istiyorsunuz?»

—

«Ben gerçeği öğrenmek istiyorum, Poirot.»

—

«Evet, evet. Sizin yerinizde olsaydım ben de böyle düşünürdüm.»

—

«Ve gerçeği ancak siz ortaya çıkarabilirsiniz. Artık böyle şeylerle ilgilenmediğinizi

biliyorum.

Fakat

bu meseleyi inceleyin.»

Poirot, güldü. «Doğrusunu isterseniz bu mesele ilgimi çekti. Çünkü bu kolay değil... Her şey gayet vuzuhsuz...

Yalnız sizin yapmanız lâzım gelen bir şey var, dostum. Ondan sonra her şeyle ben ilgileneceğim. Fakat Richard Abernathie'nin doktoruyla sizin konuşmanız daha doğru olur. Kendisini tanıyor musunuz?»

—

«Şöyle böyîe.»

—

«Nasıl bir adam o ?»

—

«Orta yaşlı. Bilgili. Richard'la dosttular. Çok iyi bir insan o.»

—

«O halde kendisine gidin. Sizinle daha rahatlıkla konuşur sanıyorum.

Doktora

Richard

Abernathie'nin hastalığını sorun, onun ne ilâçlar içtiğini öğrenin. Ayrıca — Richard ona kendisini zehirlediklerinden şüphelendiğine dair bir şeyler söylemiş mi? Ha aklıma gelmişken. Miss Gilchrist, Richartd'ın 'zehir' kelimesini kullandığından emin mi? Yani kız kardeşiyle konuşurken demek istiyorum. »

Avukat, düşündü. «Miss Gilchrist bu kelimeyi kullandı. Fakat o cümlenin anlamına sadık kalmaya çalıştığını sanarak, kelimeleri değiştiren o tanık tiplerinden.

Belki Richard birinin kendisini öldürmeye çalıştığından korktuğunu söyledi. Miss Gilchrist hemen bunu zehire bağladı. Çünkü teyzelerinden biri hizmetçilerin kendisini zehirlemelerinden korkuyordu. Fakat ben bu meseleyi onunla tekrar konuşurum.»

—

«Olur. Veya bunu ben yaparım.» Poirot, bir an durdu. «Dostum, Miss Gilchrist'in de tehlikede olduğu hiç aklınıza geldi mi?»

Entwhistle, ona hayretle baktı. «Yo... Gelmedi.»

—

«Ama bu tehlike var. Cora cenazeden sonra şüphe-, lerini açıkladı. Şimdi katil kendi kendine şunu soruyor: 'Cora ağabeysinin öldüğünü öğrendiği zaman da

bu şüphelerini bir başkasına daha açtı mı? Açtıysa bu kimse Miss Gilchrist'ten başkası olabilir mi?' Bence kadının evde yalnız kalmaması daha doğru olur.»

—

«Susan oraya gidecekti.»

—

«Ya? Mrs. Banks halasının evine gidecek demek?»

—

«Evet. Cora'nın eşyalarına bakmak istiyordu.»

—

«Anlıyorum... Anlıyorum... Neyse... Siz şimdi istediklerimi yapın, dostum.

Ayrıca Mrs. Helen Abernathie'-ye de konağa gidebileceğimi söyleyin. Onu hazırlayın. Bakalım... Bundan sonra bu konuyla ben ilgileneceğim.» Poirot,

heyecanla bıyığını burdu.

vni

ı.

Mr. Entwhistle, hafifçe öksürerek bütün cesaretini topladı. «Sizinle nazik bir mesele hakkında konuşmak istiyorum, doktor. Belki bana kızacaksınız. Ama öyle olmayacağını umarım. Makûl bir insansınız. Her halde acayip bir iddianın bunu red etmekle değil, uygun bir cevapla çürü-tülebileceğini de biliyorsunuz. Şey —

yani — sorumu açıkça soracağım. Richard Abernathie'nin ölümünün normal olduğundan emin misiniz?»

Dr. Larraby'nin neşeli, kırmızı yüzünde hayret dolu bir ifade belirdi. «Ne?

Tabii eminim. Defin ruhsatını imzaladım. Emin olmasaydım—»

Avukat, doktorun sözünü ustalıkla kesti. «Tabii, tabii. Aksini iddia etmiyorum.

Fakat ortada bazı rivayetler dolaşıyor da.»

— «Rivayetler mi? Nasıl rivayetler?»

Mr. Entwhistle, hemen yalan uydurdu. «İnsan böyle

dedikoduların nasıl çıktığını bilmiyor tabii.

Fakat ben bunların otoriter

bir şekilde bastırılmasına taraftarım.»

—

«Richard Abernathie çok hastaydı. İyileşmesi imkânsızdı. En fazla iki yıl yaşayabilirdi. Daha önce de ölmesi imkân dahilindeydi tabii. Oğlunun ölümü ondaki yaşama arzusunu zayıflatmıştı. Fakat açıkçası onu bu kadar çabuk kaybedeceğimizi de hiç sanmıyordum. Ama böyle şeyler de oluyor. Zayıflar dayanıyor, güçlüler ölüyor.»

—

«Bütün bunları biliyorum. Teşhisinizden şüphe ettiğim de yok. Richard, er geç ölecekti. Ben şimdi size şunu soruyorum: Ölüme mahkûm olduğunu bilen bir insan hayatını kendi isteğiyle kısaltamaz mı? Veya bunu başka biri yapamaz mı?»

Dr. Larraby kaşlar ini çattı. «İntihar mı demek istiyorsunuz? Richard, intihar edecek bir insan değildi.»

—

«Anlıyorum. Yani tıbbi bakımdan böyle bir şey imkânsız, diyorsunuz.»

Doktor, endişeyle kımıldandı. «'İmkânsız' kelimesini pek kullanamam. Oğlunun ölümünden sonra Richard'ın hayata karşı bir ilgisi kalmadı. Onun intihar ettiğini sanmıyorum. Fakat bunun 'imkânsız' olduğunu iddia edemem.»

—

«Siz psikolojik yönden

konuşuyorsunuz sanırım. Fakat diyelim ki Richard birine bu konuda bir şey söylemişti—»

—

«İntihar etmeyi düşündüğünü

belirtecek bir şey yaptı mı? Doğrusu buna çok şaştım.»

—

«Bunlar hep teori tabii. Şimdi diyelim ki Richard intihar etti. O nasıl bir ilâç kullanmış olabilir?»

—

«Bunun uyuşturucu, uyku verici bir şey olması lâzım o zaman. Siyanoz arazı yoktu. Gayet sakin bir ifade vardı yüzünde.»

—

«Richard uyku ilâcı alıyordu sanırım.»

—

«Evet. Bunu ben verdim kendisine. Slumberyl di-

ye bir ilâç. Bu tehlikesizdir. Ayrıca Richard da uyku ilâcından her gece almazdı. Ölümünden sonra şişenin hemen hemen dolu olduğunu gördüm.»

—

«Kendisine başka ne ilâç vermiştiniz?»

—

«Muhtelif şeyler. Sancısı arttığı zaman içmesi için içinde morfin bulunan bir ilâç. Vitamin kapsülleri. Hazım

için şurup.»

Entwhistle, doktorun sözünü kesti. «Vitamin kapsülleri mi? Galiba bana da vaktiyle böyle bir şey verilmişti. Jelatin kapsüller... Bunların içine başka bir madde konulabilir mi?»

—

«Yani öldürücü bir madde mi demek istiyorsunuz?» Doktorun hayreti gitgide artıyordu. «Fakat — buraya bakın Entwhistle, kasdiniz nedir? Allahım! Richard'ın bir cinayete kurban gittiğini mi imaya çalışıyorsunuz?»

—

«Ben de neyi ima ettiğimi bilmiyorum... Neler olabileceğini anlamaya çalışmaktayım.»

—

«Fakat böyle bir ihtimal üzerinde

durmanız için bir sebep olmalı. Elinizde bir delil var mı?»

Entwhistle, yorgun bir tavırla, «Elimde bir tek delil bile yok,» diye cevap verdi. Richard öldü. Açıklamada bulunduğu kimse de öyle. Ortada bir rivayet dolaşıyor... Vuzuhsuz, hoşa gitmeyecek bir dedikodu. Ben buna, engel olmayı istiyorum. Richard'ı zehirlemelerinin kabil olmadığını söylerseniz, çok sevinirim. Böylece omuzundan ağır bir yük kalkmış olur.»

Dr. Larraby, ayağa kalkarak odada bir aşağı bir yukarı dolaşmaya başladı. «İşte benim bunu söylemem imkânsız. Keşke söyleyebilseydim. Dediğiniz tabii yapılabilir. Kapsüldeki vitamin boşaltılıp yerine başka bir şey kolaylıkla konulabilir. Meselâ saf nikotin veya başka bir zehir. Veya belki de katil Richard'ın yemeğine bir şey karıştırmıştır. Bu daha akla yakın değil mi?»

—

«Evet. Fakat Richard öldüğü sırada evde sadece uşakla hizmetçiler vardı.

Onların bu işle bir ilgileri olduğunu sanmıyorum... Doktor, Richard size bu konuda hiç bir şey söylemedi mi?»

Dr. Larraby, merakla avukatı süzdü. «Hayır, o bana hiç bir şey açmadı.

Entwhistle, birinin sırf ortalığı karıştırmak için böyle bir yalan uydurmadığından emin misiniz?»

—

«Öyle olduğunu umarım. Evet, olabilir...»

—

«Şu meseleyi iyice anlamam lâzım. Biri Richard'ın kendisine bir açıklamada bulunduğunu iddia ediyor. Bu herhalde bir kadın.»

—ı «Evet. Kadın...»

—

«Bu kimse Richard'ın birinin kendisini öldüreceğinden korktuğunu ve bunu kendisine açıkladığını söylüyor öyle mi?»

Mr. Entwhistle, zor duruma düşmüştü. İstemeye istemeye Cora meselesini anlattı.

Dr. Larraby'jıin yüzü birdenbire aydmlanıverdi. «Dostum, ben sizin yerinizde olsam, buna aldırmam bile. Mesele meydanda. Bazı kadınlar belirli bir çağa geldikleri zaman etraflarında heyecan uyandırmak ister ve türlü şeyler söylerler.»

Avukat, bu sözlere sinirlenmişti. Ayağa kalkarken, «Belki haklısınız,» diye mırıldandı. «Ama ne yazık ki artık Cora'yı sorguya çekmemiz de imkânsız. Zira onu öldürdüler.»

—

«Ne? Öldürdüler mi?» Dr. Larraby, avukatın çıldırdığına kanaat getirmiş gibi ona bakıyordu.

—

«Her halde bunu gazetelerde okudunuz. St. Mary'-de, Mrs. Lansquenet adında bir kadını baltayla doğradı-lar.»

—

«Tabii... Bunu okudum... Fakat onun Richard'ın

kardeşi olduğunu bilmiyordum.» Dr. Larraby'nin rengi uçmuştu.

Doktordan güzelce intikam aldığım düşünen avukat oradan ayrıldı. Fakat bu arada şüphelerinin büsbütün kuvvetlenmiş olduğunun da farkındaydı...

* **

2.

Mr. Entwhistle, Enderby konağına dönünce ihtiyar uşak Lanscombe'la konuşmaya karar verdi.

Önce adama gelecekle ilgili plânlarını sordu.

—

«Mrs. Leo konak satılıncaya kadar burada kalmamı söyledi, efendim. Onun bu isteğini memnunlukla yerine getireceğim tabii. Biz hepimiz Mrs. Leo'yu severiz.»

îçini çekti. «Evin satılacağına çok üzülüyorum, efendim. Ama her halde başka çare de yok.»

— «Orası öyle Lanscombe. Eski günler geçti artık. Bu da biz ihtiyarların durumunu güçleştiriyor tabii.

Ben de şimdi, 'Keşke eski arkadaşımı daha sık görseydim,' diyorum. Richard son aylarda nasıldı?»

—

«Mr. Mortimer'in ölümünden sonra pek kendisine gelememişti, efendim.»

—

«Doğru. Bu onu çok sarsmıştı. Sonra iyice hastaydı Richard. Ve bazan hastaların aklına türlü şeyler de gelir. Her halde Richard da son zamanlarda birinin kendisine kötülük etmek istediğinden, yiyeceklerine bir şeyler karıştırdığından bahsediyordu?»

İhtiyar Lanscombe, hem şaşırdı, hem alındı. «Ben böyle bir şeyi hatırlamıyorum, efendim.»

Avukat ona dikkatle baktı. «Sen çok sadık bir insan-

sın, Lanscombe. Bunu biliyorum. Richard böyle bir şey söylediyse bile bunu normal karşılamak lâzım. Hastalığı icabı şeylerdi bunlar.»

—

«Öyle mi, efendim? Fakat Mr. Richard bana hiç bir zaman öyle bir şey söylemedi.»

Mr. Entwhistle, usulca konuyu değiştirdi. «Richard ölmeden önce yakınlarını buraya çağırdıydı değil mi? Yeğenlerini, kızların kocalarını...»

—

«Evet, efendim.»

—«Bu ziyaretler onu memnun etti mi? Yoksa hayal kırıklığına mı uğrattı?»

Lanscombe, soğuk bir tavırla dikieşti. «Bilmiyorum, efendim.»

— «Pek âlâ biliyorsun. Fakat böyle bir şeyi açıklamanın sana düşmeyeceğini düşünüyorsun. Fakat bazan insan fikrini açıklamak zorunda

kalır.

Bildiğin gibi

ben

Ric-hard'ın en eski arkadaşlarındandım. Kendisine çok bağlıydım. Bu soruları sormamın da bir sebebi var.»

Lanscombe, bir an sesini çıkarmadı. Sonra yavaşça, «Bir mesele mi var, efendim?»

diye sordu.

Mr. Entwhistle, samimiyetle cevap verdi. «Böyle bir şey olmadığını umuyorum. Ama emin olmam da lâzım. Sana ortada bir şeyler dönüyor gibi mi geliyor?»

—

«Cenaze töreninden beri bana bir terslik varmış gibi geliyor, efendim. Ama bunun ne olduğunu da bilmiyorum...»

—

«Şimdi sana demin sorduğum soruyu cevaplandırır mıaın?»

—

«Evet... Mr. Richard, yeğeni Mr. George konusunda hayal kırıklığına uğradı sanırım, efendim. Mr. Geor-ge'un, Mr. Mortimer'e benzediğini umuyordu. Fakat aslında o öyle bir genç değildi... Miss Laura'nın kocası pek beğenilecek bir insan değildi. Korkarım Mr. George da babasına çekmişti.» Lanscombe, bir an durdu. «Mr. George'-

dan sonra küçük hanımlar kocalarıyla geldiler. Mr. Richard, Miss Susan'a hemen ısındı. Çok canlı, güzel bir hanım o. Fakat Mr. Richard, Miss

Susan'ın kocasına hiç dayanamadı. Son. zamanlarda genç hanımlar kendilerine acayip eşler seçiyorlar, efendim.»

—

«Ya diğer çift?»

—

«Bu bakımdan fazla bir şey

söyleyehıiyeceğim. Hoş ve güzel bir çift onlar.

Beyefendi de onların konağa gelmelerinden memnun kalmıştı. Fakat —»

Tereddütle

sustu.

—• «Evet, Lanscombe?»

—

«Şey...

Beyefendi tiyatrodan

pek

hoşlanmazdı. Hattâ bana bir gün, 'Bu sahne aşkını anlıyamıyorum,' demişti. 'Bu aslında iyi bir şey değil. İnsanın değer ölçülerinin değişmesine sebep oluyor. 'Tabii o sırada Miss Ro-samund'la kocasını kasdetmiyordu.»

—

«Tabii, tabii, anlıyorum. Richard, daha sonra Ti-mothy'yle Cora'yi görmeye gitmişti sanırım.»

—

«Evet, efendim.»

—

«Peki dönüşünde bir şey söyledi mi?» Lanscombe, kaşlarını çattı. «Açık açık bir şey söylemedi... Fakat bildiğiniz gibi beyefendi bazan kendi kendine mırıldanırdı. Yolculuktan dönüşünde de bir ara, 'Parasını ne yaptı bilmem ki,'

dedi. Zannedersem Mr. Ti-mothy'yi kasdediyordu. Sonra da, 'Kadınlar doksan dokuz türlü budalalık yaparlar,' diye başını salladı. 'Fakat yüzüncüsünde bütün zekâlarını kullanırlar..' A, evet sonra, 'însan ancak kendi yaşıtlarına

rahatlıkla açılabilir,' dedi. 'Çünkü onlar gençler

gibi

bunadığmı iddia

etmezler...' Beyefendinin daha sonra, 'Başkalarına tuzak kurmak doğru değil,'

diye mırıldandığını da duydum. 'Fakat başka ne yapabilirim?' Ama belki de ikinci bahçıvanı kasdediyordu. Zira o bahçeden şeftali çalmaya başlamıştı.»

Fakat Mr. Entwhistle, Richard'ın o gün ikinci bahçıvanı düşünmediğinden emindi.

Muhakkak ki Richard, kadınların aptallıkları hakkındaki o sözleri Cora için söylemişti. Onun kız kardeşine açıldığı da anlaşılıyordu. Fakat adam bahsettiği o tuzağı kime kurmuştu?

3.

Mr. Entwhistle, Helen'e ne kadar açılacağını düşünmüş durmuştu. Sonunda kadına her şeyi anlatmaya karar verdi.

—

«Acaba konak satılmcaya kadar burada kalamaz mısınız? Yoksa bu sizin için zor mu olur?»

—

«Hayır, hayır. Ben Kıbrıs'a Mayıs'ta gideceğim. O zamana kadar Londra'da kalmayı düşünüyordum. Fakat konakta oturmak daha hoşuma gider. Leo', burayı çok severdi. Kocamla bu konakta çok mutlu günler geçirdik.»

—

«Burada kalmanızı

istememin bir sebebi

daha var, Helen. Hercule Poirot

—»

Hemen, onun sözünü kesti. «Hercule Poirot mu?»

—

«Onu tanıyor musunuz?»

—

«Adını duydum. Bazı ahbaplarım kendisinden bahsetmişlerdi.» Helen, güçlükle konuşuyordu. Rengi uçmuş yüz hatları gerilmişti. «Yani —

Cora'nın haklı olduğunu mu düşünüyorsunuz? Richard — hakikaten bir cinayete mi kurban gitti?»

Mr. Entwhistle, her şeyi olduğu gibi Helen'e anlattı. Böylece biraz rahatladı da.

Avukatın sözleri sona erince, kadın, «İnsan, 'çok garip,' demek istiyor ama bunu da söyliyemiyor,» diye mırıldandı. Cenaze kalktıktan sonra o gece Maude'la karşa-hklı oturduk. Fakat ikimiz de Cora'nın o sözlerini düşünüyorduk. Kendi kendimize Cora'nın budalanın biri olduğunu tekrarlıyor, fakat yine de endişeleniyorduk. Sonra — Cora da öldürüldü. O zaman bunun bir tesadüf olduğuna kendi kendimi inandırmaya çalıştım. Belki de öyle hakikaten. Ama — ah, bundan bir emin olabilseydim.»

—

«Evet, durum acayip. Fakat Poirot, çok zekidir. Hattâ onun bir dâhi olduğunu bile söyleyebilirim. O bizim ne istediğimizi de biliyor. Şüphelerimizin yersiz olduğunu öğrenmemiz şart.»

—

«Ya şüpheler yersiz değilse?»

Mr. Entwhistle, çabucak, «Neden böyle söylüyorsunuz?» dedi.

—

«Bilmiyorum... Çok endişeliyim... Yalnız Cora'nın söyledikleri yüzünden değil. Başka bir şey de var. Bana bir şey yanlışmış gibi geldiydi.»

—

«Yanlışmış gibi mi? Nasıl?»

—

«İşte bütün mesele de bu ya! Bilmiyorum.»

—

«Yani o gün salondakilerden birinde bir tuhaflık mı vardı?»

—

«Evet, evet, öyle bir şey. Fakat bunun ne olduğu-ıu bilmiyorum. Kiminle ilgili olduğunu da... Bu sözlerim pek saçma ama —»

—

«Hiç de değil. Çok ilgi çekici bir şey bu. Çok ilgi çekici. Siz, çok zekisinizdir, Helen. Bir şeyi farkettiyse-niz, o zaman bu hakikaten önemli demektir.»

—

«Evet ama onun ne olduğunu hatırlıyamıyorum ki.

Düşündükçe de —»

—

«Düşünmeyin. Böyle yaparsanız hiç bir şeyi hatır-hyamazsınız. Bunun üzerinde durmayın. O zaman birden-

bire aklınıza gelecektir. Tabii o zaman bunun ne olduğunu bana hemen söyleyin.»

— «Tabii söylerim.»

*

IX

Miss Gilchrist, siyah fötr şapkasını başına geçirerek, kır saçlarını bunun altına soktu. Resmî Araştırma saat on ikideydi. On biri yirmi geçiyordu henüz.

Miss Gilchrist, «Gri ceketimle eteğim iyi duruyor,» diye düşündü. «Siyah bir buluz da aldım. Tamamiyle siyah giymeyi isterdim ama buna param yetişmezdi.

«Ufak, derli toplu yatak odasının duvarlarına asılmış olan tablolara baktı.

Brixham, Coc-kington, Anstey, Kyance, Polflexan koyları. Resimlerin hepsinde de dikkati çeken bir imza vardı: Cora Lansquenet. Miss Gilchrist, Polflexan koyuna sevgiyle baktı. Sonra da içini çekerek motora doğru döndü. Bunun üzerinde Miss Gilchrist'in eski 'Söğüt Ağacı' çayhanesinin bir resmi duruyordu.

Kadın, birdenbire irkildi. Kapı çalmıyordu. Miss Gilchrist «Allah Allah,» diye mırıldandı. «Kim gelmiş olabilir?» Odadan çıkarak, eski tahta merdivenlerden indi. Zil tekrar çalındı. Sonra biri sabırsızca kapıya vurdu. Miss Gilchrist, birdenbire acayip bir korkuya kapıldı. Adımları yavaşladı. Kadın adeta istemeye istemeye kapıya doğru gitti. Bir taraftan da kendi kendine, «Gülünç olma,» deyip duruyordu.

Dışarıda siyah şık bir tayyör giymiş olan genç bir

kadın bekliyordu. Elinde de küçük bir bavul vardı. Miss Gilchrist'in yüzündeki endişeli ifadeyi farkederek, «Ben Mrs. Lansquenet'in yeğeni Susan Banks'ım,»

dedi. «Siz Miss Gilchrist'siniz değil mi?»

—

«A, tabii, tabii. Geleceğinizden haberim yoktu... Buyurun, buyurun. Resmî Soruşturmada

bulunacağınızı bilmiyordum. Haberim olsaydı size çay hazırlardım.»

Susan, «Bir şey istemem,» diye cevap verdi.

«Sizi şaşırttığım için özür

dilerim.»

—

«Evet, bir bakıma telâşlandım. Gülünçtü bu. Aslında ben korkak bir insan değilimdir. Hattâ avukata da burada yalnız başıma kalmaktan korkmayacağımı da söyledim. Fakat nedense bu sabah sinirlerim biraz bozuldu. Belki de bunun sebebi Resmî Soruşturma... Yarım saat önce yine kapı çalındı. O zaman da çok telâşlandım. Halbuki saçma bu. Katil geri gelecek değil ya? Bunu neden yapsın?

Meğer gelen bir rahibeymiş. Yetimhane için para topluyormuş. Onu karşımda görünce o kadar rahatladım ki, Katolik olmamama rağmen kendisine iki şilin verdim... Rica ederim oturmaz mısınız, Mrs. —»

—¦ «Banks.»

—

«Evet, tabii. Banks. Trenle mi geldiniz?»

—

«Hayır, arabamla. Bu yol bana çok dar gözüktü. Onun için arabayı biraz geride bıraktım. Orada eski taş ocağı gibi bir yer vardı. Oraya.»

—

«Bu yol hakikaten dardır. Onun içn de kimseler geçmez.» Miss Gilchrist, hafifçe titredi.

Susan, etrafına bakmıyordu. «Zavallı Cora hala... O her şeyini bana bırakmış.»

—

«Evet, biliyorum. Bunu bana Mr. Entwhistle söyledi. Her halde eşyaları beğeneceksiniz' Yeni evlisiniz sanırım. Son zamanlarda möble çok pahalandı. Mrs.

Lans-quenet'in ise güzel şeyleri vardır.»

Susan o fikirde değildi. Cora'nın eşya konusunda da pek zevksiz olduğunu düşünüyordu genç kadın. «Bunlardan hiç birini almayacağım. Benim kendi eşyam var. Her şeyi satarım olur biter. Tabii sizin istediğiniz bazı şeyler varsa...»

Susan utanarak sustu.

Fakat Miss Gilchrist, hiç alınmamıştı. Sevinçle ona bakıyordu. «Ne kadar iyisiniz. Çok iyisiniz. Fakat aslında benim de eşyam var. Onları bir tanıdığa bıraktım... Fakat Mrs. Lansquenet'in şu küçük, boyalı çay masasını isterdim.

Tabii sizce bir mahzuru yoksa. Onunla masanın başına geçer, çay içerdik.»

Susan, küçük yeşil masaya bakarken bayağı ürperdi. Üzerinde mor çiçekler vardı bunun. «O sizin...»

—

«Çok teşekkür ederim, Mrs. Banks. Doğrusu aç gözlülük ediyorum ben de. Mrs.

Lansquenet, amatist broşunu bana bıraktı. Bir de o güzel tablolarını. Ama isterseniz iğneyi size vereyim.»

—

«Hayır, hayır. Olmaz öyle şey.»

—

«Halanızın eşyalarına bakmak ister misiniz? Resmî Soruşturma'dan sonra tabii.»

—

«Burada bir kaç gün kalmayı düşünüyorum. Böylece her şeyi hallederim. Yatacak yer var tabii.»

—

«Olmaz olur mu, Mrs. Banks. Ben yatağıma temiz çarşaf serdim. Siz orada kalırsınız, ben de buradaki kanepede yatarım.»

—

«Cora halanın odası da bog değil mi? Orada yatabilirim.»

—

«Yani — sahi — orada —»

—

«Halamın orada öldürüldüğünü mü kasdediyorsu-nuz? Ben öyle şeylere aldırmam.

Bir hayli cesurumdur ben, Miss Gilchrist. Yalnız — oda düzeltildi değil mi?»

Kadın, onun ne demek istediğini anlamıştı. «Evet, evet. Battaniyeler temizleyiciye yollandı. Mrs. Panter'le ben de tahtaları iyice fırçaladık. Odayı baştan aşağıya te-

mizledik. Başka battaniyeler de var. Fakat gelin bir defa da kendiniz bakın.»

Merdivenlerden çıkmaya başladı. Susan da peşinden gidiyordu.

Cora Lansquenet'in öldüğü oda tertemizdi. Burada öyle esrarlı, korku verecek bir hava da yoktu. Eşyalar da Cora'nın o neşeli kişiliğini aksettirmekteydi. Susan, şöminenin yukarısına asılmış olan tabloya bakarak, hafifçe titredi. Bunda banyoya girmek üzere olan tombul bir kadın vardı.

Miss Gilchrist, «O Mrs. Lansquenet'in kocasının,» dedi. «Aşağıda yemek odasında da bir sürü resmi var.»

—

«Ne korkunç!»

—

«Şey... Ben de bu tarz resimlerden

hoşlanmam. Fakat Mrs. Lansquenet,

kocasının sanatıyla öğünür, onu takdir etmedikleri için de çok üzülürdü.»

—

«Cora halanın kendi yaptığı resimler nerede?»

—

«Benim odamda. Onları görmek

ister misiniz?» Miss Gilchrist, hazinesini gururla Susan'a gösterdi.

Genç kadın, «Halam denizden pek hoşlamyormuş anlaşılan,» diye mırıldandı.

—

«Evet. Kendisi yıllarca Mr. Lansquenet'le Brötan-ya'da küçük bir balıkm köyünde oturmuş. Balıkçı kayıkları hakikaten çok renkli oluyor. Öyle değil mi?»

Susan, «Öyle olduğu anlaşılıyor,» diye cevap verdi. «Fakat halamın resimlerine bakanlar onun bunları kartlara bakarak yaptığını sanır.»

Miss Giichrist, fena halde kızdı. «Hayır! Mrs. Lansquenet daima tabiatten esinlenirdi. Hattâ bir keresinde ışık uygun olduğu için resim yapmakta ısrar etti ve bu yüzden de başına güneş geçti.» Kadın, sitemle ilâve etti. «Mrs.

Lansquenet hakiki bir sanatkârdı.» Sonra saatine bir göz attı.

Susan, çabucak, «Evet, artık yola çıkmamız lâzım,»

dedi. «Resmî Soruşturma yapılacak yer çok uzak mı? Arabayı getireyim mi?»

—

«Hayır, hayır. Oraya yürüyerek beş dakikada gidebiliriz. ..»

Daha sonra köyde trenle gelmiş olan Mr. Entwhistle'-le karşılaştılar. Avukat onları Belediye binasına götürdü.

İçerisi bir hayli kalabalıktı. Fakat meraklılar da umdukları gibi öyle heyecanlı sahnelerle karşılaşmadılar. Jüri çabucak kararını verdi. «Cora Lansquenet bilinmeyen bir kimse veya kimseler tarafından katledilmiştir.»

Mr. Entwhistle, Soruşturmadan sonra Susan'la Miss Gilchrist'i «Kral Tacı» hanına yemeğe götürdü.

— «Sizin bu gün geleceğinizi bilmiyordum, Susan. Haberim olsaydı birlikte gelirdik.»

—

«Evet. Önce size gelmeyeceğimi söylemiştim. Fakat sonra Soruşturma'da aileden hiç kimsenin bulunmayışının hoş bir şey olmayacağını düşündüm. George'a telefon ettim. Çok işi olduğunu, gelemiyeceğini açıkladı. Rosamund bir rolü deneyecekti.

Timothy amca ise hastaydı tabii. Onun üzerine kalkıp geldim.»

—

«Kocanız yok mu?»

—

«Gregory'nin o iç sıkıcı dükkândakilerle konuşması lâzımdı. «Miss Gilchrist'in hayretle kendine baktığını görünce izah etti. «Kocam eczanede çalışıyor.»

Miss Gilchrist, Susan'ın şıklığıyla, kocasının işi arasında bir bağ kuramamıştı.

Ama yine de cesaretle, «Ah, evet,» diye mırıldandı. «Tıpkı şair Keats gibi.»

Susan, mırıldandı. «Gregory şair değildir.» Sonra ilâve etti. «Kocamla başka plânlarımız var. Bir güzellik enstitüsü açacağız. Bunun bir laboratuar kısmı da olacak.»

Miss Gilchrist, takdirle başını salladı, «işte bu çok güzel. Elizabeth Arden gibi yani. O aslmda Kontesmiş... Yoksa Kontes olan Helena

Rubinstein'ınıydı ?

Neticede

bir eczane başka dükkânlara benzemez. Meselâ bir manava veya bakkala.»

—

«Sizin çayhaneniz vardı değil mi?»

Miss Gilchrist'in gözleri parlayıverdi. «Ah, evet...» Kadıncağız heyecanla

'Söğüt Ağacı'nı anlatmaya başladı.

Mr. Entwhistle ise derin derin düşünüyordu. Susan'ın kendisine bir şey söylediğini neden sonra far ketti. «Afe-dersiniz, yavrum. Timothy amcanızı-

düşünüyordum. Açıkçası bir hayli endişeliyim.»

—

«Timothy amca yüzünden mi? Onu düşünmeyin bile. Onun aslında hasta olmadığından da eminim.»

-— «Belki haklısınız. Fakat beni endişelendiren onun sıhhati değil. Daha ziyade Maude'u düşünüyorum ben. Zavallı merdivenden düşmüş. O arada bileği burkulmuş.

Şimdi yatıyormuş. Amcanız pek öfkeliydi.»

—

«Karısına bakmak zorunda

kaldığı için

mi?

İyi

olmuş!»

—

«Evet, evet, her halde. Ama bakalım amcanız Mau-de'a bakacak mı? Asıl mesele bu. Evde hizmetçi de yok.»

—

«Yaşlılar için hayat çok zor.» Susan bir an durdu. «Zannedersem amcamın evi de bir hayli büyük.»

Mr. Entwhistle, sıkıntılı bir tavırla başını salladı. «Evet... Ne yazık ki öyle...»

Yemekten sonra avukat Susan'la Miss Gilchrist'i eve kadar götürdü. Sonra da tekrar 'Kral Tacı'na döndü. Orada bir oda tutmuştu. Cora'nın cenazesi ertesi gün kalkacaktı.

Susan, «Arabam hâlâ o taş ocağında,» dedi. «Onu unutmuştum. Daha sonra arabayla köye inerim.»

Miss Gilchrist, endişeyle ona baktı. «Çok geç kalmayın. Yani —' hava karardıktan sonra dışarı çıkmazsınız

değil mi?»

Susan, bir kahkaha attı. «Katilin hâlâ etrafta dolaştığım sanmıyorsunuz ya?»

Kadın, utandı. «Hayır, hayır...

Ne münasebet.» Susan, «Fakat aslında öyle olduğunu sanıyor,» diye düşündü. «Ne garip!»

Miss Gilchrist, mutfağa doğru gitti. «Çaymıza erken içmek isteyeceğinizden eminim. Yarım saate kadar her gey hazır olur, Mrs. Banks.»

Susan, saat üç buçukta çay içmek niyetinde değildi pek. Fakat Miss Gilchrist'in çaya adeta bir sinir ilâcı gözüyle baktığını anlamıştı. Kendince bazı sebepler yüzünden kadını memnun etmeyi de istiyordu. Onun için, «Çayı siz istediğiniz zaman içeriz, Miss Gilchrist,» dedi.

Mutfaktan neşeli bir şıkırtı gelmeye başlamıştı şimdi. Susan da oturma odasına gitti. Tam bir koltuğa yerleşeceği sırada zil çalındı. Sonra da kapıya çabucak vuruldu.

Susan, hole çıktı. Miss Gilchrist ise mutfağın kapısında belirdi. Unlu ellerini önlüğüne silip duruyordu. «Alla-hım... Kim acaba?»

Susan, «Gazeteciler her halde,» dedi.

—

«A, şimdi canınızı sıkacaklar, Mrs. Banks.»

—

«Ben onlarla meşgul olurum.»

—

«Ben de çay için çörek hazırlıyordum...» Susan, kapıya doğru gitti. Miss Gilchrist ise endişeyle bekliyordu. Genç kadın, «Galiba kapıda baltalı birinin durduğunu sanıyor,» diye düşündü.

Fakat ziyaretçi ufak tefek yaşlı bir adamdı. Susan kapıyı açınca şapkasını çıkararak, onu selâmladı. Bir taraftan da babacan bir tavırla gülümsüyordu. «Siz Mrs. Banks'siniz değil mi?»

—

«Evet.»

-— «Benim adım Guthrie. Alexander Guthrie. Mrs. Lansquenet'in ahbaplarındanım.

En eski ahbaplarından. Siz onun yeğenisiniz değil mi?»

—

«Evet.»

—

«Eh, artık tanıştık sayılır, içeri girebilir miyim?»

—

«Tabii, buyurun.»

Mr. Guthrie, Susan'ın pegi sıra oturma odasına giderken, «Üzücü bir olay bu,»

dedi. «Çok üzücü... Yolum bu taraflara düşmüştü. 'Hiç olmazsa Cora'nın cenazesinde bulunayım,' diye düşündüm. Zavallı Cora... Zavallı delişmen Cora...

Onu, Lansquenet'le evlendiği zaman tanıdım, Mrs, Banks. Çok neşeli bir kızdı.

Sanatı da çok ciddiye alırdı. Pierre Lansquenet'i de öyle. Yani bir sanatçı olarak demek istiyorum. Bir bakıma Pierre, Cora için kötü bir eş değildi. Tabii adamın gözü biraz dışarıdaydı, o da başka. Ama neyse ki Cora bunu normal olarak karşıladı. Ressamların hepsinin öyle olduğunu düşünüyordu. Pierre de bir sanatçıydı, onun için de ahlâk kaideleriyle bir ilgisi olamazdı. Cora buna inanıyordu işte. Zavallı Cora. Sanat konusunda gayet mantıksızca davranırdı. Ama diğer konularda da şaşılacak kadar mantıklıydı.»

Susan,

mırıldandı.

«Herkes

de öyle

söylüyor.

Ben aslında kendisini pek

tanımazdım.»

— «Tabii...

Cora, sevgili Pierre'ini takdir etmedikleri için bütün aileyle üişkisini kesmişti.

Güzel bir kız değildi o. Fakat yine de çekici bir tarafı vardı. Onunla ahbaplık etmek insanın hoşuna giderdi. Ne söyleyeceğini bilemezdiniz. O saflığı hakiki miydi, yoksa rol muydu, bunu da anlıyamazdmız.

Cora çok güldürürdü bizi. Bir çocuk gibiydi o. Pierre'in ölümünden sonra da Cora'yi zaman zaman görürdüm. Yine çocuk gibi davranırdı.» Susan, Mr. Guthrie'ye sigara kutusunu uzattı. — «Hayır, teşekkür ederim, yavrum, sigara kullanmıyorum.

.. Her halde buraya neden geldiğimi merak ediyorsunuz? Açıkçası biraz vicdan azabı çekiyordum. Bir kaç hafta önce Cora'ya buraya gelip kendisini göreceğime dair söz vermiştim. Yılda bir defa ona uğrardım. Cora son zamanlarda bazı satışlarda tablo satın alıyor ve onlara 91

bakmamı istiyordu. Ben sanat kritiğiyim. Tabii Cora'nın bulduğu resimlerin çoğu korkunç şeylerdi. Fakat o bunların içinde ünlü bir ressamın bir eserinin bulunabileceğine inanıyordu. Tabii böyle bir şey olduğu da yoktu o da başka.

Geçen yıl bana haber yollayarak bulduğu bir Rembrandt'a bakmamı istedi.

Rembrandt! Aslında bu doğru dürüst bir kopye bile değildi. Fakat Cora oldukça iyi bir gravür bulmuştu. Bartolozzi'nin. Ama bu da rutubetten lekelenmişti.

Gravürü Cora adma elli sterline sattım. Tabii bu onu büsbütün heyecanlandırdı.

Son mektubunda bana bulduğu bir İtalyan Primitifinden bahsediyordu. Kendisine gelip ona bakacağıma dair söz verdim.»

Susan, adamın arkasındaki duvarı işaret etti. «Tablo orada sanırım.»

Mr. Guthrie ayağa kalkarak, gözlüğünü taktı. İlerleyerek resmi inceledi.

«Zavallı Cora'cık...»

Susan, «Daha bir sürü tablo var,» dedi.

Mr. Guthrie, ümitli Cora'nın sanat hazinesindeki eserleri ağır ağır tetkik etti.

Bazan içini çekiyor, bazan, «Cık ak cık...» diyordu. Nihayet gözlüklerini çıkardı. «Kir ve toz fevkalâde şeylerdir, Mrs. Banks. Bunlar en korkunç resimleri bile romantik bir hale sokarlar. Korkarım o Bartolozzi sadece bir tesadüftü. Zavallı Cora. Ama hiç olmazsa böylece oyalanacak bir şey bulmuştu.

Neyseki onu hayal kırıklığına uğratmama lüzum kalmadı.»

Susan, mırıldandı. «Yemek odasında da tablolar var. Onlar halamın kocasının eserleriymiş sanırım.»

Mr. Guthrie, hafifçe titreyerek elini kaldırdı. «Beni onlara tekrar bakmaya zorlamayın. Cora'nın hislerini incitmemeye çalışırdım. Kocasına çok bağlıydı o.

Çok bağlıydı. Neyse... Artık fazla vaktinizi almayayım, Mrs. Banks.»

— «A, bir çay içmelisiniz. Her şey hazır sanırım.»

—

«Çok naziksiniz.» Mr. Guthrie, tekrar koltuğuna yerleşti.

—

«Ben gidip bakayım...»

Mutfakta Miss Gilchrist, fırından son çörekleri çıkarıyordu. Çay tepsisi hazırdı. Çaydanlık ise fokur fokur kaynıyordu. «Mr. Guthrie adında biri geldi.

Ona çaya kalmasını söyledim.»

—

«Mr. Guthrie mi? A, evet, o Mrs. Lansquenet'in ahbaplarındandı. Tanınmış bir sanat kritiği kendisi. Şansımız varmış. Hem çörekten bol bol yaptım, hem de

çilek reçelimiz var. Küçük pastalar da hazır. Çayı şimdi getiriyorum. .. A, tepsiyi almayın, Mrs. Banks. Ben hepsini taşırım.»

Fakat Susan tepsiyi almıştı bile. Miss Gilchrist, elinde çaydanlık ve demlikle onun peşinden gitti. Hep birlikte masanm başına geçtiler.

Mr. Guthrie, «Sıcak çöreğe bayılırım,» diye gülümsedi. «Reçel de pek nefis.»

Miss Gilchrist, sevincinden kıpkırmızı kesildi. Hakikaten kadının yaptıkları birbirinden nefisti. Miss Gil-christ'in çayhanesinde müşterilerine güzel çörek ve pastalar yedirdiği de anlaşılıyordu.

Mr. Guthrie, içini çekti. «Cora'yı çok arayacağım... Doğrusu insan yakından tanıdığı birinin bir cinayete kurban gitmiş olmasına bir türlü inanamıyor.»

Susan, «Ben de sizinle aynı fikirdeyim,» dedi. «İnsanın aklı almıyor bunu.»

— «Açıkçası Cora'yı bir serserinin öldüreceği hiç aklıma gelmezdi. Onu bir düşmanlık yüzünden cinayete kurban gitmesini daha makul karşılardım da —»

Susan, atıldı. «Sahi mi? Neden?»

Mr. Guthrie, «Cora dilini pek tutamazdı,» diye cevap verdi. «Ayrıca pek zeki olduğunu ispat etmekten de çok hoşlanırdı. O birinin bir sırrını öğrenen bir çocuğa ben-

zerdi tıpkı. Cora da bir sır duydu mu, muhakkak bundan bahsetmek isterdi. Dilini tutacağına dair söz verse, yine de dayanamazdı.»

Susan, sesini çıkarmadı. Miss Gilchrist'in yüzünde ise endişeli bir ifade belirmişti.

Mr. Guthrie, sözlerine devam etti. «Evet, Cora'nın cayma arsenik karıştırmaları beni şaşırtmazdı. Veya kendisine postayla zehirli çikolata yollamaları. Fakat böyle bir hırsızlık ve saldırma?... Neyse...» Mr. Guthrie, ayağa kalkarak, iki kadına çay için teşekkür etti.

Miss Gilchrist, adamı kapıya kadar geçirdi. Kadın geri döndüğü zaman elinde ufak bir paket vardı. «Her halde biz Soruşturmadayken postacı kutuya attı bunu. Acaba

— a, tabii, düğün pastası olmalı bu.» Miss Gilchrist, sevinçle paketi açtı.

İçinde gümüş lâme kurdeleyle bağlanmış beyaz bir kutu vardı bunun.

«Yanılmamışım!» Kurdeleyi çözdü. Kutuya bademli, beyaz şekerli bir düğün pastasından kesilmiş bir dilim konulmuştu. «Ah, ne hoş! Acaba kim —» Kutuya takılı karta baktı. «John ve Mary... Kim bunlar? Allah Allah, soy adlarını neden yazmamışlar?»

— «Bazan böyle yapıyorlar...»

Miss Gilchrist, mutlu bir tavırla tanıdığı John ve Mary'leri saymaya başladı.

«Bu Dorothy'nin kızı olabilir. Onun adı Mary'di. Ama doğrusu onun değil evlenmek, nişanlandığından bile haberim yoktu. Sonra John Banfield var... Neyse, elbet bü çiftin kim olduğunu hatırlayacağım. ..» Çay tepsisini alarak mutfağa geçti.

Susan, «Ben de gidip arabayı emin bir yere çekeyim,» diye mırıldandı.

**

Susan arabasına binerek, köye indi. Orada bir benzin istasyonu vardı ama bunun da garajı yoktu. Genç kadına otomobilini 'Kral Tacı'na götürmesini tavsiye ettiler. Orada arabalar için yer bulunuyordu. Susan, otomobilini hareket etmek üzere olan büyük bir Daimler'in yanma bıraktı. Bir şoförün kullandığı Daimler'in arka tarafında pos bıyıklı, yaşlıca bir yabancı oturuyordu. Adam boynuna kaim atkılar sarmıştı.

Susan'ın arabasını emanet ettiği çocuk genç kadına büyük bir dikkat ve ilgiyle bakıyordu. Susan'ın sözlerini pek dinlediği de yoktu anlaşılan.

Nihayet, adeta huşuyla, «Siz onun yeğenisiniz, değil mi?» diye sordu.

—• «Efendim?»

Çocuk, zevkle, «Kurbanın yeğenisiniz değil mi?» diye tekrarladı.

—

«Evet, evet...»

—

«Hah... Ben de sizi daha önce nerede gördüğümü düşünüyordum.»

Susan, «îğrenç bir merak bu,» diye düşünerek eve döndü.

Miss Gilchrist'in kendisini endişeyle beklediğini fâr-kedince de büsbütün sinirlendi ama bunu kadına belli etmedi. Miss Gilchrist, iyi bir ahçıydı anlaşılan. Akşam için de hakikaten nefis şeyler hazırlamıştı. Yemekten sonra

kahve içerlerken Miss Gilchrist, Susan'a kendisine yollanılan düğün pastasından da ikram etmek istedi. Fakat genç kadın pasta filân yiyecek halde değildi.

Miss Gilchrist, bundan bir lokma aldı. «Pasta haki-

iaten nefis... Bunu sevgili Ellen'in kızının yolladığından «minim. Onun adını pek hatırlamıyorum ama galiba Mary'di.»

Susan, «Richard amcam ölümünden önce buraya gelmişti değil mi?» diye sordu.

—

«Evet, öyle.»

—

«Ne zaman?»

—

«Durun bakayım...

Galiba ölümünden

üç

hafta kadar önce.»

—

«Hasta olduğu belli miydi?»

—

«Hayır, hayır... Bilâkis gayet güçlü kuvvetli gibi duruyordu. Mrs.

Lansquenet'e, 'Senin nasıl olduğunu görmeye geldim,' dedi. 'Eski anlaşmazlıkları unutmak lâzım. ''Zaten Pierre'in seni mutlu etmiş olduğu anlaşılıyor. Yani -— ben yanılmışım.' Bunları pek hoş bir tavırla söylemdi. Yaşlı olmasına rağmen bir hayli yakışıklı bir adamdı.»

Susan, «Amcam öldüğü zaman Cora halam çok şaşırdı değil mi?» diye mırıldandı.

—

«Evet...

Amcanızın ölümü ani oldu sanırım?»

—

«Evet... Orası öyle...» Susan, düşünceli bir tavırla Miss Gilchrist'i süzdü,

«Acaba o kapılardan içeridekilerin konuşmalarını dinleyen kadınlardan mı?» diye düşünüyordu. «Miss Gilchrist'in dürüst olduğu belli. Hırsızlık etmez, hesabı şişirmez. Fakat galiba biraz meraklı bir tip...» Susan, sordu.

«Amcamla halamın

konuşmalarını duydunuz mu?»

Konuya birdenbire girmişti. Miss Gilchrist öfkesinden kıpkırmızı kesildi. «Ne münasebet! Ben kapılardan dinlemek adetinde değilim, Mrs. Banks.»

—

«Afedersiniz, Miss Gilchrist. Ben öyle demek istemedim. Fakat bazan böyle küçük evlerde konuşmalar her taraftan duyulur... Bildiğiniz gibi hem amcam öldü, hem de halam. Aile onların son karşılaşmalarında aralarında nasıl bir konuşma geçtiğini öğrenmeyi çok istiyor.»

—

«Bu bakımdan haklısınız, Mrs, Banks. Fakat bu kcnuda size yardım edebileceğimi pek sanmıyorum. Galiba Mr. Richard'ın sıhhatinden ve — onun bazı vehimlerinden bahsediyorlardı. Mr. Richard hastalığı yüzünden bazı kuruntulara kapılmıştı sanırım. Benim teyzem de —»

Susan, ustalıkla kadının sözünü kesti. «Evet, biz de öyle düşündük. Uşak ve hizmetçiler amcama çok bağlıydılar. Onun kendilerinden şüphe ettiğini düşünerek üzülüyorlar şimdi...»

—

«Tabii... Hizmetkârlar bu bakımdan çok alıngan olurlar.»

—

«Her halde amcam da uşak veya hizmetçilerden birinin kendisini zehirlemeye çalıştığını sanıyordu.»

—

«Doğrusu bu konuda bir şey bilmiyorum, Mrs. Banks. «Miss Gilchrist,

Susan'dan gözlerini kaçırdı.

Genç kadın, «Aslında bir şeyler biliyor o,» diye düşündü. «Ama bunu şimdi söylemek niyetinde değil... Ben de onu zorlamayacağım. Kadına baktı. «Buradan ayrıldıktan sonra ne yapacaksınız?»

— «Bir işe gireceğim tabii. Şey — lüzumu olursa bana bir tavsiye mektubu da verebilir misiniz, Mrs. Banks?»

—

«A, tabii. Zaten size üç aylık da verilecek.»

—

«Çok cömert ve iyisiniz, Mrs. Banks. Fakat —» Miss Gilchrist'in elleri titremeye başlamıştı. Kadın kendisine hakim olmaya çalışıyordu.

«Fakat — o

tavsiye mektubuna olanları ve halanızın adını yazmayın! Sadece bir akrabanızın yanında çalıştığımdan bahsedin.»

Susan, şaşırdı. «Anlıyamadım...»

—

«Bu konuyu inceden inceye düşünmediğiniz belli, Mrs. Banks. Bir cinayet vakası bu. Gazetelere düşen, herkesin okuduğu bir cinayet vakası. Anlamıyor musunuz? Bazı kimseler,

'îki kadın beraber oturuyorlarmış. Bunlardan biri öldürülmüş. Belki de katil diğer kadın,' diye düşünebilirler. Anlamıyor musunuz, Mrs. Banks?

Ben

yanıma birini alacak olsaydım, benim gibi bir kimseye iş vermeden önce bir hayli tereddüt ederdim. Çünkü böyle şeylerin iç yüzü bilinmez. Bu durum beni çok üzüyor, Mrs. Banks. Geceleri hep bunu düşünüyorum. Belki bu yüzden bir daha böyle bir iş de bulamıyacağım. O zaman ne yapacağım bilmem?»

Kadının hali Susan'a çok dokundu. Bu terbiyeli kadının hayatı, kendisine iş

verecek olan kimselerin kaprislerine ve korkularına bağlıydı. Hakikaten hiç kimse adı bir cinayete karışmış olan bir kadına iş vermeyi istemezdi. «Belki katili bulurlar...»

— «Tabii o zaman benim durumum da düzelir. Ama bakalım bulabilecekler mi?» Miss Gilchrist, fena halde irkildi. «Telefon! Kim olabilir bu?»

Susan, ayağa fırladı. «Kocam sanırım. Beni bu saatte arayacaktı.» Telefona gitti. «Evet, evet, ben Mrs. Banks'-ım...» Bir an bekledi. «Allo? Gregory?»

Sesi yumuşayıp, tatlılaşmıştı. «Evet, sevgilim, benim... Evet, tahmin ettiğimiz gibi... Jüri kararını verdi. Bilinmeyen bir katil... Ne? Öyle sanıyorum...

Eşyaları satacağım. Burada hoşumuza gidecek hiç bir şey yok... Bir iki gün...

Korkunç... Telâşlanma. Ben ne yaptığımı biliyorum... Gregory, ne diyorsun?...

Dikkatli davran... Hayır, hayır... iyi geceler, sevgilim.» Telefonu kapattı.

Miss Gilchrist'in mutfaktan kendisini dinlediğini bildiği için kocasıyla rahatça konu-şamamıgıtı. Kaşlarını çatarak bir an öyle durdu. Sonra da birdenbire aklına bir gey geldi. «Tamam...» Şehirler arasını açtı, Biraz sonra Timothy Abernathie'yle konuşuyordu.

— «Timothy amca? Ben Susan Banks.» Adamın sesi huysuz ve aksiydi. «Susan mı?

Gecenin bu saatinde beni neden aradın?»

—

«Daha erken.»

—. «Hiç de değil. Ben yatmıştım.»

—

«Demek ki erken yatmak

âdetindesiniz.

Maude yenge nasıl?»

—

«Beni bunun için mi aradın?

Yengenin ıstırabı var. Elinden bir şey de gelmiyor. Hiç bir şey. Başımız dertte. Doktor hemşire de bulamadı. Üstelik Maude'u hasta-haneye kaldırmaya karar verdi. Tabii kendisine engel oldum. Doğru dürüst hizmetçi de yok. Büsbütün hastalan-masam bari.»

—

«Ben de sizi onun için aradım. Miss Gilchrist'i tutmayı ister misiniz?»

—

«Kimmiş o?»

—

«Cora halanın yardımcısı. îyi ve becerikli bir kadın.»

—

«Yemek yapabiliyor mu?»

—

«Hem de en nefisinden.

Ayrıca Maude yengeye de bakar.»

—

«İyi ama kadın buraya ne zaman gelebilir? Burada tek başımayım. Kalp krizi geçirmekten korkuyorum.»

—

«Belki Miss Gilchrist'i öbür gün size yollarım.»

Timothy, istemeye istemeye, «Teşekkür ederim, Susan,» dedi. «Şey — sen çok iyi bir kızsın.»

Susan telefonu kapayarak, mutfağa gitti. «Miss Gil-christ, Yorkshire'a gitmeyi ve yengeme bakmayı ister misiniz? Merdivenden düşüp bileğmi kırmış. Amcam ise bir işe yaramıyor. Aslında kendisi Allanın cezasıdır. Ama Maude yenge çok iyi bir insandır. Tabii köyden gündelikçi kadın geliyor. Siz yemek yapar ve bir de yengeme bakarsınız.»

__qq__

Miss Gilchrist, telâşından kahve cezvesini düşürdü. «Ah, teşekkür ederim, çok teşekkür ederim. Ne kadar iyisiniz! Ben hasta bakmasını bilirim. Amcanıza güzel yemekler de yaparım. Çok teşekkür ederim, Mrs, Banks...»

*

XI

1.

Susan yatağa yatmış, uyumaya çalışıyordu. Çok yorgundu. Başım yastığa koyar koymaz dalıp gideceğini de sanmıştı ama. Bu odada, bu yatakta yatmaktan çekinmeyeceğini de söylemişti. Cora'nın baltayla — «Hayır, hayır, bunu düşünmemeliyim... Cinayeti unutmalıyım... Beni asıl gelecek ilgilendirmeli.

Gregory'yle benim geleceğim... Cardigan sokağındaki yer tam bize göre... Cora hala bu yatakta yatarken katil usulca gelmiş ve baltayla — Bir yer gıcırdadı...

Biri mi yürüyor?... Sinirlerim bozuk... Kendimi toplamalıyım... Biri inliyor...

Ölüm halinde olan biri... Böyle şeyler düşünmemeliyim... Hayal bunlar... Fakat —

biri hakikaten inliyor sanırım!» Susan yatakta doğrularak, ışığı yaktı, iniltiler yandaki odadan geliyordu. Genç kadın yataktan fırlayarak, sabahlığını kaptı. Telâşla dışarı koştu. Miss Gilchrist'in kapısına vurarak, çabucak içeri girdi.

Odada ışık yanıyordu. Miss Gilchrist, yatağında doğrulup oturmuştu. Yüzü ıstırapla gerilmiş, rengi iyice uçmuştu. — «Miss Gilchrist, neniz var? Hasta mısınız?»

«Evet... Nem var bilmiyorum...» Kadın yataktan kalkmaya çalışırken kusmaya başladı. Sonra da bitkin bir tavırla yastıkların üzerine yığıldı. «Rica ederim.

Bir doktor... Yediğim bir §ey dokundu galiba...»

—

«Size karbonat getireyim. îyileşmezseniz sabaha doktor çağırırız.»

Miss Gilchrist, usulca başını salladı. «Hayır... Lütfen doktoru şimdi çağırın...

Çok fenayım...»

—

«Doktorun numarasını biliyor musunuz?» Miss Gilchrist, zorlukla numarayı fısıldadı... Doktor on dakika sonra geldi. Kendisini boş yere çağırdıklarını düşündüğü ve öfkesini yenmeye çalıştığı da belliydi. Fakat hâlâ inleyen Miss Gilchrist'i muayene eder etmez tavırları da değişti. Susan'a sert bir sesle muhtelif emirler verdi. Aşağıya inerek, bir yere telefon etti. Nihayet oturma odasına, Susan'ın yanına gitti.

—

«Ambulans çağırttım. Miss Gilchrist'in hemen has-tahaneye kaldırılması lâzım.»

—

«Demek durumu hakikaten ağır?»

—

«Evet. Istırabını dindirmek için

kendisine morfin yaptım. Fakat bence —»

Bir an durdu. «Ne yedi o?»

—

«Et, makarna, krem karamel. Sonra da kahve.»

—

«Siz de aynı şeylerden yediniz tabii?»

—

«Evet.»

—

«Sizin bir şeyiniz yok değil mi?»

—

«Yok ya.»

—

«Peki Miss Gilchrist başka

bir şey yemedi mi?

Konserve? Balık?»

—

«Hayır, hayır.»

Ambulans gelmişti. Doktor, Miss Gilchrist'le birlikte gitti. Susan da yukarıya çıktı. Bu sefer başım yastığa koyar koymaz uykuya daldı.

*

2.

Cora'nın cenazesine hemen hemen bütün köy geldi. Susan'la Mr. Entwhistle de törende bulundular tabii. Avukat, genç kadına Miss Gilchrist'in nerede olduğunu sordu. Susan ona fısıltıyla gece olanları anlatınca Mr. Entwhistle fena halde şaşırdı. Fakat fazla bir şey söylemedi...

Avukat, törenden sonra Londra'ya döndü. Susan da halasının evine gitti. Cora'nın odasına giderek, kadının eşyalarını ayırmaya başladı. Tam o sırada doktor geldi.

Adamın endişeli bir hali vardı,

—

«Miss Gilchrist, bir kaç gün sonra hastaneden çıkacak. Beni tam zamanında çağırmışsınız,

Mrs. Banks. Yoksa — kendisini kurtaramazdık.»

Susan ona hayretle baka kaldı. «Demek durumu o kadar ağırdı? Yemekten mi zehirlendi acaba?»

Doktor, bir an onu süzdü. Sonra da kararını vermiş gibi, «Arsenikten,» dedi.

Susan, irkildi. «Arsenikten mi? Yani biri Miss Gilc-hrist'i zehirlemeye mi kalkıştı?»

—

«Evet... Öyle gözüküyor...»

Genç kadın, şaşkın şaşkın, «Fakat,» diye mırıldandı. «İkimiz de aynı yemekleri yedik...» Sonra birdenbire bağırdı. «Tabii ya! O düğün pastası!» Susan bir gün önce olanları anlattı. Doktor dikkatle kendisini dinliyordu.

—

«Gerçekten acayip bir olay bu. Demek Miss Gilchrist pastayı kimin yolladığım da pek çıkaramadı? Peki, pastadan bir parça kaldı mı acaba? Veya kutusu burada mı?»

—

«Bilmiyorum. Ama bakacağım...»

Doktorla birlikte mutfağı arattırdılar. Nihayet küçük 102 —

pasta kutusunu köşedeki masanın üstünde buldular. Bunun için de de bir kaç kırıntı vardı. Doktor kutuyu dikkatle sardı. «Ben bunu alayım... Acaba üstündeki kâğıt ne

oldu?»

—

«Miss Gilchrist onu mutfak sobasına attı her halde.»

—

«Siz daha bir kaç gün burada kalacaksınız değil mi, Mrs. Banks?» Doktor, bu soruyu nazik bir tavırla sormuştu ama Susan biraz sıkıldı.

—- «Evet. Halamın eşyalarını ayıracağım...»

—

«Güzel... Polis her halde sizinle konuşmak isteyecektir.»

Doktor uzaklaşırken Susan onun arkasından uzun uzun baktı. Ev ona havasız gibi gelmeye başlamıştı. Sokak kapısını açık bırakarak, yukarıya Cora'nın odasına çıktı. Çekmeceleri açmaya başladı. Bunlardan birinde fotoğraflar ve bir iki de mektup vardı. Susan, bunlardan birini açarak okumaya başladı. Bir ar; durdu.

Mektuba tekrar bir göz attı. Sonra da korkuyla irkilerek acı acı bağırdı. Çünkü arkasında biri birdenbire, «E ne buldun bakalım, Susan?» demişti.

Susan, öfkesinden kıpkırmızı kesildi.

«George! Beni

korkuttun.»

Kuzeni tembel tembel güldü. «Farkındayım.»

—

«Buraya nasıl girdin?»

—

«Sokak kapısı açıktı, şekerim. îçeri girip etrafıma bakındım, sonra da yukarı çıktım.»

—

«St. Mary de ne işin var?»

—

«Cora teyzemin cenazesine geldim tabii.»

—

«Seni tören de görmedim.»

—

«Biliyorum...

Bizim

araba

yolda

bozuldu.

Olur böyle şeyler, hayatım.»

Bir an durdu. «Aslında Londra'da -ki evine telefon ettim. Gregory, buraya halanın eşyalarını

almaya geldiğini söyledi. Onun üzerine sana yardım etmeye karar verdim.»

Susan genç adamı şöyle bir süzdü, «Bu lâfları bırak şimdi... Gerçekten buraya neden geldin, George?» Bir taraftan da, «Onu hiç bir zaman anlayamadım,» diye düşünüyordu.» George acayip bir insan... Gözleri de ne kadar siyah. Ben George'uıı gözlerini kahverengi sanırdım. Ama onun gözleri siyah cama benziyor.

Bütün düşüncelerini de gizliyor bu gözler.»

George, «Galiba biraz detekliflik de etmek istiyordum,» diye cevap verdi.

«Dayımın cenazesinde Cora teyze o acayip sözleriyle herkesi şaşırttıydı. Bu lâflar bir gerçeğe mi dayanıyordu? Yoksa Cora mahsus damarımıza basmaya çalışmıştı... Ben içeri girdiğim zaman dalgın dalgın bir mektup okuyordun. Ne yazılı onda?»

Susan, bir an tereddüt etti. Sonra da mektubu Geor-ge'a uzattı. Genç adam bunu monoton bir sesle okumaya başladı. «Bunca yıl sonra seni tekrar gördüğüme memnunum... Yolculuğum iyi geçti... Eve döndüğüm zaman hiç yorgun değildim...»

Birdenbire sesi sertleşti George'un. «Lütfen sana söylediklerimden kimseye bahsetme. Ben yanılmış olabilirim. Ağabeyin, Richard.» Genç adam, başını kaldırarak Susan'a baktı. «Ne anlama geliyor bu?»

—

«Ne bileyim ben...

Türlü mânaya gelebilir bu... Belki amcam kendi sıhhatini kasdediyordu... Belki de bu bir tanıdıkları hakkındaki bir dedikoduyla ilgiliydi.»

—

«Öyle... Acaba Richard dayım, Cora'ya ne söyledi? Bunu bilen var mı?»

Susan, düşünceli bir tavırla, «Belki Miss Gilchrist biliyor,» diye mırıldandı.

«Zannedersem kadın onların konuşmalarını dinlemiş.»

—

«Ha, şükâhya... O nerede?»

—

«Hastanede. Kendisini arsenikle zehirlediler.» George, hayretle irkildi. «Ne diyorsun?»

— «Biri Miss Gilchrist'e zehirli bir düğün pastası

yolladı.»

George, sandalyelerden birine oturarak bir ıslık çaldı. «Richard dayının yanılmamış olduğu anlaşıyor...»

* * *

Ertesi sabah Müfettiş Morton, Susan Banks'ı görmeye geldi. Müfettiş, orta yaşlı, sakin tavırlı, yumuşak sesli bir adamdı. «Pasta kırıntılarını tahlil ettirdik, Mrs. Banks. Onlarda arsenik vardı.»

—

«Demek biri Miss Gilchrist'i gerçekten zehirlemeye kalkıştı.»

—

«Öyle gözüküyor. Miss Gilchrist'in bu konuda bize yardım etmesi imkânsız. O

durmadan, 'Kimse bana böyle bir şey yapmaz,' diyor. Yalnız, o pastanın hepsini yemediğinden emin. Siz bu konuda bir şey biliyor musunuz?»

—

«Yukarı çıkmama izin verir misiniz, Mrs. Banks.»

—

«Rica ederim, buyurun...»

Genç kadın, Müfettiş Morton'un peşi sıra Miss Gilchrist'in odasına gitti.

«Burayı toplamadım, silmedim de. Her şey pek pis. Fakat odayı olduğu gibi bırakmamın daha doğru olacağını düşündüm.»

—

«Çok akıllıca davranmışsınız, Mrs. Banks. Herkes böyle düşünmezdi. «Müfettiş

Miss Gilchrist'in karyolasına gitti. Eğilerek, yastığı kaldırdı. Gülümsemeye başlamıştı.

«İşte.

»

Yastığın altında ezilmiş bir pasta dilimi vardı.

Susan, «Çok garip,» dedi.

—

«Hayır, hayır. Belki sizin kuşak böyle şeyler yap-

mıyor. Aslında eski bir usuldür bu. 'Yastığının altına düğün pastasından bir parça koyarsan, rüyanda evleneceğin adamı görürsün,' derler.»

—

«Fakat Miss Güchrist...»

—

«O bize bunu söylemek istemedi. O yaşta böyle bir şey yaptığı için kendisini gülünç bulacağımızdan korkuyordu. Zavallı.» Yüzünde ciddi bir ifade belirdi.

«Miss Gilch-rist gülünç bir ihtiyar kız gibi davranmasaydı, şimdi çoktan ölmüş

olacaktı.»

—

«Fakat onu öldürmeyi kim istemiş olabilir?» Müfettiş, Susan'a baktı.

Gözlerindeki acayip, düşünceli ifade genç kadının ürpermesine sebep oldu.

Adam, «Bunu bilmiyor musunuz?» diye sordu.

—

«Hayır... Tabii bilmiyorum.»

Müfettiş Morton, «Gerçeği elbet ortaya çıkaracağız,» dedi.

*

XII

Hercule Poirot'yla Mr. Goby, şöminenin önünde oturuyorlardı. Odadaki bütün eşyalar moderndi. Her şey köşeliydi. Hiç bir yuvarlak çizgiye rastlanmıyordu.

Poirot'-nun kendisi hariç tabii. Belçikalının kafası yumurta biçiminde, göbeği de yuvarlacıktı. Pos bıyıklarının uçları yukarıya doğru bükülmüştü.

Mr. Goby ice ufak tefek ve zayıftı. «Adamlarım istediklerinizi öğrendiler, Mösyö Poirot... Önce Mr. George Crossfield'i alalım. Son zamanlarda gırtlağına kadar borç içindeymiş. At yarışları ve kumar. Kadınlarla fazla ilişkisi yok. Aklı fikri kumarda. Son zamanlarda borsada da oynamaya başlamış. Hem de çılgıncasına.

Müşterilerinin paralarını bu işe yatırmış olabilir. Üç aydır berbat durum-daymış. Fakat dayısının ölümü üzerine durum değişmiş...

O belirli günde at yarışlarında olduğundan bahsetmesine gelince. Yalan bu. O gün başka bir yerdeymiş. Hattâ St. Mary'e kadar uzanmış olması da imkân dahilinde.

Onun sahifesini açık tutacağım. George Crossfield'in kara borsacılık yaptığı da söyleniyor.»

Hercule Poirot, «Onun hayatını incelemeye devam edebilirsiniz,» dedi.

Mr. Goby, parmağını ıslatarak, defterinin sahifeleri-ni çevirdi. «Mr. Michael Shane. Sanat çevrelerinde takdir ediliyor. Kendisini fazla beğeniyor. Çabucak yıldız olmak niyetinde. Para göz. Kadınları kolaylıkla baştan çıkarıyor. O da kadınlardan hoşlanıyor ama mesleğini her şeyden üstün tutuyor. Son oynadığı piyesin baş rolüne çıkan Sor-rel Dainton'la ilişkisi var. Tabii kadının kocası bu duruma kızıyor. Rosamund Shane, kocasıyla

Miss Dainton'un macerasını bilmiyor. Biraz aptalca bir kadın o. Sanat gücü de yok. Fakat çok güzel.

Kocasına deli gibi âşık. Bir ara onların ayrılacakları sanılmış. Fakat Mr.

Richard Abernat-hie'nin ölümü üzerine bu durum düzelmiş... Cinayet günü Michael Shane, Mr. Rosenheim ve Mr. Oscar Lewis'le görüşmeye gittiğini söylemiş. Fakat onlarla buluşmamış. İki adama da telgraf çekerek gelemeyeceğini bildirmiş. Sonra da gidip bir garajdan bir araba kiralamış. Fakat bu otomobille nereye gittiğini henüz öğrenemedik. Mr. Shane'in sahifesini de açık tutalım değil mi?»

—

«Tabii, tabi.»

—

«Şimdi — Mrs. Shane...» Mr. Goby, burnunu uğuş-turdu. «Kadın o gün alış

verişe çıktığını söylemiş. Bunu destekleyecek veya çürütecek bir delil bulamadık. Her halde kadın o dükkân senin bu dükkân benim dolaştı, fakat henüz parası olmadığı için bir şey de almadı.»

—

«Belki... Devam edin.»

Mr. Goby, tekrar defterine baktı. «Mr. ve Mrs. Banks. Karı koca o gün evde olduklarını

söylemişler. Halbuki

Mrs. Susan Banks evde değilmiş. Saat birde garajdan arabasını çıkararak binmiş.

Nereye gittiği bilinmiyor Eve saat beşte dönmüş.

«Mr.

Banks'e

gelince...

Gregory

Banks

hakkında acayip bir şey öğrendik.

Önce — onun cinayet günü nerede olduğunu ve ne yaptığını bilmiyoruz, İşe gitmemiş. Cenaze dolayısıyla bir kaç gün için izin almış zaten. Daha sonra da işten çıkmış. Dediğim gibi onun Mrs. Cora'nın öldüğü gün ne yaptığını öğrenemedik.

Karısıyla gitmemiş. Belki gerçekten evde kaldı... Fakat asıl ilginç olan genç adamın geçmişi. Gregory Banks, karısıyla tanışmadan önce bir Sinir kliniğinde yatmış, ilâç hazırlarken bir hata yapmış. Bunu içen kadın hastalanmış ama neyse ki ölmemiş. Gregory Banks'i kovmamışlar.

Kendisi

eczaneden çıkmış.

Fakat sinirleri çok bozulmuş.

Doktora kendisini kaba

davrandığı için onu mahsus hasta ettiğini söylemiş. İlâca zehir katmış sanırım.

Ama

öldürücü dozda değil. Doktora, 'Benimle öyle küstahça konuştuğu için

kadını cezalandırdım,' demiş. Sonra hıçkıra hıçkıra ağlamış. 'Ben kötüyüm. Beni yaşatmayın...' Doktorun

söylediğine göre Gregory Banks'de 'suç kompleksi'

varmış.»

Hercule Poirot, «Her halde...» diye mırıldandı.

— «Neyse... Gregory Banks, kliniğe yatıp tedavi olmuş. Hastaneden çıkınca da Miss Susan'la tanışmış. Gidip küçük bir eczaneye girmiş. Oradakilere de bir süreden beri Avrupa'da olduğunu söylemiş. Onlara daha eski tavsiye mektubunu vermiş.»

Belçikalı, «Dostum,» dedi. «Sır öğrenmekte sizden daha ustası yok...»

Mr. Goby, mahcup bir tavırla bir şeyler mırıldandı. Sonra da, «Şimdi ge'elim Mr.

Ve Mrs. Timothy Abernat-hie'ye. Köşkleri pek güzel ama çok bakımsız. Para sıkıntısı çektikleri belli. Mr. Timothy, babasından kalan parayı akılsızca harcamış. Şimdi kendisi hasta olduğunu iddia

ederek, keyfine bakıyormuş. Sağa sola emirler veriyor, herkesi koşturuyormuş.

Fakat aslında güçlü kuvvetliymiş ve iki kişilik de yemek yiyormuş... Cenazenin ertesi günü bütün aksiliği üstündeymiş. Gündelikçi kadına küfretmiş.

Kahvaltısından biraz yemiş, öğle yemeği istemediğini söylemiş. Mr. Timothy'i o gün dokuz buçuktan sonra ertesi sabaha kadar hiç gören olmamış.»

—

«Ya Mrs. Maude Abernathie?»

—

«Verdiğiniz saatte Enderby konağından ayrılmış. Sonra yürüyerek bir köyün garajına gitmiş ve arabasının yolda bozulduğunu söylemiş. Otomobili çekerek getirmişler. Mrs. Maude de oradaki handa yer ayırtmış. Fakat yanma sandviç alarak etrafı dolaşmaya çıkmış. Ve hana da gece geç vakit dönmüş... Mrs. Maude, Waleaster'e inerek oradan Reading'e giden eksprese yetişmiş

olabilir... Ama

aslında onun katil olduğunu sanmıyorum. Çok iyi bir kadın-mış Mrs. Maude.

Kocasına çok bağlıymış, ona sanki adam çocuğuymuş gibi de bakıyormuş.»

—

«Evet, evet. Annelik kompleksi.»

—

«Mrs. Maude, güçlü kuvvetli. Odun kırıyor, araba tamir ediyormuş...»

—

«Ben de onu soracaktım. Kadının

arabasında ne

bozukluk varmış?»

—

«Arızayı bulmak kolay olmamış...

Tamir etmek de öyle... Ve isteyen arabayı bu şekilde rahatlıkla da bo-zabilirmiş.»

—

«Oh, oh, ne âlâ. Kimseyi listeden silmek kabil olmayacak galiba? Ya Mrs. Leo Abernathie?»

—

«Mrs. Leo Abernathie de çok iyi bir kadın. Richard Abernathie, yengesini çok severmiş. O ölmeden onbeş gün önce Mrs. Helen konağa gelerek orada kalmış.»

—

«Mr. Richard, St. Mary'e giderek kardeşi Cora'yı gördükten sonra mı?»

—

«Hayır, hayır.

Ondan biraz önce. Mrs.

Helen'in

Londra'da küçük bir dairesi var. Kıbrıs'ta da bir villâ tutmuş. Küçük yeğeninin tahsiline yardım ediyor. Zaman zaman bir iki ressama da mali bakımdan yardıma çalışıyor.»

— «Azize Helen...» Poirot, gözlerini kapattı. «Tabii onun cinayet günü hizmetçilerin haberi olmadan konaktan ayrılması da imkânsızmış. Öyle değil mi?»

Mr. Goby, «Mrs. Helen Abernathie,» diye cevap verdi. «O gün bir kaç elbisesini daha almak için Londra'ya inmiş, Mösyö Poirot.»

Poirot, bağırdı. «Yani o da listede!»

*

* *

XIII

Müfettiş Morton, «Londra'ya gelmem lâzımdı,» dedi. «Hemen adresinizi buldurdum.

Perşembe günü Resmi Soruşturmada bulunmanız dikkatimi çekmişti.»

—

«Demek beni gördünüz?»

—

«Evet. Bu durum beni hem şaşırttı, hem de ilgimi çekti. Siz beni hatırlamıyorsunuz. Fakat ben sizi hiç bir zaman unutmadım... Pangboune vakasını kasdediyordum. Mesleğe ilk girdiğim yıllardaydı... Aradan çok zaman geçti ama siz hiç bir zaman aklımdan çıkmadınız.»

—

«Ve geçen gün beni görür görmez tanıdınız öyle mi?»

Müfettiş Morton, gülmemek için kendisini zor tuttu. «Bu zor bir şey değildi, efendim. Siz hemen dikkati çekiyorsunuz.» Poirot'nun kılığına, sivri burunlu rugan ayakkabılarına ve nihayet pos bıyığına baktı. «Köylerde sizin gibi kimselere fazla rastlanmaz.»

—

«Sizin Soruşturmada

bulunmanız dikkati

çekti. Zaten biz de bu cinayetin

alelade bir şey olmadığını anlamaya başlıyorduk... Şimdi— bize bu konuda yardım edip

etmeyeceğinizi sormaya geldim. Oraya kadar gelmenizin bir sebebi olmalı, Mösyö Poirot.»

—

«Böyle bir sebep var...

Ama korkarım bu kesin bir şey değil. Hele delil hiç yok.»

—

«Son olanları duydunuz mu, Mösyö Poirot?» Müfettiş Morton, Belçikalıya zehirli düğün pastasını anlattı.

Poirot, derin, hışırtılı hışırtılı bir nefes aldı. «Zekice hazırlanmış bir tuzak bu... Ben Mr. Entwhistle'a Miss Gil-christ'in tehlikede olduğunu da söyledim.

Katilin ona saldırmasından korkuyordum. Ama ne yalan söyleyeyim, caninin zehire baş vuracağı benim de aklıma gelmemişti. Onun yine balta kullanacağını sanıyordum.»

—

«Fakat neden Miss Gilchrist'in tehlikede olduğunu düşünüyordunuz, Mösyö Poirot? Bunu bana anlatmalısınız.»

Belçikalı başını salladı. «Evet, anlatacağım. Mr. Ent-whistle'in durumu size açıklaması imkânsız. Çünkü o avukat. Ve avukatlar tahminler ve imalardan bahsetmekten hoşlanmazlar. Fakat onun durumu size açıklamamayaca-ğını da sanmıyorum. Bilâkis buna memnun olacak...» Poirot, bir an durdu. «Her şey cenazede başladı. Daha doğru cenaze töreninden sonra.» Belçikalı, elleriyle işaretler yaparak, Mr. Entwistle'in kendisine anlattıklarını Müfettiş

Morton'a tekrarladı. Onu duyan kendisinin de o gün konakta olduğunu sanırdı.

Müfettiş Morton'un fevkalâde bir kafası vardı. Hikâyenin önemli noktalarını hemen kavrayıverdi. «Yani Mr. Richard Abernathie'nin zehirlenmiş olması imkân dahilinde. Öyle mi?»

>

—

«Evet.»

—

«Ve ceset yakıldı ve ortada da hiç bir delil yok.»

—

«Öyle.»

Müfettiş Morton, düşündü. «Çok ilgi çekici. Ama bu konuda biz hiç bir şey yapamayız. Richard Abernathie'nin

ölümünü tahkike kalkışırsak sadece zaman kaybetmiş oluruz.»

—

«Doğru.»

—

«Fakat törende bir sürü insan varmış. Ve onlar Cora Lansquenet'in sözlerini duymuşlar. Belki de bunlardan biri kadının bu konuda daha etraflıca açıklamalarda bulunacağından korktu.»

—

«Gerçekten de öyle yapacaktı

Cora...

Dediğiniz gibi cenaze töreninde bir sürü insan vardı. îşte ben de bu yüzden geçen gün kalkıp o Resmi Soruşturma'ya geldim. Bu vaka ilgimi çekiyor. Çünkü insanlar beni daima ilgilendirir. ..»

—

«O halde Miss Gilchrist'i zehirlemeye kalkmaları...»

—

«Böyle bir şey muhakkak

yapılacaktı. Richard Abernathie, kalkıp Cora'ya gelmiş. Kız kardeşiyle konuşmuş. Hattâ belki adam Cora'ya bir isim de verdi.

Bunu Miss Gilchrist duymuş olabilirdi. Katil, Cora'yı susturdu. Fakat yine de kendi kendine soruyordu. 'Acaba diğer kadın da bir şeyler biliyor mu?' Katil akıllı

olsaydı, Miss Gilchrist'e ilişmezdi bile. Ama katillerin çoğu

aptaldır, Müfettiş Morton. Düşünürler, kurarlar, şüpheye kapılırlar ve sonunda emin olmak isterler. Zekâlarını pek takdir ederler. Sonunda da kafalarını ilmiğe doğru uzatırlar tabii.»

Morton, hafifçe güldü. «Öyle.»

Poirot, sözlerine devam etti. «Katilin Miss Gilchrist'i susturmaya kalkışması bir hataydı. Çünkü böylece elinize bir ip ucu vermiş oldu... Artık o pasta meselesini iyice inceleyeceksiniz.»

—

«Evet... Fakat bu konuda da güçlüklerle karşılaştık. Postacı eve paket bırakıp bırakmadığını hatırlayamı-yor. Budala âşık. Onun için de aklı bir karış

havada. 'Galiba eve yalnız mektup bıraktım,' diyor ama bundan da

emin değil. Açıkçası paketi, Mr. Guthrie gittikten sonra f arketmiş olmaları da biraz acayip...»

—

«Ah, Mr. Guthrie!»

Müfettiş Morton, gülümsedi. «Evet, Mösyö Poirot. Onun hakkında da tahkikat yapıyoruz. O paketi Mr. Guthrie bırakmış olabilir. Tabii başka ihtimaller de var.»

Poirot, başını salladı. «Yani?»

—

«Mr. George Crossfield meselâ. O da güya Cora Lansquenet'in cenazesine gelmek istemiş. Ama yolda arabası bozulduğu için geç kalmış. Onun hakkında bir şey biliyor musunuz?»

—

«Evet. Ama bildiklerimi yeterli bulmuyorum.»

—

«Ya? Demek böyle?... Richard Abernathie'nin va-siyetnamesiyle ilgisi olan bir sürü insan var. Hepsini tek tek tahkik zorunda kalmayacağımızı umarım.»

—

«Topladığım bilgiyi size açıklayacağım. Neticede benim bu insanları sorguya çekmeye hakkım yok. Zaten bu akıllıca bir şey de olmaz.

—

«Ben de dikkatle ilerleyecek, onları korkutmama-ya çalışacağım. Kuşları uçurmamalı. Ama onları ürkütmeye karar verdiğiniz zaman da bunu fevkalâde bir şekilde yapmalısınız!»

—

«Güzel bir teknik. Siz şimdi ağır

ağır tahkikata devam edeceksiniz, dostum.

Bana gelince—»

—

«Evet, Mösyö Poirot?»

—

«Ben de kuzeye gideceğim. Söylediğim gibi beni insanlar ilgilendiriyor...

Kuzeye gidecek ve yabancı göçmenler için bir konak almak istediğimi söyleyeceğim. Ben artık B.M.G.Y.K'denim.»

—

«O da nedir Mösy© Poirot?»

—

«Birleşmiş Milletler Göçmenlere Yardım Kolu. Bu etkili bir isim değil mi?»

—

«Müfettiş Morton bir kahkaha attı.

*

**

XIV

Poirot, suratsız hizmetçiye, «Teşekkür ederim, Janet,» dedi. «Bana yardıma çalıştınız.»

Janet, dudaklarını büzerek odadan çıktı. «Bu yabancılar da,» diye düşünüyordu.

«Ne küstah oluyorlar. Ne garip sorular soruyorlar. Gizli kalp hastalıklarıyla ilgileniyormuş, mütehassısmış, Mr. Richard da aynı sebepten öl-müşmüş... Bütün bunlardan bana ne? Evet, beyefendi her halde kalpten öldü. Doktor da pek şaştıydı buna. Ama bu yabancı bir hekimin üstüne vazife mi ? Mrs. Helen de tutup bana, 'Mösyö Pontarlier'in sorularına cevap ver,' diye emretti. Sorular... Daima sorular... Hıh...»

Sahte doktor ise içini çekerek, Lanscombe'u bulmak üzere aşağıya indi. Janet'den bir şey öğrenememişti. Ama zaten bu bakımdan fazla bir ümidi de yoktu.

Yaşlı uşak Poirot'yu terbiyeli fakat soğuk bir tavırla karşıladı. Belçikalı, âdeta şefkatle, «Efendinizin ölümü her halde sizi çok sarstı,» diye söze başladı.

—

«Evet, efendim. Beyefendiye onun ilk gençlik yıllarından beri hizmet ediyordum. Gerçekten talihli bir insanım. Çünkü Mr. Richard'dan daha iyi bir bey olamazdı.»

—

«Dostum ve — öhhö — meslekdaşım Dr. Larraby'-le konuşuyorduk geçen gün. Acaba Mr. Richard, ölümünden bir gün önce kendisini sarsacak veya

sinirlendirecek bir olayla mı karşılaştı? O gün konağa gelen oldu mu hiç?»

—

«Sanmıyorum, efendim. Böyle birini hatırlamıyorum.»

—

«O sırada buraya uğrayan olmadı mı?»

— «Rahip geldi, efendim. Sonra para toplamaya çıkmış olan bir kaç rahibe...

Mutfak kapışma gelen bir genç de Marjorie bulaşık fırçaları satmak istedi. Çok da ısrarcıydı.» Uşağın yüzünde endişeli bir ifade belirmişti.

Poirot, Lanscombe'u sıkıştırmaya kalkışmadı. Yaşlı adam nasıl olsa bütün bildiklerini Mr. Entwhistle'a anlatmıştı.

Belçikalı, Marjorie'yle daha rahat konuştu. Kadın iyi bir aşçıydı, eski hizmetkârlar gibi fazla terbiyeli de değildi. Poirot, yemeklerden bahseder bahsetmez, Marjorie ona hemen ısmıverdi. «Beyefendinin öldüğü gece çukulatalı sufle yapmıştım. îçi de kaymaklıydı üstelik. Mr. Richard, sufleyi pek beyendiydi...»

Poirot, mutfaktan çıkarken acı acı, «Aslında önemli bir şey öğrenmiş değildim,»

diye düşünüyordu. Belçikalı paltosunu giyerek, boynuna atkısını sardı. Bahçede yediveren güllerim budamakta olan Helen Abernathie'nin yanma gitti.

Kadın, «Önemli bir şey öğrenebildiniz mi?» diye sordu.

—

«Hayır... Ama öyle olacağını da biliyordum.»

—

«Haklısınız... Mr. Entwhistle'dan buraya geleceğinizi Öğrendiğim zaman ben de konaktakilerin ağzını aradım. Ama bir ipucu da bulamadım.» Bir an durdu. Sonra da ümitle, ilâve etti.

«Belki de bir cinayet değil bu.»

—

«Baltayla parçalanmak mı?»

—

«Ben Cora'yı kasdetmiyordum.»

—

«Fakat ben Cora'yı düşünüyorum. Onu neden öldürdüler? Mr. Entwhistle bana, Cora o gün o topu kırdığı sırada sizin acayip bir hisse kapılmış olduğunuzdan bahsetti. Doğru mu bu?»

—

«Evet. Fakat bunun ne olduğunu bilmiyorum.» Poirot, sordu. «O anda nasıl bir hisse kapıldınız? Bir

şeyin yanlış olduğunu mu düşündünüz? Yoksa beklenmedik veya şaşırtıcı veya tehlikeli olduğunu mu?»

—

«Hayır, hayır, tehlikeli değil. Bu — Allahım — ha-tırhyamıyorum ki... Ama bu öyle önemli bir şey değildi sanırım.»

—

«Peki ama bunu neden hatırlayamıyorsunuz? Başka bir olay size bunu unutturdu mu?

Daha önemli bir olay?»

—

«Evet, evet. Bu bakımdan haklısınız sanırım. Cinayetten bahsedilmesi diğer şeyleri unutmama sebep oldu galiba.»

—

«Belki de bu bir kimsenin 'cinayet' sözüne gösterdiği tepkiydi?»

—

«Belki... Fakat diğerlerine baktığımı hiç hatırlamıyorum. Hepimiz de gözlerimizi Cora'ya dikmiştik.»

—

«Belki bir şey duydunuz... Veya belki bir şey yere düştü... Veya kırıldı.»

Helen, hatırlayabilmek için kaşlarını çattı. «Hayır... Sanmıyorum...»

—

«Neyse... Elbet bir gün hatırlayacaksınız. Şimdi bana söyleyin, Madam, buradakilerin içinde Cora'yı en iyi kim tanırdı?»

Hemen, düşündü. «Lanscombe sanırım. O Cora'nın çocukluğunu biliyordu. Hizmetçi Janet, Cora evlenip konaktan ayrıldıktan sonra geldi.»

—

«Lanscombe... Başka?»

Helen, düşünceli bir tavırla, «Ben her halde,» diye mırıldandı. «Maude'un Cora'yla fazla bir samimiyeti yoktu.»

—

«Cora'yı iyi tanıdığınıza göre size şu soruyu sorabilirim: kadın o sözleri neden söyledi?»

Helen, gülümsedi. «Tam Cora'ya göre sözlerdi onlar.»

—

«Ben şunu demek istedim: Cora, bunu dayanamayarak ağzından mı kaçırdı? Yoksa mahsus ortalığı karıştırmak istediği için mi?»

Helen, içini çekti, «insanlar hakkında kesin karar verilemiyor. Öyle değil mi?

Cora hakikaten saf mıydı? Yoksa herkesin ilgisini çekmek için çocukça bir isteğe mi kapılıyordu? Siz de bunu kasdediyordunuz, değil mi?»

—

«Evet. Ben şöyle düşünüyorum: Belki Mrs. Cora kendi kendine, 'Richard'ın cinayete kurban gittiğini söylemek ve hepsinin yüzlerinde beliren ifadeyi seyretmek çok. eğlenceli olur,' dedi. Bu onun yapabileceği bir şey miydi?»

Helen, kararsız bir tavırla ona baktı. «Olabilir... Zira Cora biraz muzip bir insandı. Fakat bu o kadar önemli mi?»

Poirot, alaycı bir tavırla güldü. «Bundan da cinayet konusunda şaka yapmanın tehlikeli bir şey olduğu anlaşılır.»

Helen, titredi. «Zavallı Cora.»

Poirot, konuyu değiştirdi. «Mrs. Maude Abernathie, cenaze töreninden sonra geceyi burada geçirdi, değil mi?»

—

«Evet.»

—

«Size Cora'nın sözlerinden bahsetti mi?»

—

«Evet. 'Saçma sapan sözler,' dedi. 'Cora'dan da böyle bir şey beklenirdi.»

—

«Cora'nın iddiasını ciddiye almamıştı.»

—

«Hayır, hayır. O sözleri ciddiye almadığından eminim.» Fakat sesinde hafif bir tereddüt var gibiydi.

—

«Ya siz Madam? Siz o sözleri ciddiye aldınız mı?» Helen'in bir genç kızınki kadar parlak olan mavi gözlerinde ciddi bir ifade belirdi. «Evet, Mösyö Poirot»

—

«Bunun sebebi bir acayiplik olduğunu hissetmediniz miydi?»

—

«Belki...» Helen, çiçek

doldurduğu

sepeti aldı. «Artık içeri girelim

mi?» Öğle oldu...»

Yeşil salona giderlerken Poirot, usulca, «Mr. Richard size aileden her hangi biri hakkında bir şey söyledi mi?» Helen, biraz öfkelendi. «Polis gibi konuşuyorsunuz.»

—

«Bir zamanlar polistim ben. Aslında sizi sorguya çekmeye hiç hakkım yok.

Fakat bana sizin gerçeği öğrenmek istediğinizi söylemişlerdi.»

Helen, yeşil salonda şömineye doğru ilerleyerek, usulca içini çekti. «Yeni nesil Richard'ı hayal kırıklığına uğratmıştı. Yaşlılar böyle oluyor. Richard, yeğenlerinde bir sürü kusur buluyordu. «Fakat bunun cinayetle bir ilgisi olduğunu sanmıyorum.» Helen, bahçeden topladığı yediveren güllerini bir Çin vazosuna yerleştirdi.

—

«Çiçekler çok güzel duruyor, Madam. Üzerinize aldığınız her işi mükemmel bir şekilde yapacağınız belli.»

—

«Teşekkür ederim. Çiçekleri çok severim.» Helen etrafına bakındı. Vazoyu nereye koyacağını düşünüyordu. «Bu yeşil mermer masanın üzerinde güzel duracak sanırım.»

Yeşil mermer masanın üzerinde balmumundan çiçekler vardı. Üstlerine bir fanus kapatılmıştı bunun. Helen bunu kaldırdığı sırada, Poirot, «Mr. Richard, yeğeni Su-san'ın kocası Gregory'nin hazırladığı ilâçla bir müşteriyi zehirlediğini biliyor muydu?» diye sordu. «Ah, afedersi-niz!»

ileri doğru atıldı.

Balmumu çiçekler Helen'in elinden kaymıştı. Fakat Poirot da zamanında davranamamıştı. Viktorya zamanından kalma biblo yere düştü. Üzerindeki fanus da kırıldı.

Helen, sinirli sinirli, «Ne kadar da dikkatsizim,» diye söyledi. «Neyse, balmumu çiçeklere bir şey olmamış. Her halde yeni bir cam fanus yaptırabilirim. Şimdi bunu götürüp, merdivenin altındaki dolaba koyayım.»

Poirot, hemen nezaketle kadına yardım etti. Tekrar salona döndükleri zaman Helen, «Mösyö

Poirot,» dedi.

«Herkesin hayatının bu kadar inceden inceye tetkik edilmesi lâzım mı? Bakalım onların Cora'nın — Cora'nın—»

—

«Ölümüyle bir ilgisi var mı diyecektiniz, değil mi? Evet, bu lâzım, Mrs.

Abernathie. Her şeyin incelenmesi şart. îşte Mr. Entwhistle bu yüzden beni seçti. Ben polisten değilim. Öğrendiklerimi açıklamam. Fakat bazı şeyleri bilmem de lâzım... En önemlisi bu meleseyle ilgili olan kimselerle tanışmam. Onun için sizden onları buraya çağırmanızı rica edeceğim.»

Helen, ağır ağır, «Korkarım bu hiç de kolay değil...» diye başladı.

—

«Bilâkis, bilâkis. Ben bir bahane buldum bile. Mr. Entwhistle mirasçılara evin satıldığını bildirir. Eşyaların arttırmaya çıkarılacağını, fakat daha önce istedikleri bir iki parçayı alabileceklerini açıklar. Bu iş için uygun bir hafta sonu seçilebilir.» Bir an durdu.

«Gördüğünüz gibi çok kolay bu.»

Helen'in mavi gözlerinde buz gibi bir ifade vardı. «Biri için bir tuzak mı kuruyorsunuz, Mösyö Poirot?»

—

«Hayır. Nerede? Henüz fazla bir şey bilmiyorum ki...» Düşünceli bir tavırla ilâve etti.

«Gençlerin buraya hemen geleceklerinden eminim. Fakat Timothy Abernathie'yi konağa getirtmek pek kolay olmayacak korkarım. Duyduğuma göre o evinden hiç çıkmıyormuş.»

Helen birdenbire gülümsedi. «Galiba şansınız size yardım edecek, Mösyö Poirot.

Maude dün bana telefon etti. Köşkü boyatıyorlarmış. Timothy de boya kokusundan çok rahatsız olmuş. Bunun sıhhatine çok dokunduğunu söylemiş. Hem o, hem Maude konağa memnunlukla gelirler. Hattâ burada bir iki hafta da kalırlar. Maude hâlâ etrafta kolaylıkla dolaşamıyor. Onun bileğini kırdığını duymuş-muydunuz bilmem?»

—

«Hayır, bundan haberim yoktu... Vah vah.»

—

«Neyseki Cora'nın kâhyası Miss Gilchrist onların yanında. Anlaşılan kadın çalışkan ve becerikliymiş.»

Poirot, çabucak Helen'e doğru döndü. «Ne dediniz? Mr. ve Mrs. Timothy, Miss Gilchrist'i yanlarına mı çağırdılar? Kimin fikri bu?»

—

«Susan'ın sanırım. Susan Banks'ın.»

Belçikalı, acayip bir sesle, «Ya?» diye mırıldandı. «Demek bu küçük Susan'ın fikri... O böyle şeyleri ayarlamaktan hoşlanıyor anlaşılan...»

—

«Susan'ın becerikli bir kız olduğu muhakkak.»

—

«Evet. Bunu ben de farkettim. Bilmem duydunuz mu? Miss Gilchrist az kalsın ölüyordu. Kendisine zehirli pasta yolladılar.»

—

«Ne?» Helen, çok şaşırmıştı. «Sahi, şimdi hatırladım. Maude telefonda Miss Gilchrist'in

hastaneden yeni çıktığını söylediydi. Ama doğrusu bunun sebebini bilmiyordum. Demek Miss Gilchrist'i zehirlediler? Fakat, neden, Mösyö Poirot?»

—

«Bu sorunuz yersiz değil mi?»

Helen, birdenbire bağırdı. «Onları

buraya çağırın! Gerçeği ortaya çıkarın!

Cinayetler sona ersin artık!»

—

«Bana yardım edecek misiniz?»

—

«Evet, edeceğim...»

**

XV

1.

Miss Gilchrist, elinde gümüş bir tepsiyle merdivenlerden çıkıyordu. Usulca Timothy'nin kapısına vurdu. İçeriden bir homurtu aksetti. Miss Gilchrist, kapıyı açarak odaya girdi. «Kahve ve bisküvit getirdim, Mr. Abernat-120

hie. Bugün daha iyi olduğunuzu umarım. Hava pek güzel.» Timothy, «Ne bisküvisi onlar?» diye sordu.

—

«Şu nefis, hazmı kolay olanlardan.»

—

«Saçma! Ben zencefilli, fındıklı bisküvileri severim.»

—. «Korkarım bakkalda yoktu onlardan. Fakat bu bisküilerde çok güzel. Bir deneyin.»

—

«Ben onların nasıl olduğunu bilirim, teşekkür ederim. O perdelere dokunmasanız olmaz mı?»

—

«İçeriye güneş girsin diye açtım. Hava o kadar güzel ki.»

—

«Ben

odanın loş olmasını istiyorum.

Başım

çok ağrıyor. Boya yüzünden

tabii. Boyaya karşı çok hassa-sımdır. Beni zehirliyor bu hava.»

Miss Gilchrist, etrafı kokladı. Sonra da neşeyle, «Koku pek buraya gelmiyor,»

dedi. «Boyacılar diğer bölükte çalışıyorlar zaten.»

—

«Siz benim kadar hassas değilsiniz. Okuduğum kitapları neden o kadar uzağa koyuyorsunuz?»

—

«Afedersiniz, Mr. Abernathie. Bu kitapların hepsini birden okuduğunuzun farkında değildim.»

—

«Karım nerede? Onu bir saatten beri görmedim.»

—

«Mrs. Maude, kanapeye uzandı, dinleniyor.»

—

«Ona söyleyin, gelip burada dinlensin.»

—

«Peki, Mr. Abernathie. Fakat uykuya dalmış olabilir. Onun için her halde yanınıza onbeş dakika sonra gelir.»

—

«Hayır, onu şimdi istiyorum. O halıya dokunmayın. Durduğu yer iyi.»

—

«Özür dilerim...

Bunun yana

kaymış olduğunu sanmıştım.»

—

«Kaymış olması daha hoşuma gidiyor. Haydi gidip Maude'u yollayın. O bana lâzım.»

Miss Gilchrist,

çabucak aşağıya indi.

Ayaklarının

ucuna basa basa oturma odasına gitti. Maude Abernathie, kanapeye uzanmış bir roman okuyordu. Miss Gilchrist, özür diler gibi, «Afedersiniz,» dedi. «Fakat Mr.

Timothy sizi istiyor.»

Maude, suçlu suçlu romanı bir tarafa bıraktı. «Eyvah... Hemen yukarı çıkayım.»

Bastonuna uzandı.

Timothy, karısını bekliyordu. Maude, içeri girer girmez bağırmaya başladı.

«Nihayet gelebildin!»

—

«Afedersin

şekerim,

beni

istediğinden

haberim yoktu.»

—

«Eve aldığın o cadı beni çıldırtacak. Çıldırmış bir tavuk gibi gıdaklayarak etrafımda dölleniyor. Tam bir ihtiyar kız o. Tam bir ihtiyar kız!»

«Seni sinirlendirmiş olmasına üzüldüm. Aslında Miss Gilchrist çok iyi niyetli bir kadın.»

—

«Onun iyi niyeti lâzım değil bana. O Allanın cezası ihtiyar kızın başıma dikilerek cıvıldamasını istemiyorum. Sanki ben çocukmuşum gibi davranıyor. Gel de çıldırma!»

—

«Timothy'ciğim, yalvarırım

ona sert davranma. Ben hâlâ rahatlıkla yürüyemiyorum. Sen

kendinde Miss Gilchrist'in iyi yemek yaptığını söyledin.»

Timothy, istemeye istemeye, «Evet, yemeği fena değil,» diye mırıldandı. «Kadın iyi bir aşçı. Ama onu mutfaktan çıkarma, Maude. Buraya gelip tepeme dikilmesin.»

—

«Olur, şekerim... Sen nasılsın?»

—

«Hiç iyi değilim. En iyisi Barton'u çağır da gelip bana bir baksın. Bu boya kalbime dokunuyor. Şu nabzımı bir dinle. Gayet intizamsız.»

Maude, bir şey söylemeden parmaklarını kocasının bileğine dayadı. «Timothy, istersen bir otele gidelim. Köşk boyamncaya kadar orada kalırız.»

—

«Fazla masraf olur.»

—

«Artık bu o kadar önemli mi?»

—

«Sen de bütün kadınlar gibi fazla müsrifsin. Ağa-_ 122 —

beyimin o koskoca servetinden bana gülünç bir pay verecekler diye gidip yıllarca Ritz'de oturabileceğimizi sanıyorsun.»

—

«Ben öyle demedim, hayatım.»

—

«Richard'dan kalan para öyle önemli bir şey değil...» Timothy daha hiç tatmamış olduğu kahveye tiksintiyle baktı. «Buz gibi bu. Bana neden sıcak bir kahve vermiyorlar, bilmem ki?»

—

«Ben sana kaynar kahve getiririm, sevgilim...» Mutfakta Miss Gilchrist, çay içiyor ve Mrs. Jones'la

konuşuyordu. «Mrs. Maude'un yorulmaması için elimden geleni yapıyorum.

Merdivenlerden çıkıp inmek bileği için hiç iyi değil.»

Gündelikçi kadın, «Kocasının esiri âdeta,» dedi.

—

«Mr. Timothy'nin bu kadar hasta olması üzülecek bir şey.»

Mrs. Jones, dudak büktü. «Aslında hiç de hasta değil o. Kansı yokken dağ tepe dolaşıyor. Gören hasta olduğuna katiyen inanmaz. Canı tütün, sigara istedi mi, köye inmesini de biliyor...»

Miss Gilchrist, başını kaldırdı. Telefon çalıyordu. Kadın, telâşla yerinden kalkarak hole çıktı. O ahizeyi kaldırdığı sırada, Mrs. Maude da sahanlıkta belirmişti.

Miss Gilchrist, Maude'a seslendi. «Mrs. Helen Abernathie...»

—

«Şimdi geliyorum...» Maude, basamaklardan ağır ağır indi. Bileğinin sancıdığı yüzünden belliydi.

Miss Gilchrist, «Tekrar aşağıya inmek zorunda kaldığınız için üzülüyorum, Mrs.

Abernathie. Mr. Timothy, kahvesini içti mi? Ben çıkıp tepsiyi alayım.»

Maude, telefona, «Helen?» derken, Miss Gilchrist de çabucak merdivenlerden çıktı.

Timothy, kadını öfkeyle karşıladı tabii. O tepsiyi alırken, aksi aksi, «Telefon eden kim?» diye sordu.

—

«Mrs. Helen Abernathie.»

—

«Hah!...

Artık saatlerce konuşup,

dedikodu yaparlar! Kadınlar telefonun başına geçtiler mi, zamanı unuturlar. Konuşmalarının kaça mal olduğunu da düşünmezler.»

Miss Gilchrist, neşeyle, «Bu konuşmanın parasını Mrs. Helen ödeyecek,» diye mırıldandı.

Timothy, «Şu perdeyi yana çekin,» diye homurdandı. «Hayır, onu değil, diğerini.

Güneş gözüme giriyor! Hah şöyle. Hastayım diye bütün gün karanlık bir odada mı oturacağım... Şimdi şu kitaplıktan-— Ne oldu yine? Neden gidiyorsunuz?»

—

«Kapı çalındı, Mr. Abernathie.»

—

«Ben bir şey duymadım. Aşağıda gündelikçi kadın var değil mi? Kapıyı o açsın.»

—¦ «Peki, Mr. Abernathie. Benden hangi kitabı istemiştiniz?»

Timothy, gözlerini kapattı. «Unuttum. Telâşınızdan oldu bu. Gidin daha iyi.»

Miss Gilchrist, tepsiyi kaparak dışarı fırladı. Merdivenlerden çabucak indi.

Tepsiyi mutfaktaki masaya bırakarak, hole koştu. Hâlâ telefonda konuşmakta olan Maude'un yanından hızla geçti.

Bir dakika sonra tekrar Maude'un yanma dönerek, usulca, «Afedersiniz,» diye mırıldandı. «Bir rahibe gelmiş. Fakirler için para topluyormuş.»

Maude, «Helen, bir dakika,» diyerek Miss Gilchrist'e döndü. «Ben Katolik değilim. Kendi kiliseme yardım da ediyorum.»

Miss Gilchrist, tekrar telâşla uzaklaştı.

Laude ise Helen'le bir kaç dakika konuştu. Sonra da, «Bunu Timothy'e açarım,»

diyerek telefonu kapattı. Ağır ağır hole doğru gitti. Miss Gilchrist, salonun kapısının önünde donmuş gibi duruyordu.

Şaşkın şaşkın kaşlarını

çatmıştı. Maude konuşmaya başlayınca fena halde irkildi.

—

«Bir şey mi var, Miss Gilchrist?»

—

«Hayır, hayır, Mrs. Abernathie.

Korkarım biraz dalmışım. Budalalık bu.

Halbuki o kadar

çok işim var ki...» Koşarcasına mutfağa gitti.

Maude ise ağır ağır merdivenlerden çıkmaya başladı. Bileği fena halde sızlıyordu.

—

«Timothy,

Helen telefon etti.

Konak

satılmış. Göçmenler için almışlar

parayı.»

Timothy, öfkeyle bağırdı. «Doğduğum ev! Orada şimdi göçmenler mi oturacak?

Dayanılacak şey mi bu?»

Maude, «Helen senin çok sarsılacağını biliyordu,» dedi. «Onun için konağa giderek son defa orada kalmamızı teklif etti. Ayrıca boyanın sıhhatine dokunduğundan da haberi vardı. Buna çok üzülüyordu. Otele gitmektense, konakta www.netevin.com

kalmayı tercih edeceğini düşünüyordu. Uşak ve hizmetçiler hâlâ orada. Orada rahat edebilirsin, Timothy.»

Adam, avaz avaz bağırmak için ağzını açmışken birdenbire durakladı. Gözlerinde kurnazca bir ifade belirmişti. Takdirle başını sallayarak, «Aferin Helen'e,»

diye mırıldandı. «Çok düşünceli bir kadın o... Bilmem ki... Bu daveti düşünmem lâzım... Bu boyanın beni zehirlediği muhakkak. İçinde arsenik var sanırım. Bunu bir yerde okumuştum. Diğer taraftan yolculuk beni çok yorabilir. Ne yapacağımı bilmiyorum.»

Maude, 'Belki bir oteli tercih edersin, hayatım,' diye cevap verdi. «Tabii iyi oteller çok pahalı ama sağlığın bahis konusu olunca,—»

Timothy, karısının sözünü kesti. «Maude, sen durumu hâlâ anlıyamıyor musun? Biz milyoner değiliz! Madem Helen bizi konağa çağırıyor, neden otele gidelim? Tabii aslında beni babamın evine çağırmak da Helen'e düşmez a, o da başka! Neticede konak onun değil. Ben hukuktan pek anlamam. Ama bildiğim kadarı evde hepimizin de payı var.

Bu satılınca da hissemize düşen parayı alacağız... Göçmenler! Büyük babam mezarında dönüyor şimdi her halde! Evet...» İçini çekti. «Baba ocağı satılmadan önce orayı son bir defa görmeyi isterdim.»

Maude, son kozunu da dikkatle ve ustalıkla oynadı. «Anladığıma göre Mr.

Entwhistle ailenin evdeki eşyalardan bazılarını seçebileceklerini de söylemiş.

Eşyalardan, tabak, bardak takımlarından bazılarını... Geri kalanlar açık arttırmayla satılacakmış.»

Timothy hemen dikleşti. «Muhakkak gitmemiz lâzım. Herkesin seçtiği eşya değer bakımından diğerlerininkine eşit olmalı. O kızların evlendiği adamlar...

Duyduklarımdan anladığıma göre güvenilir tipler değiller onlar. Hattâ hileye bile saparlar. Helen çek yumuştak başlı. Ailenin reisi benim. Onun için de orada bulunmam lâzım. Bana düşen görev bu. Ayağa kalkarak, çevik adımlarla odada dolaşmaya başladı. «Evet, fevkalâde bir plân bu. Helen'e bir mektup yaz ve davetini kabul ettiğimizi bildir. Tabii aslında ben herşeyden önce seni düşünüyorum, yavrum. Konakta biraz dinlenirsin. Hava değişikliği de sana iyi gelir. Son zamanlarda bir hayli uğraşıp didindin. Biz yokken boyacılar her tarafı boyarlar. O Miss Gillespie denilen kadın da burada kalır.»

Maude, «Gilchrist,» dedi.

Timothy, elini salladı. «Gillespie— Gilchrist! Kadının adı o kadar önemli mi?»

**

Miss Gilchrist, «Bunu yapamayacağım,» dedi. Maude, hayretle kadına baktı. Miss Gilchrist, titremeye başlamıştı. Yalvarırcasına bakıyordu. «Biliyorum,

benimki budalalık... Ama bunu yapamayacağım... Evde yalnız başıma kalmam imkânsız. Acaba köyden biri gelebilir mi? Burada benimle kalabilecek biri var mı?»

Maude, başını salladı. Köyden kimseyi bulamayacaklarını gayet iyi biliyordu. «Bu imkânsız.»

Miss Gilchrist, sözlerine devam etti. Sesinde müthiş bir ümitsizlik vardı.

«Benim sinirli ve gülünç olduğumu düşüneceğinizi biliyorum. Doğrusu bana bir kaç ay önce böyle şeyler hissedeceğimi söyleselerdi, buna katiyen inanmazdım.

Aslında ben öyle telâşlı, korkak bir kadın değilimdir. Fakat artık her şey değişti. Korkuyorum... Burada yalnız kalırsam, muhakkak çıldırırım.»

Maude, «Haklısınız,» dedi. «Benimki de budalalık. St. Mary de olanlardan sonra burada yalnız kalamayacağınızı bilmeliydim.»

—¦ «Evet bu korkumun sebebi o olaylar olmalı. Biliyorum, benimki mantıksızca bir şey. Önce bir şeye aldırdığım yoktu zaten. Hattâ — o olaydan sonra evde yalnız da kaldım. Fakat son günlerde korkum iyice arttı. Bunun sebebi de yok. Ama durup dururken dehşete kapılıyorum... Bu halimden de utanıyorum... Fakat daima bir şey olmasını bekler gibiyim... Hattâ o rahibenin kapıya gelmesi bile beni şaşırttı.

Allahım... Sinirlerim berbat halde...»

Maude, mırıldandı. «Şokun etkisi şimdi görülüyor.» — «Öyle mi? Bilmem ki...

Allahım... Biliyorum benimki nankörlük. Halbuki siz bana çok iyi davrandınız.

Şimdi kimbilir hakkımda ne düşüneceksiniz?»

Maude, onu yatıştırmaya çalıştı. «Üzülmeyin... Elbet bir çaresini buluruz...»

XVI

George, boş dükkânda durmuş etrafına bakmıyordu. «Demek burayı seçtin?»

Yeri ölçmekte olan Susan başını salladı. «Evet...» George, «Ah...» dedi. «Boş

dükkânda cinayet. Gelip geçenler vitrinde genç ve güzel bir kadının cesedini görüyorlar...»

—

«Senin beni öldürmen için hiç bir sebep yok, George.»

—

«Öyle mi dersin? Sen ölürsen, dayımdan sana kalan paranın dörtte biri benim olur. Paragöz biri için güzel bir sebep işte.»

Susan yeri ölçmekten vaz geçerek, kuzenine döndü. Gözleri iri iri açılmıştı.

«Biliyor musun, sen çok değiştin George. Miras yüzünden sanırım...» Ambalaj sandıklarından birini çekerek üzerine oturdu. Bir sigara yaktı. «Ric-hard'ın parasına çok ihtiyacın varmış anlaşılan.»

—

«Herkesin paraya ihtiyacı var.»

George'un sesi neşeliydi.

Susan, «Başın belâdaydı, değil mi?» dedi.

—

«Bu senin üzerine vazife mi, güzelim?»

—

«Merak ettim de...»

—

«Bu dükkânı kiralayacak mısın?»

—

«Bütün binayı satın alıyorum... Dükkânın üstünde iki kat var. Güzel iki daire.»

—

«İnsanın parası olması hoş bir şey değil mi, Susan?» George'un sesinde hafif bir kin vardı.

Fakat Susan, derin bir nefes alarak, «Gerçekten öyle,» dedi. «Bana dualarını kabul olunmuş gibi geliyor.»

—

«Dualar insanın yaşlı akrabalarını öldürür mü?»

Susan, bu söze aldırmadı bile. «Burası tam istediğim gibi... Bina hem güzel, hem sağlam.»

—

«Buraya terzihane mi açacaksın?»

—

«Hayır. Güzellik enstitüsü. Kremler. Maskeler. Bu işte çok para var, George.

Fakat güzellik enstitüsü açacak bir insanın kuvvetli bir kişiliği de olması lâzım.»

George, kuzinine takdirle baktı. Genç kadın biçimli yüzü, cömert ifadeli ağzı ve pırıltılı saçları hoşuna gidiyordu. Susan'inki canlı, kolay kolay rastlanmayan anlamlı bir çehreydi. Genç adam Susan'daki o gizli gücü de keşfetti. Genç kadın el attığı her işte başarıya uğrayacak bir tipti. «Evet, senin de güçlü bir kişiliğin var, Susan. Başarıya ulanacağın da muhakkak. Böyle bîr yer açmayı uzun zamandan beri mi düşünüyordun?»

—

«Bir yıldan beri.»

—

«O halde bunu neden ihtiyar

Richard'a açmadın? O sana gerekli sermayeyi verirdi.»

—

«Bu konuyu ona açtım.»

—

«Ve o sana yardımdan kaçındı, öyle mi?

Neden acaba? Aslında ona çok

benzediğini sezmesi lâzımdı.» Susan cevap vermedi. George'un gözlerinin önünde genç bir adamın hayali belirdi. Zayıf, sinirli, şüpheli bakışlı Grego-

ry'nin hayali. «Kocan bu işte ne yapacak? Eczanede çalışmaktan vaz mı geçecek?»

—

«Tabii. Arka tarafa onun için bir laboratuar yaptıracağım. Güzellik sütlerini ve kremleri kendi formüllerimize göre hazırlayacağız.»

George, gülmemek için kendisini zor tuttu. Az kalsın, «Demek bebeciğin de oyun yeri olacak,» diyecekti. Kuzinine sık sık takılırdı ama Susan'ın kocasına karşı olan hisleriyle alay edilmeyeceğini de anlamaya başlamıştı. Cenaze töreninde olduğu gibi yine Gregory'i düşündü. Acayip bir adamdı o. Hem silikti, hem de insana hiç de silik değilmiş gibi geliyordu... Susan'ın zaferle parlayan

gözlerine baktı. «Evet sen de de Abernathie'lerin gücü var. Aileden bir tek sende göiülüycr bu. Her halde ihtiyar Richard, erkek olmadığına üzülüyordu.

Kadın olmasaydın muhakkak bütün servetini cana bırakırdı.»

Susan, ağır ağ;r, «Evet, gerçekten bırakırdı,» dedi. Bir an durdu. «Fakat Richard amca, Gregory'den hoşlanmıyordu.»

—

«Ah...» George, kaşlarını kaldırdı, «ihtiyar hata etmi£.»

—

«Evet.»

—

«Ama neyse... Artık işler yolunda sayılır.» Bir an durakladı. Susan gibi fazla becerikli ve soğukkanlı kadınlardan hiç hoşlanmadığımı düşünüyordu. Konuyu değiştirerek, «Sana da Helen'den mektup geldi mi?» diye sordu. «Enderby konağı hakkında.»

—

«Evet. Bu sabah.»

—

«Ne yapacaks:n?»

—

«Gregory'le gelecek hafta sonu konağa gitmeye karar verdik. Tabii bu başkalarına da uyuyorsa. Helen hepimizin aynı zamanda konakta olmasını istiyor sanırım.»

George, kurnaz bir tavırla güldü. «Birinin herkesinden daha değerli bir eşya seçmesinden mi korkuyorlar?»

Susan da bir kahkaha attı. «Her parçaya değer biçilmiştir her halde. Açıkçası ben konaktan bir, iki eşya almak istiyorum. Meselâ salondaki o yeşil mermer masayı. Buraya yakışırdı o. Üzerine bir kuş kafesi veya balmumun-dan ç'çekler koyarım...»

—

«Senin zevkine güvenim var.»

—

«Her halde konağa sen de geleceksin?»

—

«Tabii... Hiç olmazsa haksızlık yapılmasına engel olmaya çalışırım.»

Susan,

güldü.

«Ailenin birbirine düşeceğinden emi-lillü.»

George, «Her halde Rosamund da senin yeşil mermer masayı isteyecektir,» diye cevap verdi. «Sahnede kullanmak için.»

Susan'ın yüzündeki tebessüm kayboldu. Kaşları ça-tılmıştı şimdi. «Rosamund'u son günlerde gördün mü?»

—

«Güzel kuzinimiz Rosamund'u üçüncü mevki kom-partmanda yolculuk ettiğimizden beri görmedim. Yani cenaze töreninden beri.»

—

«Ben kendisiyle bir iki defa konuştum... Hali bir acayipti»

—

«Nesi var onuıl? Kafasını kullanmaya mı çalışıyor yoksa?»

—

«Hayır... Endişeli gibiydi.»

—

«Neden? Bol para kald'ğı, böylece korkunç bir piyes satm alabileceği ve Michael'inin gülünç olmasını sağlayacağı için mi?»

—

«Yok canım... Evet, piyes bana da pek berbatmış, gibi geldi ama böyle şeyler belli olmaz. Başarı da kazanabilir bu. Ayrıca Michael hakikaten iyi bir aktör.

Rosamund gibi değil o. Bizimki çok güzel ama kötü bir aktris.»

—

«Zavallı güzel kabiliyetsiz Rosamund.»

—

«Fakat aslında Rosamund hei'kesin sandığı kadar da aptal değil. Bazan çok zekice lâf iar ediyor. Üstelik onun farketmeyeceğini sandığın şeylerken bahsediyor. O zaman çok sarsılıyorsun.»

—

«Yani Cora teyze gibi o...»

—

«Evet...»

Cora Lansquenet'den bahseder bahsetmez, ikisine de bir sıkıntı basmıştı.

Sonra George, kayıtsız bir tavır takınmaya çalışarak, «Cora'dan bahsedince aklıma

geldi,» diye

mırıldandı.

«Onun o yardımcısı ne oldu? Kadın için bir şeyler yapmak lâzım.»

—

«Bir şeyler yapmak mı lâzım? Ne demek istiyorsun ?»

—• «Yani bu iş bizim aileye düşer. Cora bizim tey-zemizdi... O kadıncağız bundan sonra kolay kolay iş bulamaz pek.»

—

«Demek senin de aklına geldi bu ?»

— «Evet. Herkesin canı pek kıymetlidir. Tabii Miss Gilchrist demlen kadının onları baltayla doğrayacağım pek sanmazlar ama, her şeye rağmen onun uğursuzluk getireceğini düşünebilirler. İnsanların batıl inançları vardır.»

—

«Böyle düşünmen çok tuhaf, George. Böyle şeyleri nasıl da biliyorsun?»

George, alayla, «Avukat olduğumu unutuyorsun,» diye cevap verdi. «İnsanların değişik taraflarını görüyorum ben. Miss Gilchrist'e biraz para vermemiz lâzım.

Veya kendisine bir iş bulmalıyız. Bana onun izini kaybetmememiz lazımmış gibi geliyor.»

Susan, alayla, «Endişelenme,» dedi. «Ben bu işi hallettim. Miss Gilchrist, Timothy'la Maude'un yanında.»

George, şaşırdı. «Susan— bu akıllıca bir şey mi?»

— «O sırada aklıma bu geldi.»

George, kuzenini merakla süzdü. «Kendinden çok eminsin, değil mi, Susan? Ne yaptığını biliyorsun ve — hiç bir zaman pişmanlık da duymuyorsun.»

Susan, güldü. «Pişmanlık duymak zaman kaybetmek demektir.»

xvm

Michael mektubu masanın üzerinden

Rosamund'a doğdu attı. «E? Ne olmuş?»

—

«Konağa gideceğiz tabii. Sen üe öyle düşünmüyor musun?»

Michael, ağır ağır, «Evet,» diye mırıldandı. «Belki bu daha doğru olur.»

—

«Belki mücevherler vardır... Tabii evdeki eşyalar berbat... Mumdan çiçekler, doldurulmuş kuşlar... ÖÖÖ.»

—

«Evet. Orası müzede;ı farksız. Fakat yeşil salonun resmîni yapmak istiyorum.

Bu piyeste itemize yarayabilir'.» Ayağa kalkarak, saatine b:r göz attı. «İyiki aklıma geldi. Gidip Rosenheim'i göreceğim. Artık gece dönerim. Akşjam yemeğini Oscar'la yiyeceğim. Onunla şu Amerikan teklifini konuşacağız.»

—

«Sevgili Oscar. Seni bunca zaman sonra gördüğüne her halde çok sevinecek. Ona sevgilerimi söyle.»

Michael, Rosamund'a çabucak baktı. Artık gülümse-miyordu. Yüzünde dikkatli ve ihtiyatlı bir ifade belirmişti. «'Bur:ea zaman sonra' ne demek? Duyan da benim Os-car'ı aylardan beri görmediğimi sanır.»

Rosamund, mırıldandı. «Aslı da öyle değil mi?»

—

«Ne münasebet. Oscar'la bir hafta önce haşhaşa yemek yedik.»

—

«Çok garip... Her halde o bunu unuttu. Dün bana telefon ederek seni 'Tilly Batıya Bakıyor'un galasından Deri görmediğini söyledi.»

—

«İhtiyar budala kaçırdı her halde...» Michael, bir kahkaha attı.

Rosamund, iri mavi gözlerini ona dikmişti. Sakin sa-

kin genç adamı süzüyordu. «Benim aptal olduğumu düşünüyorsun, değil mi, Michael?»

Genç aktör itiraz etti. «Ne münasebet, sevgilim!»

—

«Hayır, hayır, öyle düşünüyorsun. Ama ben sandığın kadar aptal değilim. Sen o gün Oscar'ı görmedin bile. Nereye gittiğini de biliyorum.»

—

«Rosamund, hayatım, .ne demek istiyorsun?»

—

«O gün nerede olduğunu gayet iyi biliyorum.» Michael'in yakışıklı çehresinde kararsız bir ifade belirmişti. Şaşkın şaşkın karışma bakıyordu. Rosamund da gözlerini ona dikmişti. Genç adam, «Boş bakımlar bazan insanı nasıl sarsıyor?»

diye düşündü. Sonra beceriksizce bir tavırla, «Neyi kasdettiğini anlayamadım,»

dedi.

—

«Bana bir takım yalanlar uydurmanın yersiz olduğunu anlatmaya çahgıyordum.»

—

«Buraya bak, Rosamund.» Genç adam, dikleşmeye karar vermişti.

Fakat karısı yavaşça, «Bu piyesi almayı ve sahneye koymayı istiyoruz değil mi?»

diye sorunca hayretle durakladı.

—¦ «İstemek mi? Ben daima öyle bir rolün hayaliyle yaşadım!»

—

«Evet... Ben de bunu kasdettim.»

—

«Ne demek istiyorsun?»

—

«O rol çok şeye değer. Öyle değil mi? Fakat insan bazı şeyleri tehlikeye de atmamahdır.»

Michael, şaşkın şaşkın karısına bakıyordu hâlâ. «Para senin,» diye mırıldandı.

«Bunu biliyorum. Eğer parayı tehlikeye atmayı istemiyorsan—»

Rosamund, kelimelere basa basa, «Para ikimizin, sevgilim,» dedi. «Bu çok önemli.»

—

«Beni dinle, hayatım. O Eileen rolü daha genişle-tilebilinir.»

Rosamund, gülümsedi. «Ben aslında o role çıkmayı istemiyorum.»

—

«Yavrum...» Michael,

iyice

sersemlemişti. «Ne

oldu sana?»

—

«Hiç bir şey olmadı.»

—

«Olmuş, olmuş...

San

zamanlarda çok değiştin. Sıkıntılı, sinirli bir halin var. Ne oldu sana?»

—

«Hiç bir şey olmadı. Ben sadece senin dikkatli olmanı istiyorum, Michael.»

—

«Hangi konuda? Ben daima dikkatMyimdir.»

—

«Hayır, hayır, dikkatli olduğunu sanmıyorum. Sen istediğini yapabileceğini, herkesin uydurduğun hikâyelere inanıvereceklerini zannediyorsun. O gün de Oscar konusunda aptallık ettin.»

Michael, öfkesinden kıpkırmızı kesildi. «Ya sen? Sen de o gün Janet'le alış

verişe çıkacağından bahsettin. Ama doğru değildi bu. Janet, Amerika'da. Haftalar önce gitti

oraya.»

Rosamund, «Evet,» dedi. «Bu da aptalca bir iddiaydı.

Aslında ben Regent's Park'da dolaştım.»

Michael, merakla karısına baktı. «Regent's Park'da mı? Sen hayatında o parkta dolaşmadın! Ne oluyor? Kendine bir erkek arkadaş mı buldun? Sen ne dersen de, Rosamund. Fakat son zamanlarda çok değiştin. Neden?»

— «Bazı şeyleri düşünüyordum... Ne yapmam lâzım geldiğini...»

Michael, genç kadını sevindiren bir heyecanla ona doğru koşarak, ateşli bir sesle, «Hayatım!» diye bağırdı. «Seni delicesine sevdiğimi biliyorsun!»

Rosamund, kocasının kucaklamasına onu memnun edecek bir tavırla karşılık verdi.

Fakat birbirlerinin kollarından sıyrılırlarken, Michael, Rosamund'un güzel gözlerindeki acayip, düşünceli ifadeyi farkederek yeniden sarsıldı.

'

Genç adam, «Ben ne yaparsam yapayım, beni daima affedeceksin değil mi?» diye sordu.

Rosamund, dalgın dalgın mırıldandı. «Her halde... Mesele o değil. Anlıyacağın durum değişti artık. Düşünmemiz ve plân yapmamız lâzım.»

—

«Neyi düşünecek, neyin plânını yapacağız?» Rosamund, kaşlarını çattı. «Bir şeyi yapıp bitirdiğin

zaman, bu onun sonu demek değildir. Bilâkis bir başlangıçtır bu. Onun için de ondan sonra her şeyi plânlamak zorunda kalırsın. Önemli olan şeylerle önemsizleri ayırmaya çalışırsın.»

—

«Rosamund...»

Genç kadın, yüzünde şaşkın bir ifadeyle kımıldamadan oturuyordu. Gözlerini ilerideki bir noktaya dikmişti. Mic-hael'i görmüyordu bile. Neden neden sonra kocasının ismini haykırdığını farketti. Daldığı düşüncelerden uyanarak, «Ne dedin?» diye sordu.

—

«Ne düşündüğünü sordum.»

—

«Ha? A, evet. St. Mary'e giderek o kadınla konuşmam lâzım gelip gelmediğini.

Yani Cora teyzenin kâhya-sıyla.»

—

«Ama—• neden?»

—¦ «O yakında gidecek. Öyle değil mi? Ya akrabalarının yanına, ya başka bir yere. Onunla konuşmadan kendisini bir yere bırakmamalıyız. Kendisine o soruyu sormalıyız.»

—

«Hangi soruyu?»

—

«Cora teyzeyi kimin öldürdüğünü tabii.» Michael, karısına baka kaldı. «Yani—

kadının bunu

bildiğini mi sanıyorsun?»

Rosamund, yine dalgın bir tavırla, «Her halde biliyor,» diye mırıldandı... Kadın da o evde oturuyordu.»

—

«Bunu bilseydi polise açıklardı.»

—

«Ben onun katili kesinlikle bildiğini kasdetmedim.

Ama her halde bazı şeylerin farkında. Bunun sebebi de Richard dayının, Cora teyzenin evine gittiği zaman söyledikleri tabii. Biliyor musun, Richard dayı oraya gitmiş. Bunu Susan'dan duydum.»

—

«Ama kadın dayının sözlerini duymamıştır...»

—

Aks.'ne muhakkak duydu. «Rosamund, sanki mantıksız bir çocukla konuşuyormuş

gibi bir tavır takınmıştı.

—

«Saçma... İhtiyar Richard Abernathie'nin bir yabancının önünde ailesinden ve şüphelerinden bahsedeceğini hiç sanmıyorum.»

—

«Orası öyle... Kadın konuşmayı kap:nm dışından duydu tabii.»

—

«Yani içeriyi dinledi, öyle mi?»

—

«Öyle sanırım... Hattâ bundan eminim... Her halde kâhyanın canı çok sıkılıyordu. Bir eve kapanmış iki kadın... Hiç bir eğlence yok... Bu yüzden de kadın muhakkak konuşmaları dinliyor, hattâ mektupları açıp okuyordu...»

Michael, genç kadrna âdeta endişeyle baktı. «Sen de aynı şeyi yapar miydin?»

Rosamund, kısaca, «Ben gidip ıssız bir yerde oturan bir kadının yanına kâhya olarak girmezdim,» dedi. Hafifçe titredi. «Ölümü buna tercih ederim.»

—

«Ben onu kasdetmedim... Yani — sen başkalarının mektuplarını açıp okur musun?»

Rosamund, sakin sakin, «Bazı şeyleri öğrenmek istediğim takdirde bunu yaparım,»

diye cevap verdi. «Herkes de böyledir... Sen de aynı fikirde değil misin?» îri gözleriyle kocas*na baktı. «İnsan bazı çıayleri bilmek ister.. Miss Gilchrist de aynı şeyi hissediyordu sanırını. Evet, cnun işin iç yüzünü bildiğinden eminim.»

Mxhael, boğulur gibi, «Rosamund,» dedi. «Sence Co-ra'yı kim öldürdü? Ya ihtiyar Richard'ı?»

Kansı yine o iri mavi gözleriyle onu süzdü. «Sevgilim, saçmalama... Bunu sen de be::im kadar biliyorsun. Ama bu konuyu hiç bir zaman açmamak daha doğru olur.

Onun için de bir daha bundan bahsetmeyeceğiz.»

* **

XVIH

Hercule Poirot,

kütüphanedeki

şöminenin

önünde oturmuş, odada toplanmış

o'an küçük gruba bakıyordu.

Susan Banks... Genç kadın dimdik oturuyordu. Canlı, neşeli bir hali vardı.

Kccası yanındaydı. Gregory'nin yüzü ifadesizdi. Bir sicim parçasıyla oynayıp duruyordu. George Crossfield, pek şıktı. Kendinden emin bir tavırla Ro-eamund'a Atlantiği aşan gemilerde karşılaşılan kumarbazları anlatıyordu. Genç kadın ise ilgisiz bir tavırla, «Ya öyle mi, hayatım?» diye mırıldanıyordu. «Ama neden?»

Michael karısının yakınındaydı. Her zamanki gibi yorgun halli fakat yakış:kh ve sevimliydi. Helen, diğerleriyle bir ilişkisi yokmuş gibi oturuyordu. Timothy ise en rahat koltuğa yerleşmişti tabii. Arkasına yumuşak yastıklar sokulmuşu. İii yarı Maude, sevgiyle onun emirlerini bekliyordu. Miss Gilchrist ise sanki özür dilermr'ş gibi aileden uzakça bir sandalyeyi seçminti. Arkasında fazla süslü, acayip bir buluz vardı. Poirot, «Biraz sonra özür dileyerek, bu aile toplantısından ayrılacak,» diye düşündü. «Miss Gilchrist yerini biliyor. Bunu ona hayat öğretmiş...»

Hercule Poirot, kahvesini içerek, yarı kapalı gözlerle diğerlerini süzdü. İşte istediği olmuş ve hepsini buraya toplamıştı. Ama şimdi ne yapacaktı?.

Tabii aile konakta onunla karşılaşnca bir hayli sinir-lenmişkrdi. Böyle bir toplantıda bir yabancının yeri var rmydı? Poirot, kendisine gösterilen tepkiye aldırmamış,

herbirini ayn ayrı incelemiş, konulmalarım dinlemişti. Bütün ustalığını göstererek, hepsiyle de başbaşa kalmayı başarmıştı. Miss Gilchrist'le çayhaneden, Timothy'le hastalıklardan bahsetmişlerdi. Adam Poirot'ya uzun uzun dert yanmış, yağlı boyanın kendisine nasıl dokunduğunu da anlatmıştı.

Boya? Poirot, kaşlarım çattı. Başka biri de boyadan bahsetmişti. Kim? Mr.

Entwhistle mi?

Resimlerden de söz açılmıştı. Miss Gilchrist, Cora'nın tablolarını överken Susan alayla, «Onların kart postaldan farkı yok,» demişti. «Halamın o tabloları kartlara bakarak yaptığından da eminim.»

Miss Gilchrist, buna çok üzülmüş, sert bir sesle, «Sevgili Mrs. Lansquenet kendine model olarak tabiati alırdı,» diye cevap vermişti.

Miss Gilchrist odasına çıktıktan sonra da Susan, Poirot'ya açmıştı bu meseleyi.

«Cora halamın hileye baş vurduğu muhakkak. Bunu Miss Gilchrist'e söylemeyin.

Zavallı çok üzülecek. Cora, Polflaxen koyunun resmini yapmış. O küçük mağara, fener ve iskele. Halbuki o iskele çoktan yıkıldı. Cora hala ise koyun resmini iki yıl önce yapmış. Bundan da halamın tabiati kendisine model olarak almadığı anlaşılıyor. Buna kargılık dükkânlarda satılan kartlarda o iskele hâlâ var.

Zaten Cora'nın çekmesinde de öyle bir kart postal buldum... Her halde halam Polflexan da bir eskiz yaptı. Sonra da resmi gizlice evinde tamamladı. O karta baka baka...»

—

«Anlıyorum...» Poirct, bir an durdu. «Siz beni hatırlamıyor sunuz, Madam.

Fakat ben sizi görür görmez tanıdım.»

Susan ona hayretle baktı. «Öyle mi?»

—

«Evet. Bir garajn önünde karşılaştık. Ben arabadaydım. Siz de garajdaki çıraklardan biriyle konuşuyordunuz. Güzel olduğunuz için dikkatimi çektiniz.»

—

«Bir garajın önünde mi? Nerede? Ne zaman oldu bu?»

—

«Bir hafta kadar önce sanırım...» Fakat Poirot, genç kadına 'Kral Tâcı'ndan bahsetmek niyetinde değildi. «Ama doğrusu o garajın nerede olduğunu bir

türlü hatır-layamadım... Ben çünkü Ingilterede çok dolaşırım.»

—

«Göçmenler için yer arıyorsunuz her halde?»

—

«Evet, evet.» Poirot, dikkatle genç kadına baktı. «Bu konağı büyük babanız yaptırmış sanırım. Artık bu evde yabancılar oturacak. Bu durum sizi üzüyor mu, madam?»

Susan güldü. «Hayır, hayır. Bence konağın satılması iyi bir şey. Bence burası oturulacak gibi değil. Açıkçası ben böyle konularda hiç de romantik değilimdir, Mösyö Pontarlier.»

Poirot, «Evet,» diye düşündü. «Hakikaten romantik değilsiniz. Zeki, atılgan ve biraz da hainsiniz. Sanırım, tyi plân yapmasını da biliyorsunuz.» Susan'ın omuzunun üzerinden bakıyordu. Neşeyle, «Ah işte kocanız da bize katılıyor,»

dedi. «Mr. Banks, romantik bağlardan bahsediyorduk. Aile yuvasına karşı duyulan hislerden. Siz bu konuda ne düşünüyorsunuz?»

Fakat Poirot, Gregory Banks'ın fikirlerini öğrenemedi. Çünkü adam kimseyle konuşmaya yanaşmıyor, bir iki kelime söyledikten sonra hemen dönerek uzaklaşıyordu.

Poirot, Maude Abernathie'yle de konuştu. Kadın da yine boya kokusundan bahsetti.

«Neyseki Timothy'le konağa geldik. Helen, Miss Gilchrist'i de çağırmak nezaketini gösterdi. Doğrusu Miss Gilchrist, bulunmaz bir insan. Timothy'nin karnı sık sık acıkıyor. însan bankalarının hizmetçilerine fazla emredemiyor.

Fakat mutfağın yanındaki odada da hava gazı var. Miss Gilchrist orada kocama çay veya kahve yapıveriyor... Sonra kadıncağız hiç üşenmiyor. Günde yüz defa merdivenleri inip çıkmaya hazır.

Bazan, 'Allahtan evde yalnız kalmaktan korktu,' diyorum.»

—

«Kortu mu?» Poirot, ilgilenmişti.

Maude, Miss Gilchrist'in paniğe kapılmasını anlatırken, Belçikalı da dikkatle dinledi.

—

«Demek Miss Gilchrist, dehşete

kapıldı? Fakat bunun sebebini de pek bilmiyor, öyle mi? Enteresan.. Çok enteresan...»

—

«Bence şokun etkileri yeni yeni görülüyor.»

—

«Evet, olabilir...

Peki, o günü hatırlıyor musunuz? Belirli, dikkati çekecek bir şey olmuş muydu?»

—

«Hayır, hayır... Hiç bir şey olmamıştı...»

Bu yetmemişti Poirot'ya. Belçikalı daha eonra Miss Gilchrist'i yakaladı.

Yabancılara has o mübalâğalı merakla, «Aileye o cinayetten bahsetmem imkânsız tabii,» dedi. «Fakat o mesele beni çok ilgilendirdi. Korkunç bir cinayet. ..

Hassas bir ressam ıssız yerdeki evinde öldürülüyor. Aüe için korkunç bir şey bu.

Ama sizin için de öyle sanırım... Mrs. Timothy Abernathie, bana o sırada orada olduğunuzu söyledi.»

—

«Evet, öyle... Fakat o meseleden bahsetmeyi hiç istemiyorum Mösyö Pontarlier.

Kusuruma bakmayın...»

—

«Anhyorum... Çok iyi anlıyorum...» Poirot, bekledi. Ve tahmin ettiği gibi Miss Gilchrist, hemen cinayetten bahsetmeye başladı.

Kadın, Poirot'nun Öğrendiği şeyleri anlattı tabii. Belçikalı nazik bir tavırla onu dinledi. M:ss Gilchrist'in uzun hikâyesi sona erilce de usulca onun ağzını aramaya başladı.

—

«O evde yalnız kalmamakla çok iyi etmişsiniz.»

-— «Bunu yapmam imkânsızdı, Mösyö Pontarlier.»

—

«Çok haklısınız... An'adığıma göre Mr. Timothy'-nin köşkünde de yalnız kalmaktan çekinmişsiniz.»

Miss Gilchrist, suçlu suçlu ona baktı. «Doğrusu o yüzden çok utanıyorum. Aslında gülünç bir şeydi bu. Ama

ne yapayım? Birdenbire paniğe kapıldım. Doğrusu bunun sebebini de bilmiyorum.»

—

«Bilmez olur musunuz? Sizi kısa bir süre önce zehirlemeye kalkmışlar ya.»

Miss Gilchrist, içini çekti. «Doğrusu onu da anlıyamı-yorum... Beni zehirlemeyi neden istesinler?»

—

«Her halde o alçak katil, o cani sizin bir şey bildiğinizi ve bunu polise söyleyeceğinizi sanıyordu.»

—

«Ben bir şey bilmiyorum ki! O işi bir manyak, bir hırsız yaptı muhakkak.»

•— «Bakalım katil gerçekten öyle biri mi?»

—

«Mösyö Pontarlier, çok rica ederim, öyle şeyler söylemeyin...»

Miss

Gilchrist, iyice

sarsılmıştı,

«Buna inanmak istemiyorum.»

—

«Neye inanmak istemiyorsunuz?»

-— «O katilin — o katilin—» Şaşkın şaşkın sustu. Poirot, zeki bir tavırla, «Ama aslında buna inanıyorsunuz,» dedi.

—

«Hayır, hayır! Ne münasebet!»

—

«Bilâkis... Zaten korkunuzun sebebi de bu. öyle değil mi? Halâ korku içindesiniz sanırım?»

—

«Hayır, hayır. Konağa geldiğimden beri korkum kalmadı. Burada çok kimse var.

Sonra konağa s:cak bir hava hâkim. Hayır, hayır, burası iyi.»

—

«Ya, anlıyorum... Mr. Timothy'nin köşkünde korkuya kapamanızın psikolojik bir sebebi olduğunu sanıyorum. Böyle şeyler ilgimi çeker... Her halde o gün, size cinayeti hatırlatan bir şey oldu... Veya birim gördünüz. Neydi bu acaba?»

Miss Gilchrist, bir an düşündü. Sonra da beklenmedik bir gey söyledi. «Bir rahibe...»

Poirot, kadına bir şey soramadan Susan'la kocası içeri girdiler. Arkalarında da Helen vardı.

Poirot, «Bir rahibe,» diye düşündü. «Allah Allah... Galiba ben daha ö.nce de bir rahibeden bahsedildiğini duydum... Bu konuyu incelemek lâzım...»

XIX

Aradan yirmi dört saat geçtiği için Richard Abernat-hie'nin mirasçıları evde bir yabancı bulunmasına alışmışlardı. O arada konaktaki eşyaları da iyice

incelemişlerdi. Şimdi neleri seçtiklerini açıklamaya ve hattâ bu uğurda savaşmaya da hazırlanıyorlardı.

Önce Spode sofra takımından söz açıldı.

Timothy, hafif ve üzgün bir sesle, «Ben her halde fazla yaşamayacağım,» dedi.

«Maude'la çocuğumuz da yok. Önün için boş yere bir takım eşyalar alıp köşke götürecek değiliz. Fakat tabii bende büyük hatırası olduğu için o Spode yemek takımını almak istiyorum. Tabii artık öyle şeylerin modası geçti. Şimdi modern takımlar kullanılıyor. Spode'a da kimse fazla para vermez. Ama bana eski günleri hatırlatıyor bu. Onun için de ö takımla yetineceğim. Bir de beyaz salondaki Boule dolabı alırım her halde.»

George, neşeli ve kayıtsız bir tavırla, «Çok geç kaldınız, dayıcığım,» diye cevap verdi. «Helen'e bu sabah Spode takım için benim adımı yazmasını söyledim.»

Timothy, mosmor kesildi. «Senin adını yazmasını mı söyledin? Ne demek istiyorsun? Henüz kesin bir karar verilmiş değil ki! Hem sen yemek takımını ne yapacaksın? Evli oîsaydm anlardım.»

— «Anlıyacağınız ben Spode koleksiyonu yapıyorum, dayıcığım. Ama Boule dolabı alabilirsiniz. Onu bana hediye etseler, yine de istemem.»

Timothy, dolaba önem vermediğini belirtmek için eli-

ni şöyle bir salladı. «Buraya bak, George. İşe bu gekilde karışımazsm. Ben senin büyüğünüm. Richard'ın hayatta kalan tek kardeşi de benim. O yemek takımı da benim olacak.»

— «Dresden takımı alsanız, dayıcığım? Pek güzel bir şey o. Ayrıca o takımla ilgili bazı hatıralarınız olduğu da muhakkak. Her ne hal ise... Spode benim. Onu önce ben istedim.»

Timothy, bağırdı. «Saçma! Öyle şey olmaz!» Maude, sert bir sesle, «Dayını sinirlendirme, George,» dedi. «Kalbi için iyi değil bu. Madem Spode'u istiyor, o halde takım onun olacak. İlk seçme hakkı Timothy'nin. Siz gençler ondan sonra geleceksiniz. Dediği gibi, Timothy, Richard'ın kardeşi. Sen ise onun yeğeniydin.»

Timothy, öfkeden kuduruyordu âdeta. «Sana şunu da söyleyeyim, delikanlı! Richard doğru dürüst bir vasiyetname yapmış olsaydı, bu evdeki eşyaların nasıl paylaştırılacağına da ben karar verirdim... Ağabeyim bunu yapmadı. Bundan da bazılarının onu etkileri altına aldıkları anlaşılıyor. Evet, etkileri altına aldıkları.» Timothy, ateş saçan gözlerle yeğenine baktı. «Gülünç bir vasiyetname! Gülünç!» Arkasına yaslanarak, elini kalbine dayadı. «Bütün bunlara dayanamayacağım,» diye inledi. «Bana — biraz konyak.»

Miss Gilchrist, telâşla koştu. «Buyurun, Mr. Aber-nathie. Rica ederim, heyecanlanmayın. Belki çıkıp yatmanız daha iyi olur.»

— «Saçmalamayın!» Timothy, konyağı çabucak içti. «Yatmak mı? Burada kalıp, hakkımı koruyacağım.»

Maude, «Doğrusu takındığın tavır beni şa§ rttı, Geor ge,» dedi. «Dayının sözleri gayet doğru. Önce onun istekleri dikkate alınacak. Madem Spode takımı istiyor, onu alacak tabii.»

Susan, «Zaten o berbat bir şey,» dedi.

Timothy, bağırdı. «Sesini kes, Susan.»

Susan'ın yanında oturan Gregory,

başını kaldırdı.

Her zamankinden daha tiz bir sesle, «Karımla bu şekilde konuşamazsınız!» dedi. Ayağa fırlamak için bir hareket yaptı.

Susan hemen, «Sinirlenme, Gregory,» diye mırıldandı.

«Benim ona aldırdığım yok.»

—

«Ama ben aldırıyorum.»

Helen, söze karıştı. «George, dayının isteklerine saygı göstermelisin. Bırak takımı o alsrn.»

Timothy, öfkeyle, «O bana lütuf ta mı bulunacak?» diye homurdandı.

Fakat George Helen'e dönerek, hafif bir reverans yaptı. «Her isteğinizi emir sayarım, yenge. Spode üzerinde hak iddia etmekten vaz geçtim.»

Helen, «Aslında o takımı istediğin de yoktu sanırım,» diye bag m salladı.

George kadına şöyle bir baktı. Sonra da güldü. «Açıkçası siz lüzumundan fazla zekisiniz, Helen yenge... Görmemeniz lâzım ge!e.n şeyleri hemen f arkediyorsunuz... Üzülmeyin Timothy dayı. Spode sizin. Ben size takılıyordum.»

Maude Abernathie, öfkelenmişti. «Şaka ha? Dayın neredeyse kalp krizi geçirecekti.»

George, neşeyle, «Yok canım,» dedi. «Timothy dayı hepimizi gömecek. Gıcırdayan kapılar çabuk eskimezmiş.»

Timothy, kinle öne doğru eğildi. «Richard'ın senin yüzünden hayal kırıklığına uğramasına h''ç şaşmadım.»

—

«Efendim, efendim?» George'un o neşeli hali kalmamıştı.

—

«Mortimer öldükten sonra buraya

geldin. Onun yerine geçeceğini umuyordun değil mi?

Richard'ın seni Varisi yapacağını sanıyordun! Fakat zavallı ağabeyim çok geçmeden senin ne olduğunu anladı. Servetini sana bırak-

tığı takdirde parasını ve yapacağını sezdi. Açıkçası Richard'ın sana yine de miras bırakmıy olmasına şaştım. Aslında ağabeyim senin parayı nereye harcayacağını biliyordu. At yarışları, kumar... Hattâ daha da kötüsü. Ağabeyim senin dürüst ve namuslu olmadığından da şüpheleniyordu, değil mi?»

George'un ağzının iki yanı bembeyaz kesilmişti. Yavaşça, «Sözlerinize dikkat etseniz daha iyi olur,» dedi.

Timothy, ağır ağır, «Ben cenazeye gelemedim,» diye cevap verdi. «Fakat Maude bana Cora'nın sözlerini tekrarladı. Cora aptalın biriydi. Fakat belki de o sözleri söylemekte haklıydı kardeşim. Eğer o iddia doğruysa o zaman şüphelerin kimin üzerinde toplanacağı da meydanda—»

— «Timothy!» Maude, ayağa kalkmıştı. Sakin ve güçlü bir haii vardı. «Bu akşam bir hayli yoruldun. Sıhhatini düşünmen lâzım. Tekrar hastalanmana göz yumamam.

Haydi, benimle gel. Sana bir uyku ilâcı veririm. Hemen yatarsın. Helen, Tlmothy'le ben Richard'ın hatırası o'arak o Spode yemek takımıyla, Boule dolabı alacağız. Buna itiraz eden olmayacak sanırım.» Çabucak diğerlerini süzdü. Kimse sesini çıkarmadı. Maude, Timothy'i kolundan tutarak kapıya doğru götürdü.

Yardıma koşan Miss Gilchrist'e de eliyle geri çekilmesini emretti.

Onlar çıktıktan sonra salona derin bir sessizlik çöktü.

George, «Maude yenge korkunç bir kadın,» diye mırıldandı. «O zaferle ilerlerken karşısına çıkmayı katiyen istemem.»

Miss Gilchrist, sıkıntılı bir tavırla tekrar sandalyesine oturarak, usulca,

«Mrs. Abernathie çok iyi bir hanım,» dedi.

Kimse kendisine cevap vermedi.

Michael Shane, birdenbire bir kahkaha attı. «Biliyor musunuz bu durum beni eğlendirmeye başladı. Böyle sahnelere ancak piyes veya romanlarda rastlanır...

Ha, aklıma gelmişken. Rosamund'la ben yeşil mermer masayı istiyoruz.»

Susan, «Olmaz,» diye bağırdı. «O masa benim.»

George, kaşlarını kaldırarak tavana doğru baktı. «Hah, yine başladık igte.»

Susan, «Bu mesele yüzünden kızıp kavga etmek lüzumsuz,» dedi. «O masayı açacağım. Güzellik Enstitüsü için istiyordum. Bu orada bir renk gölcüğü meydana getirecek. Üzerine balmumundan yapılmış çiçeklerden meydana gelmiş kocaman bir demet koyacağım. Pek hoş durur bu. Mumdan yapılmış çiçeklerden kolaylıkla bulabilirim. Ama artık yeşil mermer masa pek yok.»

Rosamund, «Fakat hayatım,» diye cevap verdi. «Biz de masayı o yüzden istiyoruz işte. Yeni piyesimiz için. Dediğin gibi bir renk gölcüğü... Devir de çok uygun... Masanın üstüne ya balmumundan çiçekler, ya da doldurulmuş kuşlar koyacağız. Pek hoş duracak bu.»

Susan, «Ne demek istediğini gayet iyi anlıyorum,» dedi. «Fakat senin durumun benimki kadar kuvvetli değil. Sana dekor lâzım. Yeşile boyanmış bir masa ışıkların altında mermer gibi durabilir. Fakat salonum için bana gerçek mermerden bir masa lâzım.»

George, söze karıştı. Kızlar, kızlar, en iyisi yazı tura atın. Veya kart çekin.

Bu da masaya uyar zaten.»

Susan, tatlı tatlı gülümsedi. «Biz bu meseleyi Rosamund'la yarın konuşuruz.»

Yine her zamanki gibi kendinden pek emin bir hali vardı. George onu ilgiyle süzdü. Sonra da Rosamund'u.

Rosamund'un yüzünde dalgın, düşünceli bir ifade vardı.

George, «Siz hangisine oynuyorsunuz, Helen yenge?»

diye sordu. «Bence iki taraf birbirine eşit. Susan çok azimli... Rosamund ise aklına bir şey takıldı mı, ondan başkasını düşünemez.»

Rosamund, mırıldandı. «Belki doldurulmuş kuş değil de, büyük bir Çin vazosu koymalı masanın üstüne. Bu da pek güzel durur.»

Miss Gilchrist, telâşla araya girdi. «Bu konakta pek güzel şeyler var. Yeşil masanın salonunuza pek yakışacağından eminim, Mrs. Banks. Şimdiye kadar böyle yeşil mermer görmemiştim. Her halde bu pek pahalı bir şey.»

Susan, «Masanın parası hisseme düşen mirastan çıkarılacak tabii,» diye cevap verdi.

Miss Gilchrist, fena halde şaşaladı. «Ah, afedersiniz... Ben onu kasdetmedim...

Yani—»

Michael, atıldı. «Masanın bedeli bize verilecek paradan da çıkarılabilinir. Buna balmumu çiçekler de ilâve edilecek tabii.»

Miss Gilchrist, mırıldandı. «O masaya çok yakışıyorlar... Gerçekten artistik söyler. Tatlı ve güzel.»

Hiç kimse kadının gergin havayı dağıtmak için söylediği bu anlamsız sözlere aldırmadı.

Gregory, yine tiz bir sesle, «O masayı Susan istiyor,» dedi.

Sanki genç adam avaz avaz bağırmış gibi diğerleri sıkıntıyla kımıldandılar.

Helen, çabucak, «Ya sen ne istiyorsun, George?» diye sordu. «Spode yemek takımından başka tabii.»

George, güldü. Diğerleri rahatladılar. Genç adam, «Timothy'nin damarına basmakla iyi etmedim tabii,» dedi. «Fakat o da pek acayip. Yıllardan beri her istediği yerine getirilmiş. Onun için artık her isteğinin bir emir sayılmasını istiyor.

Patalojik bir durum bu.»

Miss Güchrist, «Hastalara karşı müsamahalı olmalısınız, Mr. Crossfield.» dedi.

George, dudak büktü. «O aslında hasta değil ki... Hepsi lâf. Timothy dayı sadece hastalık hastası.»

Susan, başını salladı. «Öyle ya. Onun en ufak bir hastalığı bile yok. Öyle değil mi, Rosamund? Rosamund!»

— «Evet, evet, öyle...» Rosamund'un dalgın bir hali vardı. Özür diledi.

«Afedersin. Yeşil masanın nasıl aydınlatılması lâzım geldiğini düşünüyordum.»

George, bağırdı. «Gördünüz mü? Aklı yeşil masaya takıldı bile. Michael, karının ne kadar tehlikeli bir kadın olduğunun farkında mıs:n?»

Michael, âdeta öfkeyle, «Olmaz olur muyum?» diye cevap verdi.

George, pek neşelenmişti. «Masa savaşı. Yarın sabah nezaketle fakat yine de korkunç bir azimle döğüşülecek. Hepimiz tutacağımız tarafı seçmeliyiz. Ben Rosamund'u tutuyorum. O tatlı ve uysal gözükür ama aslında hiç de öyle değildir.

Tabii kocalar eşlerini destekleyecekler. Miss Gilchrist? O her halde Susan'ın tarafından.»

—• «Aman, Mr. Crossf ield. Ben böyle bir küstahlık—»

George, Miss Gilchrist'in telâşlı sözlerine aldırmadı. «Ya siz Helen yenge?

Neticeyi belirtecek oyu siz vereceksiniz. A, şey— unuttum. Mösyö Potarlier de var.>

Hercule Pcirot, ona boş gözlerle baktı. «Pardon?»

George bir an ona durumu izah etmeyi düşündü. Son-' ra da kendi kendine,

«Zavallı ihtiyar ne olduğunu anlamamış bile,» dedi. Poirot'ya gülümsedi. «Bir şaka bu... Aile :arasında bir şaka.»

Poirot da dostça bir tavırla tebessüm etti. «Evet, evet... Anlıyorum.»

— «Sizinki neticeyi belirtecek olan oy, Helen yenge. Hangi tarafı tutuyorsunuz?»

Helen, güldü. «Belki ben de o masayı istiyorum?» Mahsus konuyu değiştirmek için Belçikalıya doğru döndü. «Korkarım bütün bunlar içinizi sıktı, Mösyö Pontarlier.»

— «Hayır, hayır, Madam. Ne münasebet. Aile hayatınıza karışmama izin verdiğiniz için şeref duyuyorum. «Poirot, bir revarans yaptı. «Fakat — bu güzel konağın sizlerden alınarak yabancılara verilmesi de beni üzüyor. Her halde bu durum sizi de çok sarsıyor, Madam. Sizi ve ailenizi.»

Susan, hemen atıldı. «Hayır, öyle bir şey yok. Konağı sattığımız için hiç üzülmüyoruz.»

— «Çok naziksiniz, madam... Fakat emin olun, göçmenlerimiz buradan çok memnun kalacaklar. Tam istedikleri gibi bir yer burası... Duyduğuma göre konağı rahibeler de almak istemişler. Okul yapmak için sararım. Belki onları tercih ederdiniz?»

George, «Yoo,» dedi.

Poirot, Miss Gilchrist'e baktı. «Siz rahibelerden hiç hoşlanmıyorsunuz sanırım?»

Kadın, kıpkırmızı kesildi. «Ah, bundan bahsetmeyin, Mösyö Pontarlier. Benim rahibelere karşı şahsi bir düşmanlığım yok. Tabii bir insanın dünyadan elira ayağını çekmesini de pek aklım almıyor.»

Susan, mırıldandı. «Doğrusu ben rahibe olmayı hiç istemezdim.»

Rosamund, «Fakat rahibe kılığı insana çok yakışıyor,» dedi. «Geçen yıl oynayan

'Mucize' adlı eseri hatırlıyor musunuz? Sonia Wells rahibe elbiseleriyle gerçekten şahane olmuştu.»

George, «Doğrusu ben onların orta çağ elbiseleriyle dolaşmalarının sebebini anlayamıyorum,» diye gülümsedi. «Yani Tanrı o kılığı mı beğenecek? Rahibelerin elbisesi ağır, modası geçmiş bir şey. Üstelik sağlık kurallarına da aykırı.»

Miss Gilchrist, «Kılıkları yüzünden bütün rahibeler birbirlerine benziyorlar,»

dedi. «Biliyorum, benimki de gülünç ama geçen gün Mrs. Abernathie'nin köşkünün kapı-

sma bir rahibe gelince, fena halde korktum. Onu, zavallı Mrs. Lansquenet'in ölümüyle ilgili Soruşturmanın yapıldığı gün eve uğrayan rahibe sandım. Sanki kadın daima beni takip ediyormuş gibi bir hisse kapıldım.»

George, «Ben rahibelerin ikişer ikişer dolaşarak para topladıklarını sanıyordum,» diye cevap verdi. «Hattâ böyle bir detektif romanı da vardı.»

Miss Gilchrist, «Bu sefer gelen tekti,» dedi. «Tabii o iki rahibe aynı olamaz.

Başka başka yardım kurumları için para topluyorlardı.»

Hercule Poirot, sordu. «Fakat aralarında bir benzerlik vardı değil mi?»

Miss Gilchrist, ona döndü. «Galiba... Yanılmıyorsam hafif bıyıklı gibiydi.

Yanılmıyorsam beni korkutan da bu oldu. Zaten o şurada sinirlerim iyice bozulmuştu. Tabii aslında öyle telâşlanmam pek gülünçtü o da başka.»

Susan, «Bir erkek rahibe kılığına kolaylıkla girebilir,» diye mırıldandı.

«Ayakları da gözükmeyeceği için kimse ondan şüphelenmez.»

George, «İşin doğrusu §u,» dedi. «İnsan aslında başkalarına pek dikkatle bakmıyor. İşte bu yüzden bazan tanıklar mahkemede birbirine tamamiyle zıt çeyler söylüyorlar.»

Susan, «Garip olan bir şey daha var,» diye ilâve etti. «İnsan beklemediği bir anda aynada hayalini görünce kendisini tanıyamıyor. Karşısında biraz aşina birinin bulunduğunu sanıyor. 'Bu tanıdığım biri,' diyor. Sonra bir de bakıyor ki o kendisi.»

George, «İnsan aynadaki hayalini değil, kendisini görebilseydi işler daha da karışırdı,» dedi.

Rosamund'un yüzünde şaşkın bir ifade belirdi. «Neden?»

— «Çünkü — hiç kimse kendisini başkalarının gördüğü şekilde göremez. Biz hepimiz sadece aynadaki haya-

limizi biliriz. Halbuki bu da ters bir hayaldir.»

— «Ama bizden farklı mıdır bu?»

Susan çabucak, «A, tabii,» diye cevap verdi «Çünkü insanların yüzlerinin sağ

tarafıyla sol tarafı birbirinin aynı değildir. Bir kalem verirseniz ne demek istediğimi anlatırım.»

Odadaki o gergin hava kaybolmuştu. Herkes keyifli keyifli konuşuyordu. Yalnız Helen Abernathie'nin dalgırı bir hali vardı.

Odadaki o gergin hava kaybolmuştu. Herkes keyifli keyifli konuşuyordu. Yalnız Helen Abernathie'nin dalgın bir hali vardı.

Poirot ayağa kalkarak onun yanına gitti. «İyi geceler, Madam. Hattâ belki de size, 'Allaha ısmarladık,' demem daha doğru olur. Çünkü trenim yarm sabah dokuzda kalkıyor. Bana gösterdiğiniz nezaketi hiç bir zaman unutmayacağım... Siz de artık Kıbrıs'a döneceksiniz sanırım?»

Helen, hafifçe gülümsedi. «Evet.»

—

«Buradan ayrılacağınıza üzülmüyor musunuz?»

—

«Hayır, hayır. Geçmişe sıkıca sarılmanın ne faydası var? İnsan geçmiş günleri geride bırakmalıdır.»

Poirot, masum bir tavırla gözlerini kırpıştırdı. «Tabii bu kabilse. Bazan geçmiş, insanın dirseğinin dibinden ayrılmaz. Durmadan, 'Ben buradayım, der.»

Michael, «Yani,» diye mırıldandı. «Sizin göçmenler buraya yerleştikleri zaman bile geçmiş günlerde çektikleri azapları unutamayacaklar. Öyle mi?»

— «Ben göçmenleri kasdetmedim.»

Rosamund, «O bizi kasdetti sevgilim,» diye atıldı. «Richard dayıyı, Cora teyzeyi, o baltayı.» Poirot'ya baktı, «öyle değil mi?»

Poirot, onu süzdü. «Neden öyle düşünüyorsunuz, Madam?»

— «Çünkü Siz bir detektifsiniz. Öyle değil mi? Göçmenlerle filân bir ilişkiniz de yok.»

*

XX

1.

Hava birdenbire gerginleşiverdi. Poirot,'gözlerini Ro-samund'un güzel ve sakin yüzünden ayırmamasına rağmen hissetti bunu. Sonra usulca eğildi. «Çok anlayışlısınız, Madam.»

Rosamund, «Yok canım,» dedi. «Sadece vaktiyle sizi bana göstermişlerdi. Bir lokantada. Sizi görünce hatırladım.»

—

«Fakat bundan şimdiye kadar hiç bahsetmediniz.» Rosamund, «Böylesinin daha eğlenceli olacağını düşündüm de,» dedi.

—

«Rosamund...» Michael'in sesi hafifçe titriyordu.

Poirot, genç adama bir göz attı. M'chael'in kızmış olduğu belliydi. Hem öfkelenmişti, hem de — korkmuştu galiba. Poirot, çabucak diğerlerine baktı.

Susan'ın yüzünde hiddetli ve ihtiyatlı bir ifade vardı. Gregory'n'n ne düşündüğü belli değildi. Miss Giîchrist, ağzını aptal aptal bir karış açmıştı. George, dikkatli, Helen üzgün ve endişeliydi. Poirot, omuzlarını dikleytirerek, eğildi.

Eskisi gibi öyle mübalâğalı tavırlarla konuşmuyordu artık. «Evet, ben detektifim.»

George Crossfield'in. ağzının kenarları yine beyazlag' mıştı. «Sizi buraya kim yolladı.»

—

«Ba.na Richard Abernathie'nin ölümü olayını ince-

leme görevi verildi.»

—

«Kim tarafından?»

—

«Bu şimdiki halde sizi ilgilendirmez. Fakat Richard Abernathie'nin normal bir şekilde öldüğünü öğrenmeyi istemez miydiniz?»

—

«Oruin ölümü gayet normaldi.

Aksini kim iddia ediyor?»

—

«Cora Lansquenet. Ve sonra Cora da öldürüldü.» Odada bir endişe dalgası dolaçtı âdeta.

Susan, «Cora hala o sözleri bu odada söyledi,» diye mırıldandı. «Ama ben —»

George, alayla ona baktı. «Kendisine sahiden inanmadın mı, Susan? Artık rol yapmanın ne lüzumu var? Bu sözlerle Mösyö Pontarlier'i kaldırabileceğini sanmıyorsun ya?»

Rosamund, «Biz hepimiz de Cora'nın sözlerinin doğru olduğunu düşündük,» dedi.

<;Bu beyin adı ise Pontarlier değil, Hercule sanırım.»

—

«Hercuîe Poirot, emrinizde.» Be'çikah eğildi. Derin bir sessizlik oldu. Sonra George, «Nasıl bir neticeye vardığınızı sorabilir miyim?» dedi.

Rosamund, güldü. «Bunu sana açıklayacak değil... Bir .şeyler söylese bile onlar da doğru olmayacak.» İçlerinde sadece onun çok eğleniyor muş gibi bir hali vardı.

Poirot, düşünceli gözlerle genç kadına baktı.

Hercule Poirot o gece rahat uyuyamadî. Tam dalacağı, sjrada aklına bir şeyler geliyordu. Boya — Timothy ve boya. Yağlı boya... Boya kokusu. Bunun r:ederse?j^^gT histle'la da bir ilgisi vardı. Boya ve Cora. Cora'nın resim-

leri ve kart postallar ...Entwhistle'in söylediği bir söz... Yoksa bunu Lanscombe mu söylemişti? Richard Abernat-hie'nin öldüğü gün konağa gelen rahibe.

Bıyıklı bir rahibe. Bir sürü rahibe!... Cora... Kadının ağabeysinin ölümü hakkındaki sözleri. Helen o zaman işte bir acayiplik olduğunu sezmişti. Neydi bu? Helen'in balmumu çiçekleri dü-gıürmesi...

Poirot, uykuya daldı. Rüya görmeye başlamıştı bu sefer. Yeşil mermer masanın üzerinde cam fanusla kapanmış balmumu çiçekler duruyordu. Fakat cam, kırmızı yağh boyayla boyanmıştı. Kan renginde bir boyayla. Poirot, boyanın kokusunu duyuyordu. Timothy, inliyordu. «Ölüyorum... Ölüyorum... Son bu.» Maude, uzun boyuyla onun yanında duruyor, sert sert, «Evet,» diyordu. «Son bu.» Elinde koskocaman bir bıçak vardı... Bir yatağm etrafına mumlar dikilmişti, bir rahibe dua ediyordu. Poirot, rahibenin yüzünü görebildiği takdirde ısrarı çözebileceğini anlıyordu. ..

Belçikalı birdenbire uyandı... Her şeyi biliyordu artık.

Evet, oyunun sonuna gelmişlerdi.

Ama daha yapılması lâzım gelen bazı şeyler vardı.

Poriot, bilgi parçacıklarını dikkatle inceledi.

Mr. Entwhistle, boya kokusu, Timothy'nin köşkü ve orada olması lâzım gelen bir şey... Balmumu çiçekler... Helen... Kırılan fanus...

**

Helen Abernathie, odasına

çekildikten sonra hemen yatmadı. Eterin derin düşünüyordu. Tuvalet masasının ba-

sına geçmiş, görmeyen gözlerle aynadaki hayaline bakmaktaydı. «Artık Richard'ıa mezarında rahat rahat yatması imkânsız... Her şeye Cora'nın o bir iki sözü sebep oldu... O gün cenazeden sonra... Cora'ya hepimiz de nasıl baktık?... George demin kendi kendimizi görmemiz konusunda ne dediydi?» Helen birdenbire aynadaki hayaline dikkatle baktı. «însarun yüzünün sağ tarafı sol tarafına pek benzemezmiş... Ama bana arada pek fark yokmuş gibi geliyor... Cora... Cora o gün konuşurken başını yana doğru eğilmişti... O soruyu sorarken bana bakıyordu...»

Birdenbire Helen elleriyle yüzünü

kapattı. «Saçma bu... Mantıksızca bir şey...»

*

—

«Alo, ben Entwhistle... Helen, siz misiniz?»

—

«Merhaba. Sizi böyle

sabahın bu erken saatinde uyandırdığım için özür dilerim, Entwhistle. Cora'nın Ric-hard'ın ölümü hakkında o sözleri söylediği gün bana bir yanl:şıhk var gibi gelmişti. Bunu size anlatmıştım. Siz de bunun ne olduğunu hatırlar hatırlamaz size bunu haber vermemi istemiştiniz.»

—

«Ah, demek hatırladınız Helen?»

Helen, şaşkın şaşkın, «Evet,» diye mırıldandı. «Ama pek anlamsız bu.»

—

«Bırakın da o bakımdan ben karar vereyim. Bu, odadaki kimselerden biriyle mi ilgili?»

—

«Evet.»

—

«Haydi anlatın.»

.— «Pek saçma bu.» Helen'in özür diîermiş gibi bir hali vardı. «Ama durumdan eminim. Dün gece aynada kendime bakarken farkettim bunu. Ah —»

Helen'in hayret dolu hafif feryadını acayip bir gürültü izledi. Mr. Entwhistle bunun ne olduğunu anlayamadı.

Avukat, telâşla, «Allo?» diye bağırdı. «Allo? Allo? Helen, orada mısınız?

Helen?»

**

XXI

1.

Mr. Entwhistle, bir saat uğraştıktan, telefon idaresindeki memurlarla konuştuktan sonra konakla temas kurabildi.

Nihayet karşısına Hercule Poirot çıkınca da, telâşla, «Allaha şükür!» diye bağırdı. «Santral sizin numarayı bir türlü bağlayamadı!»

—

«Tabii. Telefon açık bırakılmıştı.»

Avukat, sert bir sesle, «Bir şey mi oldu?» diye sordu.

—

«Evet. Hizmetçi Mrs. Helen'i yirmi dakika önce kütüphanede baygın buldu.

Telefonun yanında. Mrs. Helen başına ağır bir darbe yemiş.»

—

«Yani biri onun kafasına mı vurmuş?»

—

«Ben o fikirdeyim. Tabii Mrs. Helen'in yere yuvarlanırken başını mermer şöminenin kenarına vurmuş olması ihtimali de var. Ama ben buna hiç ihtimal vermiyorum. Doktor da öyle.»

—

«Helen o sırada bana telefon ediyordu. Konuşma birdenbire kesilince endişelendim.»

—

«Demek Mrs. Helen'in telefon ettiği sizdiniz? O size ne söyledi?»

—

«Cenaze günü bir acayiplik

olduğunu sezmişti ya...»

•— «Birdenbire bunun ne olduğunu mu anlamış?»

—

«Evet.»

—

«E?»

Avukat, ters ters, «E'si mesi yok,» dedi. «Helen bana bunun ne olduğunu anlatamadı ki.»

—

«Peki, Mrs. Helen ne söyledi?»

—

«Önemli bir açıklama yapmadı.»

—

«Afedereiniz, dostum, bırakın da bu konuda ben karar vereyim. Mrs. Helen'in sözlerini bana tekrarlamaya çalışın.»

—

«Helen, o acayipliği hatırlar hatırlamaz bunu bana bildirmesini söylediğimi hatırlattı. Bunun ne olduğunu anladığını fakat saçma bulduğunu açıkladı. Bunun cenaze günü konakta bulunanlarla ilgisi olduğunu söyledi. Durumu, aynaya bakarken anladığını belirtti.»

—

«Evet?»

—

«Hepsi o kadar.»

Mr. Entwhistle,'«ly''m iç yüzünü öğrenmek için Helen'in kendisine gelmesini beklememiz lâzım,» dedi.

Poirot, ciddi bir sesle, «Belki Mrs. Helen uzun zaman kendine gelemeyecek,» diye cevap verdi. «Belki de ölecek...»

—

«Durumu o kadar fena mı?» Avukatın sesi titriyordu.

—

«Maalesef öyle, dostum.»

—

«Fakat — bu korkunç bir şey, Poirot.»

—

«Korkunç ya. Onun için de artık

bekleyemeyiz. Çünkü artık karşımızda hain ve soğukkanlı biri olduğu anlaşılıyor. Veya korkuya kapılmış bir kimse. Tabii bu ikisi de aynı kapıya çıkar.»

—

«Fakat buraya bakın, Poirot. Helen ne olacak? Konakta emniyette mi o?»

—

«Konakta emniyette olamazdı. Onun için kendisini, hastaneye yolladık. Başında da özel hemşireler bulunacak.

Ne aile, ne başkası Mrs. Helen'in yanma sokulmayacak.» Mr. Entwhistle, derin bir nefes aldı. «Neyse içim biraz rahat etti. Benim Helen'e büyük bir saygı ve sevgim vardn1.»

—

«Evet, biliyorum... Şimdi dostum, sizden bir şey yapmanızı isteyeceğim... Bir dakika...» Kısa bir sessizlik oldu. Sonra Poirot tekrar konuşmağa başladı. «Bizi dinleyip dinlemediklerini anlamak istedim. Şimdi, bir yere gitmeniz lâzım.»

—

«Nereye?»

—

«Londra yakınında bir yere. St. Edmunds'a. Orada da bir araba kiralayarak Forsdyke akıl hastanesine gideceksiniz. Klinikte Dr. Penrith adında biriyle konuşacaksınız. Klinikten çıkmış olan bir hasta hakkında bilgi isteyeceksiniz.»

—

«Hangi hasta? Poirot—»

—

«Hastanın adı Gregory Banks. Onun derdinin ne olduğunu ve kendisine nasıl bir tedavi yapıldığnı öğrenin.»

—

«Yani Gregory deli rni?»

—• «Hişş... Sözlerinize dikkat edin... Her halde henüz kahvaltı etmediniz? Ben de öyle... Şimdi güzelce oturup karnınızı doyurun. Saat onikide kalkan trene yetimin. Daha önce bir şey olursa ben sizi tekrar ararım.»

Mr. Entwhistle, endişeyle, «Aman dikkatli olun, Poirot,» dedi.

—

«Merak etmeyin. Ben de başıma mermerden yapılmış ağır bir vazo yemek niyetinde değilim. Şimdilik Allaha ısmarladık.» Poirot, avukatın karşıdan telefonu kapattığını duydu. Bunu ikinci hafif bir çıtırdı izledi. Belçikalı, bıyık altından güldü. Biri holdeki telefonun ahizesini yerine bırakmıştı.

Fakat Poirot dışarı çıktığı zaman holde hiç kimse yoktu. Belçikalı, usulca başını salladı. «Ben öğreneceğimi

öğrendim artık... Kimin suçlu olduğunu da biliyorum. Onu suçüstü yakalamama lüzum yok.»

Poirot, şapkasıyla paltosunu giyerek, çabucak konaktan ayrıldı. Yan kapıdan çıkmayı tercih etmişti. Biraz sonra postahanedeydi. Telefonda yine Mr.

Entwhistle'la konuşuyordu.

—

«Evet, yine ben. Demin size verdiğim göreve aldırmayın. O bir şaşırtmacaydı.

Çünkü biri konuşmamızı dinliyordu o sırada. Şimdi asıl görevinize gelelim, dostum. Trene binin ve doğru Timothy Abernathie'nin köşküne gidin.»

—

«Fakat Timothy'le Maude, Enderby'deler.»

—

«Evet. Biliyorum. Köşkte kimse yok. Daha doğrusu karı koca eve bakması için oraya Mrs. Jones adında birini bırakmışlar. Köşkten bir şey almanızı istiyorum, Entwhistle.»

—

«Poirot! Ben hırsızlık edemem!»

—

«Edecek değilsiniz. O zarif Mrs. Jones'a sizi Mrs. Maude'un yolladığını söylersiniz. Zannederdem kadın sizi tanıyor... îyi... Ona, 'Maude bunu alıp Londra'ya götürmemi istedi,' dersiniz işte o kadar. Kadın bir şeyden şüphelenmez.»

—

«Her halde... Ama açıkçası bu iş hiç hoşuma gitmedi.» Mr. Entwhistle'in sesi sıkıntılıydı. «Neden o şey neyse onu siz gidip almıyorsunuz?»

—

«Çünkü ben bir yabancıyım, dostum. Ve Mrs. Jones beni görür görmez şüphelenir bu yüzden. Ama giderseniz böyle bir şey olmaz.»

—

«Doğru. Haklısınız... Fakat Timothy'le Maude bu işi duyunca bir şey demezler mi? Onları kırk yıldan beri tanıyorum.»

—

«Richard'ı da yıllardan beri tanıyordunuz, Cora'*

ise çocukluğunu

biliyordunuz.»

Mr. Entwhistle, hoşnutsuz hoşnutsuz, «Buna lüzum

olduğundan emin misiniz?» diye sordu.

—

«Hem de nasıl! Hem de nasıl!»

—

«Peki oradan alacağım şey nedir?» Poirût, bunu avukata açıkladı.

—

«Fakat Poirot, ben bundan bir şey anlıyama——»

—

«Anlamanız lâzım değil. Benim anlamam kâfi.»

—

«Peki, o Allanın cezası yayi sonra ne yapacağım?»

—

«Onu Londra'ya, Elm Park Gardens'de bir adrese götüreceksiniz. Yanınızda kalem varsa yazıverin.»

Mrs. Entwiiistle, bu işi yaptıktan sonra yine sıkıntılı sıkıntılı, «Ne yaptığınızı bildiğinizi umarım, Poirot,» dedi,

—

«Tabii biliyorum. Sona yaklaştık.»

Avukat, içini çekti. «Helen'i:: ne söyleyeceğini öğrene-bilseydik. Bunu hiç olmazsa tahmin edebilseydik.»

—

«Talimine lüzum yok. Ben bunun ne olduğunu biliyorum.»

•— «Biliyor musunuz? Fakat azizim Poirot—»

—

«İzahat sonra. Fakat bana inanın. Helen Abernat-hie'nin aynaya baktığı zaman ne gördüğünü biliyorum.»

*

Kahvaltıya sıkıntılı bir hava hâkimdi. Rosamund'la Timothy, aşağıya inmemişlerdi. Fakat diğerleri masanın ba§ na geçmişler, alçak sesle konuşuyorlardı.

Kendisini ilk toplayan George oldu. «Helen yengenin iyileşeceğinden eminim.

Doktorlar insanı mahsus telâşlandırırlar.»...,-, Susan, «Ben Helen'in o saatte neden telefona koştuğunu bir türlü anlayamadım,»

diye mırıldandı.

Maude, kesin bir tavırla, «Her lialde kendini iyi his-

setmedi,» dedi. «Onun için doktora telefon etmeye karar vererek aşağıya indi.»

Michael, başmı salladı. «Zavallı... Yere düşerken başım mermere vurmuş. Halının üzerine yuvarlansaydı bu olmazdı.»

Kapı açılarak, Rosamund içeri girdi. Kaşlarını çatmışt-tı. «O balmumu çiçekleri bulamadım. Şu, Richard dayımın cenazesinin kalktığı gün yeşil mermer masanın üzerinde duran çiçekleri.» Susan'ı suçlarm:g gibi bakıyordu. «Onları sen mi aldın yoksa?»

—

«Ne münasebet! Rosamund, sen de çok acayipsin! Zavallı Helen yenge baygm halde hastaneye kaldırıldı, sen oturmuş çiçekleri düşünüyorsun!»

—

«Neden düşünmeyeyim? Baygm

haldeysen neler olduğunu bilmezsin. Böyle şeyler senin için önemli değildir. Helen yenge yapabileceğimiz bir şey yok... Yarın Mic-hael'la Londra'ya döneceğiz. Onun için de o masa meselesini kesinlikle halletmek istiyorum. Ama önce o balmumu çiçekleri görmek istiyorum.» O sırada kapıdan içeri giren uşağa döndü. «Lanscombe, bir ara yeşil mermer masanın üstünde duran balmumu çiçeklerin nerede olduğunu biliyor musun?»

—

«Anladığıma göre Mrs. Helen kazara onların üstündeki fanusu kırmış. Bir yenisini yaptıracaktı. Çiçeklerin merdivenin altındaki dolabın rafında olduğunu sanıyorum.»

—

«Gidip bakayım. Michael, sevgilim, sen de benimle gel. Orası karanlıktır.

Hemen yengenin başına gelenlerden sonra karanlık köşelerde tek başıma dolaşmak niyetinde değilim.»

Herkes birdenbire sinirleniverdi.

Maude, o kalın sesiyle, «Ne demek istiyorsun, Rosamund?» diye sordu.

x

— «Helen yengenin başına vurdular ya.»

Gregory Banks, sert sert, «Mrs. Helen baygınlık geçirip yere yuvarlanmıg,» dedi.

Rosamund, bir kahkaha attı. «Bunu sana kendisi mi söyledi? Budala olma, Gregory.

Helen yengenin kafasına vurdular tabii.»

George, atıldı. «Böyle şeyler söylememelisin, Rosamund.»

Genç kadın, «Saçma,» dedi. «Durum meydanda. Evde bir detektif var, ipucu arıyor.

Richard dayı zehirlendi. Cora teyzeyi baltayla parçaladılar. Miss Giîchrist'e zehirli pasta yollandı. Helen yengenin başına da ağır bir cisimle vurdular. Bakm görürsünüz, bu iş böyle devam edecek. Hepimiz teker teker öldürüleceğiz. Geriye katil kalacak tabii. Fakat ben öldürülmek niyetinde değilim.»

George, neşeyle, «Seni öldürmeyi neden istesinler güzel Rosamund?» diye sordu.

Genç kadın, «Ben çok şey biliyorum da ondan,» dedi.

Maude Abernathie'yle Gregory Banks, aynı anda bağırdılar. «Neler biliyorsun?»

Rosamund, bir melek gibi gülümsedi. «Bunu öğrenmeyi isterdiniz değil mi? Haydi gel, Michael.»

*

XXII

Hercule Poirot, saat onbirde kütüphanede resmi olmayan bir toplantı yaptı.

Herkes katıldı buna. Belçikalı yarım daire şeklinde oturmuş olan küçük guruptakileri ay-

n ayrı süzdükten sonra, «Dün gece,» diye söze başladı. «Mrs. Rosamund benim bir detektif olduğumu açıkladı. Aslında kimliğimi bir süre daha gizlemeyi istiyordum. Ama neyse... Bu önemli değil... Şimdi beni dikkatle dinleyin. Mr.

Entwhistle, eski dostlarımdandır.»

— «Evet... Eski arkadaşı Mr. Richard'ın ölümü Mr. Entwhistle'i çok sarsmıştı.

Tabii Richard'ın kız kardeşi Cora'nın sözleri de.»

Maude, «Tam Cora'ya göre, saçma sapan sözlerdi onlar,» diye homurdandı. «Doğrusu Mr. Entwhistle gibi aklı başında bir adamın p lâflara aldırmasına şaştım.»

Poirot, sözlerine devam etti. «Cora Lansquenet'in öldürülmesi üzerine, Mr.

Entwhistle'in endişeleri de büsbütün arttı. O bir tek şey istiyordu. Aslında bu ölümün sadece bir tesadüf olduğunun ortaya çıkarılmasını. Daha

doğrusu Richard Abernathie'nin normal sebeplerden öldüğüne inanmayı istiyordu. İşte benden de bunu incelememi istedi.» Bir an durdu. «Ben de bunu yaptım...» Yine durdu.

Diğerlerinin sesi çıkmıyordu. Poirot başını arkaya attı. «Eh bien, tahkikatımın neticesinin sizi memnun edeceğinden eminim. Richard Abernathie'nin ölümünün normal olmadığını düşünmemiz için hiç bir sebep yok ortada.» Zaferle güldü. «Her halde bu sizler için iyi bir haber.»

Fakat bir kişi hariç, diğerleri hâlâ ona şüpheyle bakıyorlardı.

Bu tek kişi Timothy Abernathie'ydi. Adam, başını sallayıp duruyordu. «Richard cinayete kurban gitmedi tabii! Cora'nın bir oyunuydu bu! Hepinizi korkutmaya kalkıştı. Cora benim kız kardeşimdi ama aslında dengesiz bir tipti o,.

Zavallı..Mr. Bilmem ne... Adınızı bilmiyorum... Gerçeği ortaya çıkarmakla iyi ettiniz... Yalnız Entwhist-le'inki de iüstahlık. Size böyle bir görev vermeye nasıl da cesaret etti? Eğer paranızı bizden alabileceğini sanıyorsa çok yanılıyor. Küstah!

Entwhistle kim oluyor?

Madem aile Richard'ın

ölümünün

normal olduğundan emindi—»

Rosamund, onun sözünü kesti. «Ama aile bundan emin değildi, Timothy dayı.»

—

«Ne? Ne dedin?» Timothy kaşlarını çatarak öfkeyle yeğenine baktı.

—

«Biz emin değildik. Ya bu sabah Helen yengenin basma gelenler?»

Maude, çabucak, «Helen, yaşlanıyor artık,» dedi. «în-san o çağda sık sık baygınlık geçirir.»

Rosamund, gülümsedi. «Anlıyorum... O da bir tesadüf yani.»

—

«Tabii... Helen doktora telefon etti ve—»

—— «Hayır, etmemiş. Ben bunu doktora sordum.»

Rosamund hâlâ gülümsüyordu.

Susan, sert bir sesle, «Ya kime etmiş?» diye sordu. Rosamund'un yüzünde hafif bir öfke belirdi. «Bilmiyorum. Ama belki bunu öğrenirim...»

*

Hercule Poirot, çardakta oturuyordu. Saatini de çıkarıp yanma koymuştu.

Evdekilere eaat cnikide gideceğini açıklamıştı. Trenin kalkmasına daha yarım saat vardı. Bu otuz dakika içerisinde kurduğu ağa bir takım kimselerin düşeceğinden emindi.

Ağına ilk yakalanan Miss Gilchrist oldu. İhtiyar kız, telâşlı ve endişeliydi. Bu yüzden de sözlerinin yarısı anlaşılmıyordu. «Ah, Mr. Pontarlier... Asıl adınızı hatırlaya-madım... Fakat sizinle konuşmam lâzım... Mrs. Helen'in başına gelenleri biliyorsunuz... Bu bakımdan Mrs. Rosamund haklı... Bir tesadüf değil o. Fakat— bu iş hoşuma

gitmiyor. Çünkü o bana çok iyi davrandı. Bu nankörlük olacak. Bana Mrs. Maude'un yanında iş buldu. Sonra Mrs. Cora'nın kürk ceketini de verdi. Bu

biraz büyük ama olsun, zararı yok. Ametist broşu kendisine iade etmek istedim. Onu da almadı—»

Poirot, usulca, «Mrs. Susan Banks'dan bahsediyorsunuz sanırım,» dedi.

—

«Evet...» Miss Gilchrist,

gözlerini yere dikerek üzüntülü üzüntülü parmaklarım birbirine kenetledi. «Şey... Yani— ben dinledim.»

—

«Yani bir konuşmayı mı duydunuz?»

—

«Hayır.» Miss Gilchrist,

kahramanca bir azimle başını salladı. «En iyisi işin doğrusunu söylemek. Şey... Mr. Richard'ın eve geldiği gün onun Mrs.

Lansquenefle yaptığı konuşmayı dinledim. Biraz meraklanmıştm. Adam yıllardan beri kız kardeşini ilk defa arıyordu. Tabii benim yaptığım ayıptı... Fakat Lisan beraber yaşadığı kimselerin hayatıyla ilgileniyor.»

Poirot, «Bu gayet normal,» dedi.

—

«Evet, bence de öyle...

Neyse...

Mr. Richard'ın ne dediğini duydum.»

—

«Mrs. Cora'ya söylediklerini mi?»

—

«Evet. Mr. Richard, 'Timothy'le konugmak faydasız,' dedi. 'O insanı dinlemiyor, sözlerine de önem vermiyor. Onun iç'n sana açılmaya karar verdim, Cora. Geride biz üçümüz kaldık. Sen aptal rolü oynamaya bayılırsın ama aslında çok zekisindir. Sen benim yerimde olsaydın no yapardın?

«Mrs. Lansquenet'in ne cevap verdiğini pek anlayamadım. Fakat, 'polis,' sözünü duydum. Sonra Mr. Richard, 'Hayır,' diye bağırdı. 'Bunu yapamam. Neticede o kız benim yeğenim.' O sırada mutfağa koşmak zorunda kaldım. Çorba taş'yordu. Geri döndüğüm zaman Mr. Richard, 'Normal' olmayan bir şekilde de ölsem, yine de polis çağı-

nlmasını istemem,' diyordu. 'Anlıyorsun, değil mi, Cora? Ama endişelenme. Artık durumu biliyorum, onun için de kolaylıkla tedbir alabilirim.' Ondan sonra yeni bir vasiyetname yaptığından, Mrs. Cora'nın hiç sıkıntı çekmeyeceğinden bahsetti...» Miss Gilchrist, durakladı.

Poirot, mırıldandı. «Anlıyorum... Anlıyorum...» — «Bunu açıklamayı istemiyordum... Mrs. Lansquenet de bunu doğru bulmazdı... Fakat— bu sabah Mrs.

Helen'e saldırdılar... Ah, Mösyö Pontarlier, bu her halde bir tesadüf değildi.»

Belçikalı, gülümsedi. «Evet, değildi... Bana geldiğiniz için çok tegakkür ederim, Miss Gilchrist. Bu çok lüzumluydu.»

3

Poirot, Miss Gilchrist'i zorlukla başından attı. Çünkü başkalarının da kendisine açılacaklarını umuyordu.

Yanılmanrştı... Miss G:lchrist uzaklaştığı sırada Gregory Banks çim alandan hızla ilerleyerek, çardağa doğru geldi. Rengi iyice uçmuş, alnında ter tanecikleri belirmişti. Sözlerinde acayip bir heyecan vardı.

— «Neyse! O buda'a kadının yanınızdan hiç ayrılmayacağını sandım! Bu sabahki sözleriniz yanlıştı. Richard Abernathie Öldürüldü aslında. Onu bea öldürdüm!»

Poirot, sakin sakin genç adamı süzdü, «öyle mi? «Bunu nasıl yaptınız?»

Gregory, güldü. «Benim için zor olmadı bu.. Neticede elimin altında onbeş yirmi zehir var. Tabii zehirleme usulünü bir süre düşünmem lâzım geldi. Sonra bunun yolunu da buldum. Fevkalâde zekice bir şeydi bu. îşin en güzel tarafı o sırada konakta bulunmama da lüzum kalmıyordu.»

Poirot, «Fevkalâde,» dedi.

Gregory Banks, tevazuyla bağanı eğdi. «Evet. Gerçekten fevkalâde bir usuldü bu.»

Poirot, ilgiyle sordu. «Peki Mr. Richard'ı neden öldürdünüz? Karınıza para ka'acağı için mi?»

—

«Ne münasebet!» Gregory, birdenbire öfkelenmişti. «Ben para gez değilim.

Susan'la da parası için evlenmedim.»

—

«öyle mi?»

—

«Ama Richard Abernathie öyle sanıyordu!» Gre-gory'nin sesinde müthiş bir kin vardı şimdi. «Susan'dan hoşlanıyor, onu takdir ediyordu. Susan'da Abernathie kanı olduğunu söyleyerek karımla öğünüyordu. Fakat Susan'ın kendinden aşağı biriyle evlendiğinden de emindi. Belki ben şık giyinmiyorum, konuşmam da düzgün değil! Ama o da züppenin biriydi! İğrenç bir züppe!»

Poirot, usulca, «Mr. Richard'ın züppe olduğunu sanmıyorum,» diye mırıldandı.

«İşittiklerimden bunu anladım.»

—

«Züppeydi! Züppe!» Genç adamın sesi iyice tizleş-mişti. «Beni aşağı görüyordu. Bana karşı gayet terbiyeli davranıyordu ama aslında benden hiç hoşlanmadığı da belliydi.»

—

«Belki.»

—

«Bana hiç kimse öyle davranamaz. Davranmaya kalkarsa cezas:nı çeker. Bunu daha önce yapmaya kalkışanlar da oldu. İlâç yaptıran bir kadın... Bana kabalık etti. Ona ne yaptığımı biliyor musunuz?»

Poirot, «Evet,» dedi. Gregory, şaşırdı. «Demek biliyorsunuz?» •

— «Evet.»

—

«Kadın az kalsın ölüyordu. «Genç adam, memnun bir tavırla konuşuyordu. «Bu da benimle oynanamıyacağı-

m gösterir. Richard beni aşağı görüyordu. Sonra ne oldu? Geberdi gitti!»

Poirot, gayet ciddi bir tavırla, «Mükemmel bir cinayet bu,» diye baş:nı salladı.

«Fakat neden şimdi bunu itiraf ediyorsunuz?»

— «Çünkü siz tahkikatın sona erd'ğini söylediniz. Richard'ın ölümünün normal olduğunu açıkladınız. Size sandığınız kadar zeki olmadığınızı öğretmem lâzımdı.

Bundan başka— bundan ba§ka—»

Poirot, «Evet?» dedi. «Bundan başka?»

Gregory, birdenbire banka çöktü. Şimdi yüzünde âdeta vecd dolu bir ifade vardı.

«Kötülük ettim... Cezalandırılmam lâzım... Oraya gidecek ve çilemi çekeceğim...

Cezalandırılmam lâzım...» Gözleri parlıyordu. Poirot, bir iki dakika onu merakla süzdü.

Sonra da, «Karınızdan kaçmayı çok mu istiyorsunuz?» diye sordu.

Gregory'nin yüzündeki ifade değişti, «Susan? Susan — harikuladedir. Harikulade.»

— «Evet, Susan harikulade. Bu da sizin için ağır bir yük... Susan sizi delicesine seviyor... Bu da ayn bir yük... öyle değil mi?»

Gregory, başını önüne eğmişti. Somurtkan bir çocuk gibi, «O neden yakamı bırakmıyor?» diye homurdandı. Sonra da birdenbire ayağa f r!adı. îşte geliyor!

Ben gidiyorum. Susan'a size anlattıklarımı açıklayın. Ona karakola gittiğimi söyleyin. Her şeyi itiraf etmeye gittiğimi.»

#*

Susan, nefes nefeseydi. «Gregory nerede? Demin buradaydı. Onu gördüm.»

— «Evet.» Poirot, bir an durdu. «Bana Richard Aber-

nathie'yi zehirlediğini söylemeye gelmişti.» —«Saçma! Ona inanmadığınızı umarım!»

—

«Ona inanmamam için bir sebep var mı?»

—

«Richard amca öldüğü sırada Gregory burada değildi.»

—

«Belki... Peki Gora öldüğü zaman neredeydi o?»

—

«Londra... Beraberdik.»

Hercule Poirot, başını sa.ladı. «Olmadı, olmadı. Meselâ siz o gün arabanızı alarak evden uzaklaştınız. St. Ma-ry'e eritmiş olduğunuzdan eminim.»

—

«Ne münasebet!»

Poirot, güldü. «Buraya geldiğiniz zaman size daha önce karşılanmış olduğumuzu söyledim, Madam. Mrs. Lansquenet'le ilgili Soruşturma'dan

sonra Kral Tacı'nın garajına gitmiştiniz. Orada çırakla konuçurken, yandaki arabada oturan yaşlı bir yabancı sizi dinliyordu.»

—

«Ne demek istediğimizi anlayamadım. Soruşturma gününden bahsediyorsunuz!»

—

«Ah, fakat çırağın size ne dediğini gayet iyi hatırlıyorum. Çocuk size cora'nın yeğeni olup olmadığınızı sordu.»

—

«İnsanlar fazla meraklı oluyor!»

—

«Sonra çocuk, 'Ben de sizi daha önce nerede gördüğümü düşülüyordum,' dedi. O

sizinle daha

önce nerede karşılaşmıştı, madam? Yine St. Mary'de tabii. îşte bu konuşma yüzünden ufak bir tahkikat yaptım ve sizin Gora Lansquenet'in öldüğü gün gerçekten St. Mary'e gitmiş olduğunuzu da öğrendim. Arabanızı yine o eski taş

ocağına bırakmıştınız. Ama otomobili görmüşler ve numarasını da almıylardı.

Artık Müfettiş Morton'da arabanın kime ait olduğunu biîivor.»

Susan, ona baktı. Ke3İk kesik nefes alıyordu ama yüzünün ifadesi sakindi.

«Saçmalıyorsunuz, Mösyö Poirot. Üstelik bana buraya neden geldiğimi de unutturuyorsunuz. Sizi yalnız bulmayı istiyordum...»

—

«Bana cinaveti kocanızın değil, kendinizin işlediğini mi itiraf edecektiniz?»

—

«Ne münasebet! Siz benim budala olduğumu sanıyorsunuz ? Ayrıca size Gregory'nin o gün Londra'dan hiç ayrılmad ğı vı da söyledim.»

—

«Bunu kesinlikle bilmeniz imkânsız. Çünkü siz o

sırada Londra'da değildiniz. St. Mary'e neden gittiniz, Mrs» Banks?»

Susan, derin bir nefes aldı. «Pekâlâ, madem ısrar ediyorsunuz! Cora'nın ce.ıazede söylediği sözler beni endişelendirmişti. Durmadan o lâfları düşünüyordum. Sonunda gidip onu görmeye, öyle düşünmesinin sebebini sormaya karar verdim. Gregory, Cora'nın sözlerini gülünç buımuş-tu. O^un için kocama nereye gittiğimi de açıklamadım. St. Mary'e saat üçe doğru eriştim. Zili çaldım, kapıya vurdum. Fakat kimse çıkmadı. Onun üzerine Cora'nın evde olmadığına kanaat getirdim. Evin arka tarafına geçmedim. O tarafa gitseydim, her halde kırık camı da görürdüm. Arabama atlayarak Londra'ya döndüm. Zavallı Cora'nın öldürülmüş

olduğundan haberim yoktu tabii.»

Poirot'nun vüzü ifadesizdi. «Kocauız neden katil oU duğunu iddia ediyor?»

—

«Çünkü o—» Susan durakladı.

Poirot, atıldı. «Çünkü o deli, diyecektiniz değil mi? Bunu şaka gibi söyleyecektiniz. Ama aslında doğru bu sanırım.»

—

«Gregory'nin hiç bir şeyi yok. O gayet iyi. Gayet iyi!»

Poirot, «Onun hayatı hakkında biraz bilgim var,» dedi. «Kendisiyle tanışmadan önce sinir kliniğinde yatmıştı değil mi?»

¦— «Deli değildi o? Hastaneye de kendisi, tedavi olmak isteğiyle gitmişti.»

—

«Doğru. Gregory'nin deli olduğu söylenemez. Fakat dengesiz bir tip olduğu da muhakkak. Onda 'cezalandırılma kompleksi' var. Çocukluğundan beri öyleymiş

sanırım.»

Susan, çabucak, heyecanla, «Anlamıyorsunuz,» diye bağırdı. «Gregory'nin eline hiç bir zaman uygun fırsat geçmemiş. İşte ben de Richard amcanın parasını bu yüzden istiyordum. Ama amcama durumu bir türlü an'atama-dım. Gregory'nin kendi işi olmalıydı. Onun önemli bir insan olduğuna inanması şarttı. Eczanede kendisine sert davranıyorlardı. Ama artık her şey düzelecek. Kendi la-boratuvan olacak onun. Kendi formülleriyle meşgul olacak.»

—

«Evet, evet. Kabil olsaydı ona ayla yıldızları da verirdiniz. Çünkü kendisini seviyorsunuz. Hem de emniyet ve mutluluğu engeheyecek kadar. Fakat insanlara kabul etmeleri imkânsız olan bir şeyi veremezsiniz. Sonunda Gregory, yine de istemediği bir şey olarak kalacak.»

—

«Nedir o?»

—

«Susan'ın kocası.»

—

«Çok zalimsiniz! Sözleriniz de saçma!»

—

«Gregory Banks konusunda zalim ve hissiz olabiliyorsunuz. Onun için her şey yapabilirsiniz. Amcanızın parasını kendiniz değil kocanız için istiyordunuz. Bu uğurda çok şey yapabilirdiniz. Öyle değil mi?»

Susan, öfkeyle dönerek koşarcasına uzaklaştı.

**

5

Michael Shane, neşeyle, «Gelip, size 'güle güle' demek istedim,» diye gülümsedi.

Poirot, adamın çok yakışıklı ve sevimli olduğunu düşündü yine. Fakat evdekilerin içinde en az aktörü tanıya-bilmişti. Çünkü Michael insanlara karakterinin sadece istediği taral'ını gösteriyordu.

Michael, kaşlarını kaldırdı, «öyle mi düşünüyorsunuz? Rosamund'un çok güzel olduğunu ben de kabul ediyorum. Fakat beyin bakımından biraz fakir olduğunu da biliyorum.»

Poirot, başını salladı. «O hiç bir zaman zekice oyunlara kalkıymayacak. Fakat karınız ne istediğini biliyor.» Belçikalı içini çekti. «Bunu herkes için söyleyemeyiz.»

—

«Ah...» Michael, yine gülmeye başlamıştı. «Yeşil mermer masayı mı kasdediyorsunuz?»

—

«Belki.» Poirot, bir an durdu. «Ve masanın üstündekileri de.»

—

«Balmumu çiçekleri mi?»

Aktör, kaşlarını çattı. «Sizi her zaman anlayamıyorum, Mösyö Poirot. Fakat —»

Tekrar gülümsedi. «Bizi ö dertten kurtardığınız için size karşı derin bir minnet duyuyorum. Açıkçası içimizden birinin zavallı Richard dayıyı

sschirlemiş olduğunu düşünmek hoş bir şey değildi.»

Poirot, sordu. «Demek Mr. Richard hakkında böyle düşünüyordunuz? 'Zavallı Richard davı'?»

—

«Aslında bir hayli yaşlı olmasına rağmen gayet dinçti.»

—

«Aklı da başındaydı tabii?»

—

«Tabii. Bir hayli zekiydi o.»

—

«İnsanlardan da iyi anlıyordu?»

—

«İste bu sözünüzü tasdik edemeyeceğim, Mösyö Poirot. «Michael, hâlâ gülümsüyordu. «Çünkü kendisi benden hic hoşlanmazdı.»

Poirot, mırıldandı. «Belki de sizin çapkın olduğunuzu düşündü.»

Michael, bir kahkaha attı. «Ne modası geçmiş bir dü-öünce.»

—

«Ama bu doğru değil mi?»

—

«Bu sözünüzle neyi kasdettiğinizi merak ettim?» Poirot, parmaklarının uçlarını birbirine dayadı. «Bazı araştırmalar yapıldı.»

—

«Sizin tarafımzdan mı?»

—

«Hayır. Yalnız benim tarafımdan değil.» Michael Shane. Belçikalıyı çabucak süzdü. Poirot,

genç adamın hic de aptal olmadığını anlamıştı. Aktör, «Yani,» diye

mırıldandı. «Polis benimle mi ilgileniyor?»

—

«Cora Lansquenet'in alelade bir cinayete kurban gitmediğinden eminler. Onun için de kadının yakınları üzerinde duruyorlar. Bilhassa onların cinayet günü nerede olduklarım anlamaya çalışıyorlar.»

—

«İşte bu kötü.» Michael gayet şirin bir tavırla konuşmuştu.

—

«Övle mi. Mr. Shane?»

—

«Sandığm'zdan daha da kötü. Rosamund'a o gün Oscar Lewis'le yemek yediğimi söyledim.»

—

«Aslında bu dcğru depi'di galiba?»

—

«Evet. Aslında arabayla Sorrel Dainton adında bir kadını görmeye erittim.

Tanınmış bir aktristir' o. Gör-?Mfri\-n"v7, pr'bj dırıım köHi. Bunu nolise acıkmayabilirim ama bu iş Rosamund'un hiç hoşuna gitmeyecektir.»

—

«Ah...»

Poirot. anlayışlı *"r tavır takındı.

«Bu dostluğunuz hos

karşılanmıyor galiba?»

—

«Evet... Hattâ Rosamund, Sorrel'i bir daha gör-

meyeceğime dair benden söz aidiydi.»

—

«Hım... Evet, halinizi anlıyorum... Bu Miss Sor-rel'e lüzumu olursa bu konuda şahitlik eder değil mi?»

—

«Eder ama bu hoşuna da pek gitmez. Ama ne de olsa bir cinayet vakası bu.

İster istemez bildiklerini anla-tn\»

—

«Belki o gün Miss Sorrel'in

yaranda değildiniz. Ama o yine de sizi destekleyecektir sanına»

Michael, birdenbire öfkelendi.

«Ne demek istiyorsun nuz?»

—

«Miss Sorrel sizden hoşlanıyormuç. Kadınlar, sevdikleri beğendikleri erkekler için yalan söylemeye daima hazırdırlar.»

—

«Yani bana inanmıyor musunuz?»

—

«Benim inanıp inanmamam o kadar

önemli değiL Beni memnun etmek zorunda olmadığınızı söylemeliyim.»

—

«Ya kimi memnun edeceğim?»

Poirot, gülümsedi. «Müfettiş Morton'u tabii. Kendisi de şimdi terasa çıktı.»

Michael Shane, telâşla döndü.

**

XXIII

1.

Poirot'yla Müfettiş Morton, terasda dolaşıyorlardı.

—

«Burada olduğunuzu duvdum, Mösyö Poirot.»

—

«Peki sizin burada ne isiniz var, Morton? Berkshi-re'den bir havli uzaktayız?»

—

«Bir kaç soru sormak istiyordum,

ilgilendiğim kimselerin konakta toplanmış

olduklarını duyunca hemen kalkıp geldim. Bu sizin işiniz sanırım. Mösyö Poirot.»

—

«Evet, onları buraya ben topladım.»

—

«Ve bu yüzden da Mrs. Helen Abernathie başına ağır bir darbe yedi.»

—

«Bunda benim kabahatim yok. Mrs. Helen, Londra'ya avukatına telefon

edeceğine hemen

bana gelseydi...»

—

«Bunu tahmin güç değil, dostum.»

—

«Ah, siz böyle şeyleri çabucak anlarsınız. E, peki bunun ne olduğunu bana açıklayacak mısınız?»

—

«Bana bir kaç saat mühlet

vermenizi istiyorum, dostum. Ancak o zaman tahminlerimde yanılıp yanılmadığımı anlayacağım. Eğer haklıysam—»

—

«Evet, eğer haklıysanız?»

—

«Belki o zaman size kesin deliller de bulacağım.» Müfettiş Morton, «îşte bu çok iyi olur,» dedi. «Çok

iyi olur.» Heyecanla konuşmuştu. «Şimdi— evdekiler! sorguya çekmekten kaçınmamı ve bir kaç scat beklememi mi istiyorsunuz?»

—

«Hayır, hayır. Siz yine plânladığınız gibi davranın. Her halde birini tevkif etmeyi düşünmüyordunuz?»

Morton, başını salladı. «Ne gezer? Elimizde öyle kuvvetli bir delil yok ki.

Tabii bazı kimselere cinayet günü nerede olduklarını soracak ve bunu ispat etmesini de isteyeceğiz.»

—

«Mrs, Susan Banks'a meselâ...»

—

«Siz de çok zekisiniz. Mösyö Poirot. Evet, Mrs. Banks o gün St. Mary'deymiş.

Bakalım bunu nasıl izah edecek?»

Poirot, mırıldandı. «O bu bakımdan çok usta.»

—

«Evet, zeki bir kadın Mrs. Banks. Hattâ belki biraz fazla zeki.»

—

«Evet. Ve fazla zeki olmak da hatal7dır. Katiller de bu yüzden yakalanırlar işte. George Crossfield hakkında başka bir şey öğrendiniz mi?»

—

«Havır, kesin bir şey yok. Alelade bir tip o. St. Mary'e geldiyse bile her halde dikkati çekmedi. «Morton, bir durdu. «Biliyor musunuz, acayip bir şey öğrendik. Bir manastırın baş rahibesi bize telefon etti. Manastırdan iki rahibe kapı kapı

dolaşarak para

topluyorlarmış. Cora Lansaueret'in

öldürülmesinden bir gün önce de St. Mary'e gitmişler, kadının evine de uğramışlar. Onlara kapıyı açan olmamış. Bu da normal tabii. Mrs. Cora kuzeye, ağa-bevsinin cenazesine gitmiş. Miss Gilchrist ise izinliymiş. O günü Bournemouth da geçirmiş. Fakat mesele şu: rahibeler evde birfcin oMuğunu idd%

ediyorlarmış. İçeriden iniltiler geldiğini, birinin derin derin içini çektiğini söyle» misler. Baş Rahibeye, bu olayın bir gün sonra olup olmadı-

ğını sordum. Kadın tarihin kesin olduğunu söyledi. Bu deftere mı kaydediliyormuş

ne ? Acaba o gün iki kadın da evde yok diye biri içeri mi girmişti? Bu kimse o gün aradığını bulamadı belki... Onun üzerine ertesi gün tekrar evi aramaya

kalkıştı. O iç çekişlerin üzerinde durmuyorum. Hele iniltilerin hiç. Rahibelerin de hayal gücü vardır. O cinayeti duyduktan sonra kulaklarına acayip bir takım seslerin geldiğine inanmaya başladıkları belli. Önemli olan şu: o gün gerçekten evde biri var mıydı? Eğer öyleyse kimdi o? Bütün Abernathie'ler cenaze törenindeydiler.»

Poirot, konuyla hiç bir ilgisi yokmuş gibi gözüken bir soru sordu. «O civarda para toplayan rahibeler daha sonra köye tekrar gitmişler mi?»

—

«Evet... Bir hafta sonra... Resmi Soruşturma günü sanırım.»

Hercule Poirot, «Tamam,» dedi. «Bu uyuyor. Gayet iyi uyuyor.»

Müfettiş Morton, ona merakla baktı. «Rahibelerle neden bu kadar ilgileniyorsunuz?»

Poirot, «İlgimi zorla onların üzerine çektiler,» diye cevap verdi. «Bildiğiniz gibi Miss Gilchrist'e zehirli pasta geldiği gün rahibeler de o taraflarda dolaşıyorlardı.»

—

«Yani siz —A, saçma bir fikir bu.»

Poirot, ciddi bir tavırla, «Benim h'ç bir fikrim saçma değildir,» dedi. «Simdi sizi bırakayım da gidip sorularınızı sorun. Ben, Richard Abernathie'nin yeğeniyle konuşmak niyetindeyim.»

—

«Susan Banks'a söyleyeceklerinize dikkat edin.»

—

«Benim kasdettiğim Susan Banks değildi. Ben Ro-samund'la kısa bir konuşma yapmayı düşünüyorum.»

*

2

Rosamund, havuzun yanındaki banka oturmuş, gözlerini de sulara dikmişti.

Poirot, onun yanma yerleşirken, «Ophelia'yı rahatsiB etmediğimi umarım,» diye mırıldandı. «Belki bu role ha* zırlanıyorsunuz ? »

Rosamund, «Ben hiç bir zaman Shakespeare'in eserlerinde oynamadım,» dedi. Sonra da hafif bir sitemle Belçikalıya baktı. «Ben sizin gittiğinizi sanıyordum.»

Saatiae bir göz attı. «On ikiyi geçmiş.»

Poirot, mırıldandı. «Treni kaçırdım.»

—

«Neden?»

—

«Yani treni mahsus kaçırdığımı ve bunun bir sebebi olması lâzım geldiğini mi ima ediyorsunuz?»

—

«Öyle sanırım. Aslında dakik bir insan olduğunuz belli. Bir trene binmeye karar verdiniz mi, ona muhakkak yetişirsiniz.»

—

«Bravo... Biliyor musunuz, gidip çardakta oturdum. Sizin beni görmeye geleceğinizi umuyordum.»

Rosamund, ona hayretle baktı. «Neden? Kütüphanede hepimizle vedalaştınız ya.»

—

«Öyle. Anlaşüan sizin bana özel olarak söyleyeceğiniz bir şey de yoktu.»

Rosamund, başını salladı. «Yoktu tabii... Fakat düşünmem lâzım gelen bazı şeyler vardı. Önemli şeyler.»

—• «Anlıyorum.»

Rosamund, «Ben öyle sık sık düşünmem,» diye itiraf etti. «Bence zaman kaybından başka bir şey değildir bu. Ama şimdi mesele önemli. İnsanın hayatını istediği şekle sokması yart.»

—

«Siz de öyle mi yapıyorsunuz?»

—¦

«Şey, evet... Bir konuda karar vermeye çalışıyordum.»

—

«Kocanz hakkında mı?»

—

«Bir bakıma...»

Poirot, bir an durdu. «Biraz evvel Müfettiş Morton geldi.» Rosamund'un ne soracağını sezdiği için çabucak ilâve etti. «Mrs. Cora'nın ölümünü tahkik eden müfettiş o. Hepinize cinayet günü nerede olduğunuzu soracakmış.»

Rosamund, nesevle. «Anlıyorum.» dedi. Güzel yüzünde muzip bir ifade belirmişti.

«Michael'in canı çok sıkılacak. Kocam o gün o berbat kadının yanında olduğunu bilmediğimi sanıyor.»

—• «Bunu nasıl öğrendiniz?»

—

«Michael, Oscar'la yemek yiyeceğini söylediği zaman hali bir tuhaftı. Gayet kayıtsız bir tavır takınmıştı.

Fakat burnunun ucu seyiriyordu. Yalan söylerken daima öyle olur.»

—

«Madam, sizinle evli olmadığıma ne kadar seviniyorum, bir bilseniz!»

Rosamund, «Tabii ondan sonra Oscar'a telefon ettim,» dedi. «Erkekler de pek gülünç yalanlar uyduruyorlar.»

Poirot, mırıldandı. «Galiba kocanız pek sadık bir erkek değ.l.»

Rosamund, itiraz etmedi, «öyle.»

—

«Buna aldırınıvorsu-iuz galiba?»

—

«Bir bakıma eğlenceli bir şey bu.» Rosamund, bir an durdu. «Yani insanın başka kadınların elde etmeye çalıştıkları bir erkekle evli olması. Kimsenin istemediği bir erkekle evlenmek hoşuma gitmezdi. Zavallı Susan gibi. Gregory pek tatsız bir adam.»

Poirot, dikkatle genç kadını süzüyordu. «Ya biri kocanızı elinizden kapmayı başarırsa?»

Rosamund, «Bunu yapamazlar,» diye cevap verdi. «Bilhassa bundan sonra.»

—

«Yani—»

—

«Richard davımdan hatırı sayılır bir para kaldı bana... Michael bir bak ma o kadınlara kapılıyor. Sorrel Dainton denilen cadı az kalsın onu elimden almayı da başaracaktı. Michael'la evlenmeyi istiyordu o. Fakat Michael için mesleği, geleceği her şeyden önemlidir. Artık sanat hayatı istediği gibi olacak. Sahneye kendisi piyesler koyacak. Hem aktörlük, hem reiisörlük yapacak. O çok haristir.

Ayrıca büyük kabiliyeti vardır. Benim gibi değildir. Ben sahneye bayılırım ama aslında iyi bir aktris değilim. Sadece sahnede hoş dururum, o kadar. Hayır, artık Michael için endise'enmiyorum. Çünkü para benim.» Sakin sakin Po;rot'nun gözlerinin içine baktı.

Belçikalı. «Ne erarin.» dive düşündü. «Richard Aber-nathie'nin iki yeğeni de aslında onları pek sevmeyen erkeklere delicesine âşıklar. Adamların bu aşka karşılık vermeleri imkânsız. Halbuki Rosamund harikulade güzel.

Susan ise çekici ve seksi. Susan, Gregory'nin kendisine âgık olduğu masalına sıkı sıkı sarlmış.

Rosamund'un öyle boş hayalleri yok. Ama o da ne istediğini biliyor.»

F : 12

Rosamund, «Benim gelecekle ilgili öenmli bir karar vermem lâzım,» dedi.

«Michael'in henüz bundan haberi yok.» Güldü. «Kocam o gün alış - verişe çıkmamış

olduğumu anlamış. Regent's Park'tan da çok şüpheleniyor.»

Poirot, şaşkın ş-aşkm genç kadına baktı, «Regent's Park?...»

—

«Harkey sokağından oraya gittim. Yürümek ve düşünmek istiyordum. Tabii Michael, oraya bir erkekle buluşmaya gittiğimi samvor.» Mutlu bir tebessüm Rosamund'un yüzünü aydınlattı. «Tabii buna da fe:ıa halde kızıyor...»

Poirot, «Madam,» dedi. «Bana kalırsa yeşil mermer masayı kuzininiz Susan'a vermelisiniz.»

Rosamund, gözlerini iri iri açtı. «Neden? O masayı ben istiyorum.»

—. «Biliyorum, biliyorum. Fakat kocanız size kalacak. Fakat zavallı Susan'i Gregory'i kaybedeceği muhakkak.»

—

«Kaybedecek mi? Yani Gregory başka biriyle mi kaçacak? Buna katiyen inanmam.

Silik bir adam o.»

j— «İnsan kocasını sadece sadakatsizlik yüzünden kaybetmez, Madam...»

—

«Ne demek istiyorsunuz?»

Rosamund, hayretle Belçikalıya baktı. «Yani siz Richard dayıyı Gregory'nin zehirlediğini, Cora'yı da yine onun parçaladığını mı düşünüyorsunuz? Helen yengenin kafasına da vuran o mu? Saçma. Ben bile bunun doğru olmadığını biliyorum.»

—

«O halde bu işleri yapan kim?»

—

«George tabii. O ahlâksızın biridir. George, bir dolandırıcılığa da karışmış.

Bunu bir ahbabımdan duydum. Her halde Richard dayı da bunu öğrenmişti ve George'u mirasından çıkarmak üzereydi.» Rosamund, sakin sakin ilâve etti. «Ben tâ başlangıçta George'un katil olduğunu .anlamıştım.»

XXIV

Poirot'nun beklediği telgraf akşam altıda geldi. Üç kelimeden ibaretti bu.

Altında da bir imza vardı. Belçikalı o kadar sevindi ki, hemen cebinden çıkardığı bir sterlini Lanscombe'un eline sıkıştırdı. «Bazan hesabı olmanın lüzumu yoktur.»

Laneeombe terbiyeli terbiyeli, «Her halde, efendim,» dedi.

—

«Müfettiş Morton nerede biliyor musun?»

—

«Kütüphanede sanırım, efendim.»

Poirot, «Alâ,» diye bağ;rdı. «Alâ. Ben de onun yanına gideyim. «Lanscombe'un omuzuna vurdu. «Ümidini kaybetme. Başarıya erişmek üzereyiz.»

Lanscombe, şaşkın şaşkın gözlerini kırpıştırdı. «Evet, efendim.»

Poirot, «Cesaret,» dedi. Bir iki adım attı, sonra tekrar yaşlı uşağa döndü.

«Lanscombe, Mrs. Cora ağabeyinin cenazesi için buraya ge'diği zaman sana ne söyledi? îlk sözleri ne oldu onun? Bunu hatırlıyor musun?»

Lanscombe'un yüzü aydınlandı. «Evet, gayet iyi hatırlıyorum, efendim. Miss Cora,

— afedersiniz, yani Mrs. Lansaue.net bana, 'Merhaba Lanscombe.' dedi. 'Bizim kulübelere pasta getirdiğin o günler çok geride kaldı artık...' Çocukların bahçede, parmaklıkların yanında kendilerine mahsus küçük kulübeleri vardı da.

Yazları, konakta ziyafet verildiği zaman küçüklere pasta götürürdüm. Miss Cora boğazına pek düşkündü.»

Poirot, başını salladı. «Ben de öyle düşündüm... Evet, çok uygun...»

Belçikalı kütüphaneye girdi. Hiç bir şey söylemeden yeni aldığı telgrafı Müfettiş Morton'a uzattı. Adam bunu okudu.

— «Doğrusu bir şey anlamadım, Mösyö Poirot.»

—

«Artık size her şeyi anlatmanın zamanı geldi.» Müfettiş güldü. «Eski melodramlardaki genç kızlar

da böyle söylerlerdi... Fakat artık bana elinizdeki kozları göstermeniz gerçekten lâzım. Daha fazla dayanamayacağım. Gregory Banks, hâlâ Richard Abernathie'yi zehirlediğini söylüyor, bunu nasıl yaptığını anlayamıyacağımızı iddia ederek öğünüyor. Bunu neden yaptığını da bilmiyorum.»

—

«Her halde Gregory, Forsdyke kliniğine yatarak, bütün dertlerden ve sorumluluklardan kurtulmayı istiyor.»

—

«Bana kalırsa o bu sefer akıl hastanesine gidecek.»

—

«O da işine gelir.»

—

«Katil gerçekten o mu, Poirot? Miss Gilchrist, size anlattıklarını bana da tekrarladı. Bu durum da Richard Abernathie'nın Susan hakkında söylediği sözlere uyuyor. Katil Gregory ise, ge::ç kadın da bu işe karışmış demektir. Fakat Susan Banks'ın cinayet

isleyebileceğini sanmıyorum. Ama o kocasını korumak için elinden gelen her şeyi

yapar.»

«Size her şeyi anlatacağım...»

«Aman anlatuı! Anlatın! Ve çabuk olun!»

Hercule Poirot bu sefer herkesi büyük salona topladı. Fakat kimsenin o eski endişesi kalmamıştı. Müfettiş Mor-ton'un gelişiyle Poirot'nun önemini kaybetmiş

olduğunu da düşünüyorlardı galiba.

Timothy de duyulacak bir sesle, karısına, «Şarlatan ne olacak?» dedi.

«Entwhistle de bunadı galiba.»

Hercuîe Poirot, hafifçe öksürdükten sonra ukalâca bir tavırla konuşmava başladı.

«Size ikinci defa, 'Al'aha ısmarladık.' diyeceğim. Aksam yemeğinden sonra gidiyorum. Dokuz buçuk treniyle. Çünkü artık burada yapabileceğim bir şev vok.»

Timothy, vine yüksek sesle, «Bunu ona başında söyleyebilirdim,» diye homurdandı.

«Yapabileceği bir şey yokmuş! Küstah ne olacak?»

— «Ben buraya aslında bir esrarı çözmeye gelmiştim. Bunu da yaptım. Önce Mr.

Entwhistle'in dikkatimi çektiği noicıalan açıklayacağım.»

«Mr. Richard Abernathie birdenbire ölmüştü. Cenazeden sonra kız kardeşi Çoru,

'Fakat o bir cinayete kurban gitti değil mi?' demişti. Ertesi günü de Cora öldürülmüştü. Acaba bu olaylar birbirine mı bağlıydı ? Undan sonra ne olmuştu?

Ölen Cora'nın yardımcısı Miss Gilchrist arsenikli bir pastadan yiyerek, hastalanmıştı. Dördüncü olay da buydu demek ki...»

«Bu sabah size yaptığım tahkikat sırasında Richard Abernathie'nin zehirlendiğini belirtecek hiç bir delil bulamadığımı söyledim. Fakat adamın zehirlenmediğini gösterecek bir şey de yoktu. Lâkin ilerledikçe problemin daha kolaylaştığını göreceksiniz... Cora Lansquenet, o heyecan uyandıran soruyu cenazeden sonra

sormuştu hakikaten. Herkes bunu tasdik ediyor. Ertesi günü Cora öldürüldü. Bunun da şüphe götürecek bir tarafı yok. Kadım baltayla doğradılar. Simdi gelelim dördüncü olaya. Köydeki posta arabasını kullanan memur eve pasta paketini www.netevin.com

bıraktığını pek sanmıyor. Ama bu konuda yemin etmekten de kaçınıyor, o aa başka.

Eğer adamın iddiası doğruysa, o zaman pastayı biri usulca eve bıraktı demektir.

O gün o civarda kimler vardı? Miss Giichrist'in kendisi tabii. Soruşturma için gelen Susan Banks. Mr. Entwhistle. (Onun Cora'nın o acayip sözleri söylediği zaman burada olduğumu da unutma vın.) Başka? Cora'nın eski ahbaplarından sanat kritiği Mr. Guthrie okluğunu iddia eden yaşlı bir adam. O gün para toplamak için eve uğrayan bir rahibe veya rahibeler. «Posta memurunun idd ası doğru olabilirdi. O halde bu küçük grubu iyice incelemek gerekiyordu. Miss Güch-rist, hiç bir şekilde Richard

Abernatlıie'nin ölümünden faydalanmamıştı. Cora Lansquenet'den ise kendisine oyla hatırı savılır bir şey kalmamıyii. Aksine, Cora'nın ölümü üzerine issiz kalmıştı. Olay yüzünden yeni bir iş bulması da bir hayli güçleşmişti. Ayrıca Miss Gilchrist, arsenikle gerçekten zehirlenmişti.

«Richard Abernathie'nin ölümü Susan Banks'ın çok işine yaramıştı tabii. Çora Lansquenet'den ise kendisine önemli olmayan bazı şeyler kalmıştı. Ama Susan, halasını onu susturmak için öldürmüş

olabilirdi Misa Gilchrist,

Cora'yla ağabeysirdn konuşmalarını duymuştu. Richard, yeğeni Susan'dan bahsetmişti o Birada. Susan bu yüzden Miss Gilchrist'in de susturulması lâzım geldiğine karar vermiş olabilirdi. Bildiğiniz g.bi Miss Gilehrist kendisine pastayı uzattığı zaman Susan bundan almamıya. Ayrıca kadına, o ağır şekilde hastalandığı zaman, doktoru sabahleyin çağırabileceklerini söylemişti.

«Bahsettiğim iki ölüm Mr. Entwhistle'in isine yaramamış, o bunlardan bir menfaat sağlamamıştı. Fakat avukat Rıchard'ın işlerini idare ediyordu. Belki bir yolsuzluk yapmıştı ve bunun ortaya çıkmaması için Richard'ı öldürmeye karar vermişti. Fakat, 'O zaman Entwhistle sana gelmez, bu konuda yardımını istemezdi,' diyeceksiniz. Ba-zan katiller böyle zekâ oyunlarına kalkışrlar.

«Şimdi gelelim iki yabancıya... Mr. Guthrie ve bir rahibe... Mr. Guthrie, bir sahtekâr değil idiyse, o zaman bu işle bir ilgisi de yok demektir. Aynı şey rahibe için de söy-lenilebilinir.

«Yalnız şunu söyleyeyim. Bu vaka sırasında sık sık rahibelerle karşılaştık. Mr.

Timothv'nin köylünün kapısına bir rahibe gelmişti. Miss Gilehrist bunun St.

Mary'de gördüğü rahibe olduğunu sandı. Aynj şekilde Richard Abernathie Ölmeden bir gün önce bu konağa da bir rahibe veya rahibeler ge1 diler.»

George Crossfield, mırıldandı. «Üçe bir! Katil rahibe olmalı...»

Poirot, sözlerine devam etti. «Duruma bakalım. Ric-hard'ın ölümü... Cora'nın baltayla doğranması... Zehirli pasta... Ve 'rahibe'ler.

«Bunlara dikkatimi çeken diğer şeyleri ilâve edeceğim. Bir sanat kritiğinin zivareti, boya kokusu, Polflexan koyunu gösteren bir kart. Yeşil mermer masa. Ve bunun üzerinde, şu Cin vazosunun yerinde duran balmumu çiçekler.

«Ben bunları düşünürken gerçeği anladım.»

«İlk bölümü size bu sabah anlattım. Richard Abernathie birdenbire ölmüştü. Fakat kız kardeşi Cora o böz-leri söylemeseydi hiç kimse bu ö^mün bir cinavet oMuğun-tfan şüphelenmeyecekti. Richard'ın öldürüldüğü iddiası sadece Cora'nın sözlerine davamvordu. Reniniz de Richard Abernathie'nin öldürülmüş olabileceğini düşünmeye başladınız. Bunun sebebi o sözlerden ziyade Cora'nın karakte-

riydi. Çünkü Cora'nın en olmayacak bir anda gerçeği açıklamaktan kaçınmadığını biliyordunuz. Dediğim gioi Richard'ın öldürülmüş olması iddiaları yalnız Cora'nin sözlerine değil, kadının karakterine de dayanıyordu.

«O zaman kendi kendime şu soruyu sordum. Bunu Simdi size tekrarlayacağım:

'Sizler Cora Lansquenet'i iyi tanıyor muydunuz?»

Susan, çabucak, «Ne demek istiyorsunuz?» dedi.

Poirot, sözlerine devam etti. «Aslında onu hiç tanımıyordunuz. Gençıer Cora'yı hiç görmemişlerdi. Veya çok küçükken onunla bir iki defa karşılaşmışlardı.

Aslında o gün burada Cora'yı gerçekten tanıyan üç kişi vardı: Artık çok yaşlanmış olan ve gözleri iyi görmeyen uşak Lans-combe, Cora'yla kendi dükünü sırasında bir kaç defa karşılaşmış olan Maude Abernathie. Cora'yı aslında iyi tanıyan fakat kadını yirmi yıldan beri görmemiş olan Helen Abernathie.

«Kendi kendime, 'Ya o gün cenaze törenine gelen asıl Cora değil idiyse?' dedim.»

Susan büyük bir hayretle, «Yani Cora hala aslmda o değil miydi?» diye bağırdı.

«Yani Cora hala yerine başkası mı öldürüldü?»

—

«Hayır, hayır. Öldürülen gerçekten Cora Lansque-net'ti. Fakat bir gün öuce Richard Abernathie'nin cenazesine gelen asi Cora değildi. O gün konağa

gelen kadının bir tek maksadı vardı. Richard'ın birdenbire ölmüş olmasından faydalanmak. Adamın

akrabalarının kafalarına Richard'ın öldürülmüş olduğu şüphesini sokmak.

Kadın bu iyi fevkalâde bir şekilde de başardı.»

Maude, sert bir sesle, «Saçma,» dedi. «Neden? Bunun ne sebebi vardı?»

—

«Sebep?... Kadın, dikkatin diğer cr'nayetin üzerine toplanmasına engel olmaya çalışıyordu. Yani Cora Lans-quenet'in öldürülmesi olay:nm üzerine toplanmasına... Cora, Richard'ın cinayete kurban gittiğini iddia ettiği ve ertesi gün de kendisi öldürüldüğü takdirde herkes bu iki olayı birbirine bağlayacaktı. Fakat sadece Cora öldürülmüş, evin camları kırılmış olsaydı, polis çok geçmeden o hırsızlık hikâyesinin doğru olmadığını ortaya çıkaracaktı. O

zaman katili nerede arayacaklardı? Yine evde. Öyle değil

mi? Yani, o evde Cora'yla biriikte oturan kadından şüp-lıeieneceklerdi.

Miss Gilchrist, âdeta neşeli denecek bir sesle itiraz etti. «Yapmayın, Mösyö Pontarlier. Amatist bir iğneyle değersiz bir iki resim için cinayet işleyeceğimi sanmıyorsu-nuz va?»

Poirot, «Sanmıyorum, tabii,» diye cevap verdi. «Cina-yetin sebebi onlar değildi.

Miss Gilchrist, o tabloların içinde bir de Polflexan koyunun resmi vardı. Susan Banks, bunun bir kart postaldan kopya edilmiş olduğunu hemen anladı. Çünkü o kartlarda hâlâ eski iskele vardı. Fakat Cora daima tabiatı model olarak alırdı kendine. Sonra birdenbire Mr. Entwhistle'in bana söylediği bir şey aklıma geldi.

Avukat, eve ilk gittiği zaman etrafın yağlı boya koktuğundan bahsetmişti bana.

Siz de resim yapmasım biliyorsunuz, değil mi, Miss Gilchrist? Baban z ressammış.

Onun için resim konusunda bir hayli sey biliyorsunuz... Simdi Cora, bazı satışlara giderek ucuz tablolar alıyordu. Ve bunların arasında gerçekten değerli bir eser vardı. Cora bunun farkında değildi ama siz resmi tanımıştınız. Cora'nın eski bir ahbabını beklediğini de biliyordunuz. Adam sanat kritiğiydi. O sırada Cora'nın âğabeysi birdenbire öldü. Ve siz de bir plân yaptnız. Cora'nın sabah çayına uyku ilâcı karıştırdınız. Bu Cora'nın cenazenin kalkacağı gün sabahtan akşama kadar uyumasını sağlayacaktı. Hazırlandınız, Cora'nın kılıcıca girdiniz.

Kalkıp Enderby konağına geldiniz. Cora'nın konak hakkında anlattıklarını dinlemiştiniz, Enderby'i iyi biliyordunuz. Cora, yaylanmaya başlayan her insan gibi size çocukluk günlerinden de uzun uzun bahsetmişti. Kapıdan girer girmez Lanscombe'a kulübeler ve pastalardan bahsettiniz. Böylece onun şüphelenmesine engel oldunuz. Uşak sizin Cora olduğunuzu sandı. Yine Enderbv hakkındaki bilgilerinize dayanarak, şundan bundan bahsettiniz. Güya eski günleri hatırlıyordunuz. K'irBe sizden şüphelenmedi. Cora'n n elbise'erini giymiştiniz.

Fakat içinize biraz pamuk filân sokmuştunuz sanırım. Cora, yanma bir kâhkül takmak âdetindeydi. Bunu kendi başınıza iliştirmeniz de güç olmadı. Aileden sağ

kalanlardan hiç kimse yirmi yıldır cora'yı görmemişti. Yirmi yılda da cok insan değişir. Hattâ başkaları için, 'Sokakta görseydim tanımazdım,' da deriz. Fakat tavır ve hareket-

ler değişmez. Cora'nın da belirli bazı pozları vardı. Siz bunları aynanın önünde talim ettiniz.

«Ve işin garibi ilk hatanızı o zaman yaptınız. Aynadaki hayalin ters olduğunu unuttunuz. Aynanın karcısına geçerek, başınızı Cora gioi yana eğdiniz. Ama bunu ters tarafa doğru vaptığ.nızı farketme&jiiz. Cora başını sağa eğiyordu. Siz aynada bunu prova ederken başınızı sola eğdiniz yani.»

«İU.e Helen Abernathie'nin dikkatini de bu çekti. Fakat Helen durumu anlayamamıştı. Sadece bir terslik olduğunu seziyordu. Bu yüzden de endişeliydi.

Geçen gece Mrs. Rosamund'un bir sözü üzerice herkesin gözlerini o sırada konuşan insana diktiğini hatırladım. Helen bir şeyin ters olduğunu düşündüğü sırada Cora'ya bakıyordu tabii. O halde bu terslik Cora Lansquenet'in kendisiyle ilgiliydi. Aynı gece aynadaki hayallerden de bahsedildi. Yanılmıyorsam daha sonra Mrs. Helen kendi aynasının önünde bu durumu düşünmeye başladı. Ve birdenbire durumu anladı. Ya Cora, son yıllarda başını ters tarafa doğru eğmeye başlamıştı, — ya da cenazeye gelen aslında Cora değildi. Helen, buna bir mâna veremedi. Fakat farkettiği şeyi Entwhistle'e söylemek niyetindeydi. Fakat

sabahları erken kalkmaya alışık olan biri ortalıkta dolanmaya başlamıştı bile.

Helen'in peşine takıldı. Onun açıklayacağı şeylerden korktuğu için de mermer vazoyu kadının başına indirdi.» Poirot. bir an durd.u. Sonra, «Size durumu açıklayayım, Miss Gilchrist,» diye ilâve etti. «Aslında Mrs. Helen'in vaziyeti ağır değil. Kendisi pek yakında bize olanları anlatabilecek.»

Miss Gilchrist, «Ben anlattıklarınızın hiç birini de yapmadım.» dedi. «Sizinki iğrenç bir yalan.»

Michael Shane, birdenbire.. «Tab'i.» diye bağırdı. «O gün cenazeye gelen sizdiniz.» Dikkatle Miss Giîchrist'e bakıyordu. «Bunu daha önce a damalıydım.

Timothy'le konağa geldiğiniz zaman sizi daha önce de görmüşüm gibi bir hisse kapıldım. Ama tabii insan bazı kimselere*—»

— «Evet. insan kâhya kadınlara fas'a dikkatle bakmaz.» Miss Gilehrist'in sesi titriyordu. «Kâhya... Yardımcı... Hizmetçiden farks'z bir yaratık. Fakat — devam edin, Mösvö Poirot. Bu aeavre. srcma hikâyenizi bitirin.»

Poirot,

«Cenaze günü Richard'ın

öldürüldüğünden

bahsettiniz,» dedi. «Bu ilk adımdı tabii. Dağarcığınızda başka hikâyeler de vardı. Richard'la Cora'nın konuşmalarını dinlediğinizi itirafa hazırdınız.

Aslında adam, kız kardeşine yeğeninden bahsetmemişti tabii. Sadece Cora'ya fazla yasayamiyacag.nl açıklamıştı. MekıuDU-ida esrarlı sözler de bununla ilgiliydi.

Rahibe hikâyesi de sizin diğer bir buluşunuzdu. Evet, Soruşturma günü eve rahibeler uğramıştı gerçekten. Sonradan bir rahibenin sizi takiö ettiği hikâyesini anlatmaya başladınız. Çünkü Mrs. Maude'la Mrs. Helen'in telefonda neler konukluklarını anlamak istiyordunuz. Sonra Mrs. Maude'la birlikte buraya gelmek ni-yetindeydiniz. Durumun nasıl olduğunu, sizden şüphelenip şüphelenmediklerini anlayacaktınız. Kendi kendinizi arsenikle zehirlediniz. Bu pek eski bir oyundur. İşte bu yüzden de Müfettiş Morton sizden şüphelenmeye başladı.»

Rosamund, «Ya resim?» dedi. «Nedir o resim meselesi?»

Poirot, ağır ağır elindeki telgrafı açtı. «Bu sabah Mr. Entwhistle'a telefon ederek, ona Mr. Timothy'nia köşküne gitmesini söyledim.» Belçikalı dönerek, Timothy'i kötü kötü süzdü. «Mr. Entwhistle, Miss Gilchrist'in odasındaki tabloların arasından Polflexan koyunun resmini aldı. Eve bırakılmış olan kadına da Miss Gılchrist'e sürpriz yapmak için tabloyu çerçeveleteceklerinden bahsetti.

Resmi alarak Londra'ya, Mr. Guthrie'ye götürdü. Polflexan koyunun çabucak yapılmış olan o meşhur resmi silindi. Ve altından asıl tablo çıktı.» Telgrafı kaldırarak okudu. «Hakiki bir Vermeer. — Guthrie.»

Miss Gilchrist, birdenbire bağırmaya başladı. «Onun Vermeer olduğunu biliyordum.

Bunu anlamıştım. Cora'nın haberi bile yoktu. Ukala! Rembrandt'lardan. İtalyan Primitiflerinden bahsediyordu ama burnunun dibindeki Ver* meer'i tanımamıştı bile. 'Sanat, sanat!' diyordu ama bu konuda hiç bir şey bilmiyordu. Budalanın biriydi zaten! Sık sık bu konağı, çocukken yaptıklarını, Richard, Timothy, Laura ve diğerlerini anlatıyordu. Hiç bir zaman parasız kalmamıştı o. Daima parası olmuştu. Bilmezsiniz her gün aynı yayleri dinlemek insanı ne kadar sıkıyor!

Mecburen, 'Ah, öyle mi, Mrs. Lansquenet?' diyordum. 'Sahi mi, Mrs. Lansquenet?'

Konuşması beni ilgilendiriyormuş gibi bir tavır takınıyordum, ama aslında sıkıntıdan patuyor-

dum... Üstelik bu durumdan kurtulamayacağımı da biliyordum. Hiç bir ümidim yoktu. Sonra — o Vermeer. O sırada gazetelerde bir Vermeer'in onbin sterline satıldığını okumuştum.»

Susan, büyük bir hayretle, «Yani — Cora'yı — öyle feci şekilde onbin sterlin için mi öldürdünüz?» diye sordu.

Poirot, «Onbin sterlinle,» dedi. «Bir çayhane tutar ve içini döşerdi.»

Miss Gilchrist, ona döndü. «Hiç olmazsa siz beni anlıyorsunuz. Elime ondan başka bir fırırat geçmeyecekti. Sermayem olması lâzımdı.» Sesi, hayalinin, sabit fikrinin etkisiyle titriyordu. «Bu seferki çayhanenin adı, 'Palmiye ağacı'

olacaktı. Listeleri de küçük deve şeklindeki bibloların üstüne takacaktım. Belli belirsiz kusuru olan çay takımlarını ucuza satıyorlar. Söyle iyi bir muhitte açacaktım çayhaneyi. Rye Veva Chichester'de Bu defa başarıya erişeceğimi de www.netevin.com

biliyordum.» Bir an durdu. Sonra da düşünceli düşünceli ilâve etti. «Meşeden yapılmış masalar... Hasır sandalyeler ...Kırmızılı beyazlı minderler.»

Odaya derin bir sessizlik çöktü.

Nihayet Müfettiş Morton, hafifçe öksürdii. «Miss, Gilchrist—»

Kadın, gayet nazik bir tavırla ona döndü. «Hemen geliyorum. Mesele çıkarmak niyetinde değilim. Madem, 'Palmiye ağacı'nı açamıyacağım. artık benim için hiç bir şeyin önemi yok.» Morthn'la birlikte odadan çıktı.

Susan, «Şimdiye kadar 'harım' halli bir katil hiç görmemiştim,» diye mırıldandı.

Sesi titriyordu. «Korkunç bir şey bu.»

*

**

XXV

Rosamund. «Ama o balmumu çiçekler meselesini hâlâ anlamış değilim.» dedi. İri mavi gözlerini Poirot'va dikmişti. Bakışları sitem doluydu.

Londra'da, Helen'in amrtmanmdavdılar. Helen, kana-peve uzanmıştı. Rosamund'la Poirot, onunla birlikte çay içiyorlardı.

Rosamund, ilâve etti. «Balmumu çiçeklerin bu meseleyle ne ilgisi var? Ya yeşil mermer masanın?»

— «Yeşil mermer masanın cinayetle bir ilgisi yok. Fakat Miss Gilchrist, o balmumu çiçeklerden bahsettiği zaman ikinci hatayı da yapmış oldu. Kadın, çiçeklerin yeşil mermerin üzerinde çok güzel durduğunu söyledi. Halbuki onları görmüş olamazdı. Zira çiçeklerin üzerindeki cam o Timothv'lerle birlikte gelmeden önce kırılmış ve buket dolaba kaldırılmıştı. Demek ki kadın onları Cora Lansquenet tipindeyken görmüştü.»

Rosamund, «Miss Gilchrist aptallık etmiş,» dedi.

Poirot, işaret parmağını ona doğru salladı. «Bundan da 'konuşma' denilen şeyin ne kadar tehlikeli olduğu an-lasşılır. Bir insan konuşma sırasında kendisini er geç ele verir.»

Rosamund, düşünceli bir tavırla mırıldandı. «O halde dikkatli olmalıyım.» Sonra birdenbire neşelendi. «Haberiniz var mı? Çocuğum olacak.» '

— «Ah. Demek o yüzden Harkey sokağına ve Regent's Park'a gittiniz?»

—

«Evet. Hem üzülmüş, hem şaşırmıştım. Onun için de düşünmek istiyordum...

Karar vermem lâzımdı. Biliyor musunuz, sahneyi bırakacağım artık. Sadece çocuğumla meşgul olacağım.»

—

«Anne rolünün size cok yakışacağından eminim. Muhakkak dergilerde harikulade resimlerimiz çkacak.»

Rosamund, memnun memnun güldü. «Ya... Ne hoş değil mi? Biliyor musunuz. Michael de çok sevindi. Doğrusu bunu ummuyordum.» Bir an durdu, sonra ilâve etti. «Yeşil mermer masayı Susan aldı. Çocuğum olacağı için cömertçe davrandım...»

Helen, «Susan'ın güzellik enstitüsü başarılı olacak,» dedi.

Poirot, başını salladı. «Evet. Susan başarıya erişecek bir tip. O amcasına benziyor.»

Rosamund, mırıldandı. «Susan. Gregory'nin Londra'da olmadığını söyledi.

Dinlenmek için bir yere gitmig sanırım...»

Poirot, lâfı değiştirdi. «Mr. Timothy Abernathie'cîen bir mektup aldım. Aileye yaptığım hizmeti takdirle karşılıyormuş.»

Rosamund, bağırdı. «Timothy dayı kadar da iç sıkıcı bir insan olamaz!»

Helen, «Gelecek hafta onlara gideceğim,» diye gülümsedi. «Bahçeyi düzelttiriyorlarmış. Ama yine doğru dürüst hizmeıçi bulamamışlar.»

Rosamund, mırıldandı. «Her halde o korkunç Gilch-rist'i arıyorlar. Kadın yanlarında kalsaydı, her halde eninde sonuncıa Timothy dayıyı öldürürdü. Çok eğlenceli olurdu bu.»

—

«Siz cinayeti daima eğlenceli buluyorsunuz, madam.»

Genç kadın, başını salladı. «Yok canım... Ama doğrusu katilin George olduğunu sanıyordum.» Birden guidü. «Neyse... Belki George da ilende bir cinayet iğler.»

Poirot, alay etti. «Ve bu pek eğlenceli olur. Öyle değil mi?»

—

«Tabii ya...» Rosamund,

tabaktan kremalı bir pasta daha aldı.

*

Mr. Entwhistle, «Merhaba Poirot,» dedi. «Mahkemeden geliyorum. Jüri Miss GJchrist'in suçlu olduğuna karar verdi tabii. Fakat kad n sonunda tımarhaneyi boylarsa h:ç şaşmam. Yakalandıktan scnra iyice acayipleşmeye başladı. Gayet mutlu ve son derecede kibar. Arka arkaya bir kaç çayhane açacakmış. Bunlardan sonuncusunun adı 'Leylak fidanı.'»

—

«Belki de kadın aslında deliydi. Ama doğrusu pek sanmıyorum.»

—

«Ben de öyle. Cinayeti plânladığı sırada aklı pekâlâ başındaydı. O kanlı cinaveti de büyük bir soğukkanlılıkla işledi. O beceriksizce tavırlarına ve gülünç sözlerine rağmen aslında bir havli kurnazdı.»

Poirot, hafifçe titredi. «Susan Banks'ın sözleri aklıma #eldi. O hanım halli bir katille hiç karşılaşmamağı olduğu-bu söylemişti.»

Mr. Entwhistle, «Bunda şaşılacak ne var?» diye cevap verdi. «Dünyada her türlü katil var...»

Poirot o zamana kadar karşılaştığı canileri düşünmeye başladı...

SON